

Wales Office
Swyddfa Cymru

Swyddfa Cymru

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2025-26

Wales Office
Swyddfa Cymru

Swyddfa Cymru

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2025-26

(Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026)

Cyfrifon a gyflwynir i Dŷ'r Cyffredin
Yn unol ag Adran 6(4) Deddf
Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000

Adroddiad Blynyddol a gyflwynir i Dŷ'r Cyffredin
Trwy Orchymyn Ei Fawrhydi

Gorchmynnwyd ei argraffu gan Dŷ'r Cyffredin

15 Gorffennaf 2026

HC 507

Mae'r adroddiad hwn yn rhan o gyfres o gyhoeddiadau Adrannol sydd, ynghyd â Phrif Amcangyfrifon 2025-26, y ddogfen Public Expenditure: Statistical Analyses 2025, a Supply Estimates 2025-26: Supplementary Budgetary Information, yn cyflwyno alldro'r Llywodraeth ar gyfer 2025-26 a gwariant arfaethedig ar gyfer 2026-27.

© Hawlfraint y Goron 2026

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi ei drwyddedu o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored f3.0 ac eithrio lle nodir fel arall. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-Government-licence/version/3.

Os ydym wedi nodi bod unrhyw wybodaeth o dan hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn www.gov.uk/Government/publications ac ar ein gwefan yn www.walesoffice.gov.uk

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch y cyhoeddiad hwn atom ni yn correspondence@ukgovwales.gov.uk

ISBN: 978-1-5286-6411-0

E03589971

Argraffwyd ar bapur sy'n cynnwys o leiaf 40% o ffibr wedi'u hailgylchu

Argraffwyd yn y Deyrnas Unedig gan HH Associates Ltd. ar ran Rheolwr Swyddfa Deunydd Ysgrifennu Ei Fawrhylchi

Cynnwys

Pennod Yr Adroddiad Perfformiad	1
Rhagair y Gweinidog	1
Cyflwyniad y Cyfarwyddwr	3
Trosolwg Adrannol	5
Mae Trosolwg Strategol yr Adran yn nodi ein gwaith o dan bedair blaenoriaeth strategol	5
Cyllid a Llywodraethu	23
Datblygu Cynaliadwy	26
Adolygiad Ariannol	29
Pennod 2 Yr Adroddiad Atebolrwydd	33
Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol	33
Datganiad Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu	34
Datganiad Llywodraethu	34
Adroddiad Tâl a Staff	47
Adroddiad Staff	61
Atebolrwydd Seneddol ac adroddiad archwilio	69
Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i Dŷ'r Cyffredin	78
Pennod 3 Datganiadau ariannol	85
Nodiadau i'r Cyfrifon ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026	90
Pennod Atodiad 1: Tablau Ariannol Craidd Gwariant Cyhoeddus	107

Yr Adroddiad Perfformiad

Rhagair y Gweinidog

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae Swyddfa Cymru wedi chwarae rhan ganolog yn y gwaith o fwrw ymlaen â blaenoriaethau Llywodraeth y DU yng Nghymru, darparu buddsoddiad, cefnogi gwasanaethau cyhoeddus a chryfhau'r sylfeini ar gyfer twf hirdymor. Fel Ysgrifennydd Gwladol Cymru, rwy'n canolbwyntio ar sicrhau bod rhaglen Llywodraeth y DU i greu Prydain gryfach a thecach yn arwain at ganlyniadau pendant a chadarnhaol i bobl a chymunedau ledled Cymru.

Mae ein agenda uchelgeisiol ar gyfer twf economaidd yn canolbwyntio ar sicrhau a chreu swyddi a mynd i'r afael â chostau byw. Mae cyflogau wedi codi, mae cyflogaeth wedi cynyddu, ac mae anweithgarwch economaidd wedi gostwng. Ar yr un pryd, mae buddsoddiad sylweddol wedi cael ei sicrhau sy'n helpu i greu'r amodau i fusnesau dyfu ac i gymunedau ffynnu.

Rydym hefyd wedi sicrhau bod Cymru'n elwa o setliad cyllid cryfach. Mae Llywodraeth y DU yn rhoi bron i £6.5 biliwn o bŵer gwario ychwanegol i Lywodraeth Cymru o ganlyniad i newidiadau i'r fframwaith cyllidol, cyllid ychwanegol drwy Barnett a'r setliad mwyaf yn hanes datganol. Ar ben hynny, ymrwymodd Llywodraeth y DU hyd at £14 biliwn i drawsnewid seilwaith rheilffyrdd yng Nghymru a fydd yn gwella cysylltedd, yn sbarduno twf ac yn creu swyddi.

Mae ein Strategaeth Ddiwydiannol Fodern yn galluogi buddsoddiad ledled Cymru, gan adeiladu ar gryfderau rhanbarthol fel awyrofod yng ngogledd Cymru a'r clwstwr lled-ddargludyddion cyfansawdd blaenllaw yn ne Cymru. Rydym yn sicrhau bod busnesau a buddsoddwyr yn elwa o'r Strategaeth Ddiwydiannol drwy gael gafael ar gyllid, cyllid arloesi a llai o gostau ynni. Rydym hefyd yn hyrwyddo cyfleoedd mewn ynni glân ac yn sicrhau annibyniaeth ynni'r DU, gan gynnwys datblygu ffermydd gwynt arnofiol ar y môr a buddsoddi mewn niwclear newydd yn Wylfa i ddod â swyddi a buddsoddiad i ogledd Cymru.

Erbyn hyn, mae gan waith cynhyrchu dur yng Nghymru ddyfodol disglair a diogel. Yn ogystal â'r cyfraniad o £500 miliwn i adeiladu Ffwrnais Arc Drydan ym Mhort Talbot, rydym hefyd wedi cymryd camau pendant i gefnogi cymunedau sy'n newid i dechnolegau glanach gyda'r £102 miliwn o gyllid sydd ar gael drwy'r Bwrdd Pontio rwy'n ei gadeirio. Mae hyn yn cefnogi gweithwyr, busnesau a chadwyni cyflenwi y mae newidiadau i gynhyrchu dur ym Mhort Talbot yn effeithio arnynt.

Rydym hefyd wedi cyhoeddi dros hanner biliwn o bunnoedd mewn cyllid twf lleol. Ochr yn ochr â'r pedair Barga Twf Dinesig a Rhanbarthol, y Parthau Buddsoddi, Porthladdoedd Rhydd, a Balchder Bro, mae hyn yn cynrychioli buddsoddiad ar y cyd o dros £1.7 biliwn i hybu twf a chreu swyddi ledled Cymru. Ar yr un pryd, rydym yn gweithio'n agos gyda phartneriaid i sicrhau bod buddsoddiadau hanfodol – gan gynnwys y rheini sy'n cefnogi diogelwch tomennydd glo – yn cael eu cyflawni'n effeithiol.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi'n fanylach y cynnydd sylweddol rydym wedi'i wneud dros y flwyddyn ddiwethaf. Rwy'n falch o'r hyn sydd eisoes wedi'i gyflawni, ac rwy'n parhau i ganolbwyntio ar y gwaith sydd i ddod. Fy mlaenoriaeth yn ystod y flwyddyn nesaf fydd sicrhau bod momentwm yn cael ei gynnal a bod manteision twf a buddsoddiad yn cael eu gwireddu a'u teimlo ar draws pob rhan o'r wlad. Drwy weithio mewn partneriaeth, bydd fy adran yn parhau i sicrhau bod buddsoddiad Llywodraeth y DU yn cael ei dargedu, bod y ddarpariaeth yn effeithiol, a bod canlyniadau'n cael eu cynnal, gan sicrhau bod Cymru'n ffynnu fel rhan o Deyrnas Unedig decach a chryfach.

Y Gwir Anrhydeddus Jo Stevens AS
Ysgrifennydd Gwladol Cymru

Cyflwyniad y Cyfarwyddwr

Dyma fy Adroddiad Blynyddol cyntaf fel Cyfarwyddwr Swyddfa Cymru, ac rwy'n falch o gyflwyno cofnod o waith yr Adran dros y flwyddyn ddiwethaf. Bu'n flwyddyn o ddarpariad sylweddol, wedi'i gefnogi gan ymroddiad a phroffesiynoldeb ein staff, ac rwy'n ddiolchgar i'm rhagflaenydd am y sylfeini cryf a sefydlodd.

Mae Swyddfa Cymru yn chwarae rôl unigryw, gan gefnogi Ysgrifennydd Gwladol wrth gynrychioli Cymru o fewn Llywodraeth y DU ac sicrhau bod blaenoriaethau Llywodraeth y DU yn cael eu cyflwyno'n effeithiol ledled Cymru. Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi canolbwyntio ar droi'r blaenoriaethau hynny yn ganlyniadau ymarferol – cefnogi twf economaidd, cryfhau gwasanaethau cyhoeddus, ac sicrhau bod buddsoddiadau yn cyrraedd cymunedau ledled y wlad.

Rydym wedi gweithio'n agos gyda phartneriaid ledled Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru, ac yn ehangach i sicrhau a chyflawni buddsoddiad sylweddol yng Nghymru. Mae hyn yn cynnwys cefnogi rhaglenni mawr mewn seilwaith, egni, a thyfiant lleol, yn ogystal â sicrhau bod Cymru'n elwa o setliad ariannol cryfderus. Mae maint y buddsoddiad hwn yn adlewyrchu pwysigrwydd Cymru i uchelgeisiau economaidd ehangach y DU, ac mae Swyddfa Cymru wedi chwarae rhan ganolog wrth siapio a galluogi'r cyflawniad hwnnw.

Un o'r blaenoriaethau allweddol i'r adran oedd cefnogi trosiant a chyfleoedd economaidd. O ddyfodol gwneud dur ym Mhorth Talbot i ddatblygu egni glân a gweithgynhyrchu uwch, rydym wedi gweithio i sicrhau bod ymyriadau Llywodraeth y DU yn cael eu targedu, eu cydlynu a'u hymateb i anghenion lleol. Rydym hefyd wedi parhau i hyrwyddo cryfderau cyfredol Cymru – o'i threftadaeth ddiwydiannol i'w rôl gynyddol mewn sectorau newydd – gan helpu i ddenu buddsoddiad a chreu'r amodau ar gyfer twf hirdymor.

Yn ogystal â hyn, rydym wedi cadw ffocws cryf yn y Swyddfa ar lywodraethu effeithiol, atebolrwydd a gwerth am arian. Fel adran fach, rydym yn dibynnu ar gydweithio agos, blaenoriaethau clir a rheolaeth ariannol llym i gyflawni ein nodau. Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi parhau i gryfhau ein gallu mewnol, gwella ein systemau a'n prosesau, a sicrhau ein bod yn cwrdd â safonau uchaf y gwasanaeth cyhoeddus.

Ni fyddai hyn wedi bod yn bosibl heb ymroddiad ac arbenigedd ein pobl. Rwyf wedi fy argyhoeddi yn gyson gan broffesiynoldeb, ymreolaeth ac ymroddiad cydweithwyr ledled Swyddfa Cymru. Boed yn gweithio ar faterion polisi cymhleth, yn cefnogi ymgysylltiad gweinidogol, neu'n darparu rhaglenni hanfodol, mae eu gwaith yn adlewyrchu gorau'r Gwasanaeth Sifil.

Wrth edrych ymlaen, mae ein blaenoriaethau yn glir. Byddwn yn parhau i gefnogi gweithredu rhaglen Llywodraeth y DU yng Nghymru, gan sicrhau bod buddsoddiad yn cael ei droi'n fuddion pendant i bobl a chymunedau. Byddwn yn dyfnhau ein partneriaethau ar draws llywodraethau a sectorau, cryfhau ein gallu fel adran, a chynnal canolbwyntiad diwyd ar gyflawni a chanlyniadau.

Yr wyf yn hyderus bod Swyddfa Cymru mewn lle da i fod yn wynebu'r heriau hyn. Drwy adeiladu ar y cynnydd a wnaed eleni, byddwn yn parhau i chwarae ein rhan wrth sicrhau bod Cymru yn ffynnu fel rhan o Deyrnas Unedig gryfach ac fwy llesol.

A handwritten signature in black ink, reading 'Ciarán Hayes' in a cursive script.

Ciarán Hayes
Cyfarwyddwr

Trosolwg Adrannol

Mae Trosolwg Strategol yr Adran yn nodi ein gwaith o dan bedair blaenoriaeth strategol

Mae Swyddfa Cymru ('y Swyddfa') yn cefnogi Ysgrifennydd Gwladol Cymru i hyrwyddo buddiannau Cymru mewn Teyrnas Unedig gadarn. Ni yw wyneb Llywodraeth y DU yng Nghymru a llais Cymru ar draws Whitehall.

Mae gan y Swyddfa bedair blaenoriaeth strategol:

1. Sbarduno twf economaidd yng Nghymru
2. Datgloi potensial ynni gwyrdd Cymru
3. Cefnogi pobl a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru
4. Sicrhau bod Datganoli yng Nghymru yn gweithio'n effeithiol i bobl Cymru

Canlyniad Blaenoriaeth 1 – Cefnogi Twf Economaidd yng Nghymru – Hybu twf economaidd yng Nghymru drwy'r Strategaeth Ddiwydiannol a manteisio i'r eithaf ar ei chryfderau economaidd i wella'r rhagolygon economaidd ar gyfer Cymru.

i. Strategaeth Ddiwydiannol

Mae'r adran wedi bod yn gweithio'n agos ar draws Whitehall a gyda Llywodraeth Cymru i ddatblygu a gweithredu'r Strategaeth Ddiwydiannol Fodern, a lansiwyd ym mis Mehefin 2025. Yn ystod y cam datblygu, cynhaliodd yr adran ddadansoddiad manwl o Economi Cymru, gan nodi sectorau allweddol a chyfleoedd allweddol ar gyfer twf economaidd. Tynnwyd sylw at y cryfderau hyn yn y Strategaeth Ddiwydiannol, gyda chryfderau Cymru yn cyd-fynd â'r wyth sector sy'n sbarduno twf.

Mae'r adran yn parhau i weithio gyda rhanddeiliaid i sicrhau bod y Strategaeth Ddiwydiannol o fudd i fusnesau a phobl ledled Cymru. Cyhoeddodd y Strategaeth Ddiwydiannol nifer o ymyriadau sy'n benodol i Gymru a'r DU gyfan, er enghraifft: lleihau rheoleiddio; hwb i gyllid Ymchwil a Datblygu; Bargaen Twf Amddiffyn newydd i Gymru; canolfan newydd ar gyfer Hyfforddiant Doethurol mewn Lled-ddargludyddion Cyfansawdd dan arweiniad Prifysgol Abertawe; Hyrwyddwr Clwstwr newydd Banc Busnes Prydain a; £30m ar gyfer Partneriaeth Arloesi Leol i Brifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Mae'r Clwstwr Lled-ddargludyddion Cyfansawdd yn ddiwydiant allweddol i Gymru sydd â photensial twf mawr. Mae'r adran wedi bod yn gweithio'n agos gyda'r Adran Gwyddoniaeth, Arloesedd a Thechnoleg, y Swyddfa Fuddsoddi, yr Adran Fusnes a Masnach a Llywodraeth Cymru i sicrhau bod y Clwstwr Lled-ddargludyddion Cyfansawdd yn cael ei gefnogi. Cyhoeddodd y Strategaeth Ddiwydiannol ganolfan

newydd ar gyfer hyfforddiant doethurol mewn sgiliau lled-ddargludyddion dan arweiniad Prifysgol Abertawe gyda £10m o gyllid. Gweithiodd yr adran hefyd i sicrhau £10m ar gyfer gweithgarwch lled-ddargludyddion yn ne Cymru, a gyhoeddwyd yng Nghyllideb yr Hydref. Mae'r adran hefyd wedi bod yn gweithio'n agos gyda'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol ar weithredu Parth Buddsoddi Caerdydd a Chasnewydd, gan ganolbwyntio ar Led-ddargludyddion Cyfansawdd.

Gweithiodd yr adran yn agos gyda'r Adran Gwyddoniaeth, Arloesi a Thechnoleg ar y rhaglen Ardal Twf AI. Llwyddodd Cymru i sicrhau dwy Ardal Twf AI, un yn ne Cymru ac un yng ngogledd Cymru, gyda buddsoddiad o £5m yr un. Bydd hyn yn sefydlu gogledd Cymru fel lleoliad blaenllaw ar gyfer datblygu AI gyda chyfanswm o 3,450 o swyddi newydd. Bydd Ardal Twf AI de Cymru yn creu dros 5,000 o swyddi newydd i gymunedau lleol dros y degawd nesaf. Mae de Cymru eisoes yn gartref i ddiwydiant technoleg sy'n tyfu a bydd y buddsoddiad mawr hwn yn y rhanbarth yn helpu i gadarnhau lle'r DU fel arweinydd byd-eang ym maes AI.

Bu'r adran hefyd yn gweithio gyda'r Adran Gwyddoniaeth, Arloesi a Thechnoleg ar y Gronfa Partneriaeth Arloesedd Lleol sy'n ceisio tyfu clystyrau arloesi potensial uchel ledled y DU. Bydd Cymru'n cael dau ddyfarniad gan y Gronfa Partneriaethau Arloesedd Lleol, sef £30m i Brifddinas-Ranbarth Caerdydd a hyd at £20m ar gyfer de-orllewin Cymru.

Gweithiodd yr adran yn agos gyda'r Swyddfa Gwyddorau Bywyd ar gynllun y sector Gwyddorau Bywyd. Roedd hyn yn cynnwys ymgysylltu'n helaeth â'r sector Gwyddorau Bywyd yng Nghymru wrth ddatblygu'r cynllun i sicrhau ei fod yn cyflawni ar gyfer rhanddeiliaid yng Nghymru.

Mae'r sector amddiffyn yn ddiwydiant allweddol i Gymru sydd â photensial twf mawr. Fel rhan o waith yr adran i gefnogi'r diwydiant yng Nghymru, mae'r Swyddfa wedi bod yn gweithio'n agos ar draws Whitehall a gyda Llywodraeth Cymru ar ddatblygu Bargaen Twf Amddiffyn i Gymru i sicrhau bod cryfderau Cymru ar draws y diwydiant deu-ddefnydd, awyrofod ac amddiffyn yn cael eu hadlewyrchu yn y fargen.

Ym mis Chwefror 2025, llofnododd yr Ysgrifennydd Gwladol Fargen Twf Amddiffyn Cymru gwerth £50m ochr yn ochr â'r Ysgrifennydd Gwladol dros Amddiffyn a Phrif Weinidog Cymru. Gyda £50m o gyllid gan Lywodraeth y DU, bydd y Fargen yn canolbwyntio ar ddatblygu cryfderau Cymru mewn technoleg awtonomaidd, y diwydiant deu-ddefnydd, a gwella mynediad i fusnesau bach a chanolig yng Nghymru i sicrhau contractau amddiffyn.

Mae Bargaen Twf Amddiffyn Cymru hefyd yn cynnwys ymrwymiad gan Lywodraeth y DU i gydweithio â Llywodraeth Cymru i sefydlu Coleg Rhagoriaeth Dechnegol Amddiffyn newydd erbyn mis Medi 2027 i hyfforddi'r genhedlaeth nesaf o beirianwyr amddiffyn. Mae'r Cynnig yn rhan o Strategaeth Ddiwydiannol Amddiffyn ehangach y DU, sy'n ceisio ehangu sylfaen ddiwydiannol amddiffyn y DU a chynyddu gwariant ar amddiffyn i 2.6% o gynnyrch domestig gros o 2027 ymlaen, gan godi i 5% o gynnyrch domestig gros ar ddiogelwch gwladol erbyn 2035.

Mae'r Swyddfa wedi meithrin perthynas waith gref â'r Weinyddiaeth Amddiffyn, Llywodraeth Cymru a'r diwydiant yn ystod y gwaith o ddatblygu'r Fargen ac mae'n

cael ei chynrychioli ar y Bwrdd Gweithredol sy'n gyfrifol am oruchwylio'r gwaith o ddatblygu'r Fargen wrth iddi symud i'r cam cyflawni.

Roedd yr Ysgrifennydd Gwladol hefyd yn cefnogi lansiad Clwstwr Amddiffyn a Diogelwch Cymru a fydd yn ategu'r Fargen Twf Amddiffyn ac yn helpu i siapia dyfodol amddiffyn yng Nghymru. Mae'r Clwstwr yn bartneriaeth helics triphlyg sy'n cael ei chydlynu'n genedlaethol ac sy'n cael ei chefnogi gan y Weinyddiaeth Amddiffyn ac UK Defence Innovation. Mae'n dod â diwydiant, y byd academiaidd a'r llywodraeth at ei gilydd i alluogi twf economaidd, datblygu gallu, ac arloesedd ym maes amddiffyn a diogelwch.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i weithio gyda'r Adran Fusnes a Masnach a'r Adran Drafnidiaeth i ymateb i'r pwysau y mae'r sector modur yn ei wynebu wrth newid i gynhyrchu cerbydau di-allyriadau a tharfu ar fasnach fyd-eang. Yng Nghyllideb yr Hydref 2024, cyhoeddwyd £2 biliwn o gymorth i gynhyrchwyr moduron dros y pum mlynedd nesaf.

ii. Dur a Bwrdd Pontio Port Talbot

Gweithiodd y Swyddfa'n agos gyda'r Adran Fusnes a Masnach i gefnogi trosglwyddiad Tata Steel UK (TSUK) i gynhyrchu dur ffwrnais arc drydan ym Mhort Talbot. Roedd hyn yn dilyn y cytundeb gwell a wnaed rhwng yr Adran Fusnes a Masnach a TSUK ym mis Medi 2024 i ddarparu £500 miliwn o gyllid grant tuag at fuddsoddiad cyffredinol TSUK o £1.25 biliwn i sicrhau bod y gwaith o gynhyrchu dur ym Mhort Talbot yn parhau.

Roedd y Strategaeth Ddiwydiannol Fodern, a lansiwyd ym mis Mehefin 2025, yn darparu cymorth gwell o ran costau ynni i wneuthurwyr dur yng Nghymru ymysg sectorau eraill drwy gynllun Uwch-dalwyr Diwydiant Prydain gyda chynnydd o 60% i 90% yng nghynllun Digolledu Codi Tâl Rhwydwaith. Cyhoeddodd y Strategaeth Ddiwydiannol hefyd Gynllun Cystadleurwydd Diwydiannol Prydain, gan gefnogi miloedd o fusnesau ar draws y sectorau IS-8, gan gynnwys y gadwyn gyflenwi ddur, i leihau costau trydan £35-40 y MWh o 2027 ymlaen. DS cafodd Cynllun Cystadleurwydd Diwydiannol Prydain ei ehangu'n ddiweddarach ym mis Ebrill 2026 i ddarparu cymorth i oddeutu 10,000 o fusnesau, sy'n 40% o gynnydd.

Ym mis Mawrth 2026, cefnogodd y Swyddfa lansiad Strategaeth Dur Llywodraeth y DU, sy'n cynnwys amddiffyniadau masnach cryfach i ddiogelu gwneuthurwyr dur domestig gan gynnwys TSUK a 7 Steel yng Nghymru rhag cystadleuaeth annheg o ganlyniad i fewnforion dur â chymhorthdal ac allyriadau uchel. Roedd y Strategaeth hefyd yn ailddatgan ymrwymiad Llywodraeth y DU i fuddsoddi a sicrhau twf yn y diwydiant dur gyda chefnogaeth y Gronfa Gyfoeth Wladol. Bydd y Swyddfa'n parhau i chwarae rhan alluogi allweddol mewn buddsoddiad dur, gan gynnwys drwy fenter dan arweiniad yr Ysgrifennydd Gwladol i weithio gyda'r Gronfa Gyfoeth Wladol a'r sector preifat i ganfod a meithrin cyfleoedd buddsoddi yn y sector dur a sectorau cysylltiedig.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i weithio'n agos ar draws Whitehall a gyda Llywodraeth Cymru a Chyngor Castell-nedd Port Talbot drwy Fwrdd Pontio Port Talbot / Tata Steel. Ysgrifennydd Gwladol Cymru yw cadeirydd y bwrdd ac Ysgrifennydd Cabinet Llywodraeth Cymru dros yr Economi yw'r dirprwy gadeirydd. Sefydlwyd y Bwrdd i gefnogi gweithwyr, busnesau a chymunedau y mae trawsnewidiad Tata Steel UK i gynhyrchu dur gan ddefnyddio ffwrnais arc drydan ym Mhort Talbot yn effeithio arnynt.

Ym mis Rhagfyr, cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol £22 miliwn o gyllid ychwanegol gan Lywodraeth y DU ar gyfer y Bwrdd Pontio, gan ddod â chyfanswm y cyllid i £122 miliwn (£102 miliwn gan Lywodraeth y DU ac £20 miliwn gan Tata Steel UK). Roedd y cynnydd hwn yn adlewyrchu galw cryf ar draws cronfeydd busnes y Bwrdd ac yn atgyfnerthu ymrwymiad parhaus y Llywodraeth i gefnogi cadernid economaidd a thwff ym Mhort Talbot.

Hyd yma, mae cyllid y Bwrdd Pontio wedi cefnogi 60 o gwmnïau yng nghadwyn gyflenwi Tata Steel UK, wedi darparu grantiau i 140 o fusnesau lleol, wedi galluogi creu 85 o fusnesau newydd, ac wedi ariannu dros 2,500 o gyrsiau hyfforddi a 1,100 o gymwysterau ac achrediadau. Er gwaethaf colli dros 2,600 o swyddi yn Tata Steel UK, ac effeithiau pellach ar draws y gadwyn gyflenwi, ni fu unrhyw gynnydd yn y nifer sy'n hawlio budd-daliadau diweithdra yn y rhanbarth ers mis Medi 2024 tan ddiwedd mis Mawrth 2026. Ar ben hynny, nododd ymchwil annibynnol gan More in Common ym mis Ionawr 2026 mai gwaith y Bwrdd Pontio oedd yr ymyrraeth mwyaf cadarnhaol gan y llywodraeth yng Nghymru.

Ym mis Chwefror, agorodd ymyriad olaf y Bwrdd Pontio, sef y Gronfa Twf Economaidd a Buddsoddi, ar gyfer ceisiadau llawn. Mae'r gronfa gwerth £11.78 miliwn (£6.78 miliwn gan Lywodraeth y DU a £5 miliwn gan Tata Steel UK) wedi'i dylunio i ddenu buddsoddiad tymor hir ac i gefnogi'r gwaith o greu swyddi o ansawdd uchel yn yr ardal.

Ochr yn ochr â darparu cyllid y Bwrdd Pontio, mae Swyddfa Cymru wedi parhau i weithio gyda'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol, yr Adran Gwaith a Phensiynau, Llywodraeth Cymru a Chyngor Castell-nedd Port Talbot i fonitro'r ddarpariaeth a chefnogi cyfleoedd adfywio a buddsoddi ehangach, gan gynnwys drwy'r Gronfa Cyfoeth Cenedlaethol, gwynt arnofiol ar y môr, a'r Porthladd Rhydd Celtaidd.

iii. Masnach a buddsoddiad tramor

Roedd sicrhau buddsoddiad yng Nghymru yn flaenoriaeth allweddol i'r Swyddfa yn ystod 2025-26. Roedd y Swyddfa'n cefnogi cydweithio rhwng y Swyddfa Buddsoddi estynedig, yr Adran Fusnes a Masnach a Llywodraeth Cymru i ddod â mwy o ffocws ar gymorth Llywodraeth y DU ar gyfer mewnfuddsoddi yng Nghymru.

Ym mis Mehefin, dangosodd canlyniadau a ryddhawyd gan yr Adran Fusnes a Masnach fod o leiaf 2,470 o swyddi newydd wedi cael eu creu drwy fewnfuddsoddi yng Nghymru yn ystod 2024-25, sy'n 30% o gynnydd o un flwyddyn i'r llall. Mae hyn yn dangos bod Cymru wedi glanio uwchlaw ei chyfran o'r boblogaeth o ran mewnfuddsoddiad cyffredinol yn y DU.

Ym mis Mai, cefnogodd Swyddfa Cymru y Swyddfa Fuddsoddi, Llywodraeth Cymru, Bargaen Twf Gogledd Cymru a Chyngor Sir y Fflint i ddenu buddsoddiad newydd gan Knauf Insulation yn Shotton, a oedd yn dod i gyfanswm o £170 miliwn ac yn darparu 140 o swyddi uniongyrchol gyda rhagor o gyflogaeth yn y gadwyn gyflenwi. Ym mis Mai, cefnogodd y Swyddfa fuddsoddiad yn y sector fferyllol gan Norgine yng Nghaerffili, gan ddarparu dros 40 o swyddi medrus newydd.

Ym mis Tachwedd, tynnodd y Swyddfa sylw at gyfleoedd buddsoddi yng Nghymru yn Uwchgynhadledd Buddsoddi Rhanbarthol Llywodraeth y DU, ac ym mis Rhagfyr cefnogodd y Swyddfa Uwchgynhadledd Buddsoddi Cymru Llywodraeth Cymru, a oedd yn dilyn dros £16bn o fewnfuddsoddiad a ymrwymwyd i Gymru yn y flwyddyn cyn yr Uwchgynhadledd.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i hyrwyddo allforion Cymru a chyfleoedd mewnfuddsoddi ledled y byd. Ym mis Gorffennaf, ymwelodd yr Ysgrifennydd Gwladol â Toronto ac Efrog Newydd i gwrdd â busnesau, buddsoddwyr, a Chymry ar wasgar i hyrwyddo Cymru ar gyfer mewnfuddsoddi a meithrin cysylltiadau busnes. Yn ystod yr ymweliad, roedd yr Ysgrifennydd Gwladol yn hyrwyddo Uwchgynhadledd Fuddsoddi Cymru ac yn meithrin cysylltiadau â buddsoddwyr a grwpiau ar wasgar i gefnogi gwaith yr Adran Fusnes a Masnach, y Swyddfa Dramor, y Gymanwlad a Datblygu a Llywodraeth Cymru i ddenu a dod o hyd i fewnfuddsoddiad i Gymru. Roedd yr Ysgrifennydd Gwladol hefyd yn cefnogi ehangu allforwyr Cymru i'r Unol Daleithiau, gan gynnwys Wrexham Lager.

Mae'r Swyddfa wedi cefnogi'r Adran Fusnes a Masnach i sicrhau cytundebau masnach allweddol er budd economi Cymru.

Ym mis Mai, daeth Llywodraeth y DU i gytundeb â'r Undeb Ewropeaidd, gan gynnwys mesurau i leihau gwrthdaro wrth fasnachu ar gyfer allforwyr anifeiliaid a bwyd Cymru.

Hefyd ym mis Mai, llofnododd Llywodraeth y DU Gytundeb Ffyniant Economaidd gyda'r Unol Daleithiau. Roedd y cytundeb hwn yn darparu tariffau is, gan gynnwys ar gyfer allforwyr ceir a chynnyrch fferyllol yng Nghymru.

Ym mis Gorffennaf, llofnododd Llywodraeth y DU gytundeb masnach newydd gydag India, gan sicrhau tariffau is ar allforion o Gymru gan gynnwys bwyd, wisgi, ceir a gemau fideo.

Ym mis Rhagfyr, llofnododd Llywodraeth y DU gytundeb masnach â Gweriniaeth Corea, gan sicrhau llai o rwystrau masnach i allforion allweddol o Gymru, gan gynnwys ceir.

Yn Adolygiad o Wariant 25, sicrhodd Swyddfa Cymru gyllid ychwanegol i gefnogi'r gwaith o hyrwyddo cyfleoedd Masnach a Buddsoddi Cymru. Rydym wedi gweithio'n agos â'r Adran Fusnes a Masnach i ddylunio a datblygu rhaglen waith sy'n cyd-fynd â gweithgarwch presennol yn y maes hwn ac yn ei ategu. Rydym wedi sefydlu'r holl ofynion llywodraethu angenrheidiol, er mwyn gallu cyflawni o ddechrau blwyddyn ariannol 2026/27. Lansiodd yr Ysgrifennydd Gwladol y rhaglen waith yn ffurfiol ym mis Mawrth fel rhan o dderbyniad blynyddol Dydd Gŵyl Dewi.

Parhaodd y Swyddfa i weithio'n agos gyda Llywodraeth y DU a sefydliadau cyllid cyhoeddus Llywodraeth Cymru i gefnogi buddsoddiad yng Nghymru. Roedd hyn yn cynnwys cyrraedd y garreg filltir o £20 miliwn wedi'i fuddsoddi drwy Gronfa Fuddsoddi Banc Busnes Prydain i Gymru i gefnogi twf busnesau bach a chanolig cynhenid yng Nghymru. Cefnogodd Swyddfa Cymru y Gronfa Gyfoeth Wladol yn ystod blwyddyn gyntaf y gronfa i archwilio a datblygu cyfleoedd buddsoddi yng Nghymru ar draws diwydiannau allweddol gan gynnwys ynni glân, dur a seilwaith.

iv. Buddsoddi ar sail lleoedd

Cefnogi Bargeinion Twf Dinesig a Rhanbarthol yng Nghymru

Parhaodd Swyddfa Cymru i arwain ar ran Llywodraeth y DU ar y pedair Bargaen Twf Dinesig a Rhanbarthol yng Nghymru yn ystod 2025–26. Roedd hyn yn cynnwys cydweithio'n agos ag adrannau Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a phartneriaid awdurdodau lleol ar draws rhanbarthau'r pedair Bargaen: Gogledd Cymru, Canolbarth Cymru, Bae Abertawe a Phrifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Roedd Bwrdd Gweithredu Bargeinion Twf Dinesig a Rhanbarthol Cymru—sy'n cael ei gadeirio ar y cyd gan uwch swyddogion o Swyddfa Cymru a Llywodraeth Cymru—yn dal yn ganolog i oruchwylio ar y cyd. Gan gyfarfod bob chwarter, roedd y Bwrdd yn monitro'r ddarpariaeth o ran y cerrig milltir y cytunwyd arnynt, yn rheoli risgiau a materion allweddol, ac yn cefnogi'r gwaith o rannu arferion gorau ar draws rhanbarthau. Roedd pob cyfarfod yn cynnwys archwiliad dwfn ar un Fargaen er mwyn cael trafodaeth fanylach ar gynnydd o ran cyflawni, heriau a chyfleoedd sy'n dod i'r amlwg.

Parhaodd swyddogion Swyddfa Cymru i gynrychioli Llywodraeth y DU ar fyrdau rhaglenni ar draws y pedair Bargaen, gan sicrhau cysondeb cryf rhwng cyflawni rhanbarthol a blaenoriaethau Llywodraeth y DU. Roedd y Tîm Twf Rhanbarthol wedi parhau i ymgysylltu'n rheolaidd â Swyddfeydd Rheoli Portffolio, gan gefnogi'r gwaith cyflawni, cryfhau prosesau sicrwydd a gweithio ar y cyd i fynd i'r afael â risgiau a chynyddu effaith buddsoddiadau.

Bargaen Ddinesig Bae Abertawe

Parhaodd Swyddfa Cymru i weithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru a Swyddfa Portffolio Bargaen Ddinesig Bae Abertawe wrth i'r Fargaen ddatblygu ar draws ei rhaglen yn ystod 2025-26.

Roedd y datblygiadau allweddol yn cynnwys:

- Y Matrics Arloesi yn Abertawe yn dod yn gwbl weithredol, gan gefnogi twf busnes, gweithgarwch arloesi a chydweithio rhwng diwydiant a'r byd academaidd.
- Cynnydd parhaus ar SWITCH ym Mhort Talbot, gyda'r gwaith adeiladu'n mynd rhagddo.
- Agor Canolfan Pentre Awel yn Llanelli, gyda chamau pellach yn mynd rhagddynt o ran ei helfennau iechyd, ymchwil, busnes a seilwaith cymunedol.
- Ehangu'r Rhaglen Sgiliau a Thalent ar draws rhanbarthau ymhellach, gan gefnogi portffolio cynyddol o brosiectau ar draws sectorau blaenoriaeth gan gynnwys digidol, adeiladu, ynni, gweithgynhyrchu uwch, ac iechyd a llesiant.
- Parhau i gryfhau llywodraethu, sicrwydd a gwireddu buddion ar draws y portffolio.

Bargen Twf Gogledd Cymru

Bu Swyddfa Cymru yn gweithio'n agos gyda Swyddfa Rheoli Portffolio Bargen Twf Gogledd Cymru a Llywodraeth Cymru yn ystod 2025-26 i gefnogi trefniadau cyflawni cryfach yn dilyn yr Adolygiad Sicrhau Portffolio. Gwnaed cynnydd o ran gweithredu argymhellion allweddol, gan gynnwys gwelliannau llywodraethu a phenodi Uwch Berchennog Cyfrifol.

Roedd yr uchafbwyntiau yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:

- Agor y Ganolfan Opteg a Pheirianeg Menter ym Mhrifysgol Wrecsam, gan gefnogi gweithgynhyrchu uwch, ffotoneg a thechnolegau cyfansawdd.
- Symud ymlaen i gyflawni prosiectau ar ôl cymeradwyo'r Achos Busnes Llawn, gan gynnwys Cydnerth, Parc Bryn Cegin, y Gronfa Ynni Glân a chysylltedd 4G+.
- Ymgorffori'r Fargen ymhellach o fewn fframwaith Cyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru.
- Gwelliannau parhaus i'r gwaith o reoli portffolio a hyder o ran cyflawni.

Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Parhaodd Swyddfa Cymru i gefnogi'r gwaith o gyflawni Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn ystod 2025-26, gyda chynnydd parhaus o ran arloesi, adfywio a thwf economaidd cynhwysol.

Roedd y datblygiadau allweddol yn cynnwys:

- Buddsoddiad parhaus drwy'r Gronfa Buddsoddi mewn Arloesi gwerth £50 miliwn, gan gefnogi busnesau bach a chanolig sy'n tyfu'n gyflym mewn sectorau fel technoleg ariannol, AI a thechnoleg iechyd.
- Rhagor o gynnydd o ran gweithgareddau ailddatblygu ar safle Gorsaf Bŵer Aberddawan, gan gynnwys gwaith cynllunio, amgylcheddol a seilwaith.
- Buddsoddiad parhaus drwy Gyfalaf Buddsoddi Arloesol, gan gefnogi busnesau fel Space Forge a Transcend Packaging, ochr yn ochr â buddsoddiadau ychwanegol wedi'u targedu mewn cwmnïau fel Whisper Cymru.
- Parhau i wreiddio trefniadau llywodraethu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau rhanbarthol a chynllunio tymor hir.

Bargen Twf Canolbarth Cymru

Parhaodd Swyddfa Cymru i gefnogi Bargen Twf Canolbarth Cymru yn rhagweithiol wrth iddi fwrw ymlaen â'r gwaith cyflawni yn ystod 2025-26. Roedd y datblygiadau allweddol yn cynnwys:

- Bwrw ymlaen â'r gwaith o gyflawni prosiectau ar ôl cymeradwyo'r Achos Busnes Llawn, gan gynnwys cynllun Cwm Elan a Chronfa Eiddo Masnachol Canolbarth Cymru.
- Cryfhau'r Swyddfa Rheoli Portffolio ymhellach, gan ddefnyddio arferion gorau o bob cwr o Gymru i wella'r gallu i gyflawni a llywodraethu.
- Parhau i ddatblygu llif prosiectau ar draws pum thema strategol y Fargen: Ymchwil ac Arloesedd Cymhwysol, Amaethyddiaeth, Bwyd a Diod, Digidol, Twristiaeth; a Chefnogi Menter.
- Gwaith parhaus i fireinio'r broses o wireddu buddion a sicrhau effaith economaidd hirdymor ar draws Canolbarth Cymru.

Cefnogi Twf Lleol yng Nghymru

Yn ystod 2025-26, cefnogodd y Swyddfa'r broses o drosglwyddo'n llwyddiannus o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU, a ddaeth i ben ym mis Mawrth 2026, i Gronfa Twf Lleol newydd Cymru. Lansiwyd y Gronfa yn dilyn cytundeb rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ar Gynllun Buddsoddi tair blynedd, gan ddarparu £546.5 miliwn rhwng mis Ebrill 2026 a mis Mawrth 2029 i gefnogi swyddi, cynhyrchiant a thwf rhanbarthol ledled Cymru.

Mae'r cytundeb yn adfer y broses o wneud penderfyniadau ar fuddsoddi rhanbarthol yng Nghymru ar ôl gadael yr UE, gyda Llywodraeth Cymru yn arwain y gwaith cyflawni mewn partneriaeth â llywodraeth leol, partneriaid rhanbarthol a Llywodraeth y DU. Bu Swyddfa Cymru yn gweithio'n agos gyda staff Llywodraeth Cymru i gefnogi'r cytundeb, wedi'i ategu gan Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth, gan helpu i sicrhau trosglwyddiad llyfn o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU a dull gweithredu ar y cyd sy'n cysoni cenhadaeth twf Llywodraeth y DU â Chenhadaeth Economaidd Llywodraeth Cymru.

Yn ystod y flwyddyn adrodd hefyd, cafodd y Rhaglen Balchder Bro yng Nghymru ei ehangu'n sylweddol. Ym mis Medi 2025, cyhoeddodd Llywodraeth y DU becyn cyllido arall gwerth £214 miliwn ar gyfer Balchder Bro yng Nghymru. Roedd hyn yn cynnwys £180 miliwn i ddod â naw ardal ychwanegol yng Nghymru i'r Rhaglen Balchder Bro – gyda phob un yn cael hyd at £20 miliwn dros ddeng mlynedd – ynghyd â £34.5 miliwn drwy'r Gronfa Effaith Balchder Bro newydd, gan ddarparu cyllid cyfalaf i bob awdurdod lleol yng Nghymru ar gyfer gwelliannau ymarferol i fannau cyhoeddus ac asedau cymunedol.

Ymunodd y naw ardal ychwanegol – Blaenau Gwent, Castell-nedd Port Talbot, Casnewydd, Rhondda Cynon Taf, Caerffili, Sir Gaerfyrddin, Conwy, Caerdydd ac Abertawe – â'r pum cymuned yng Nghymru sydd eisoes wedi'u dewis, gan ddod â chyfanswm y cymunedau yng Nghymru sy'n cael cymorth hirdymor Balchder Bro i 14. Mae Swyddfa Cymru wedi parhau i weithio gyda'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol, Llywodraeth Cymru a phartneriaid lleol i gefnogi'r ddarpariaeth a sicrhau bod y rhaglen yn ategu'r gweithgarwch adfywio presennol yng Nghymru.

Gweithiodd y Swyddfa'n agos gyda'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol a Llywodraeth Cymru i ddarparu Porthladd Rhydd Ynys Môn a'r Porthladd Rhydd Celtaidd. Bydd y ddau Borthladd Rhydd yn darparu buddsoddiad cyfalaf a rhyddhad

treth yn Ynys Môn, Port Talbot ac Aberdaugleddau gyda'r nod o ddenu buddsoddiad a swyddi ychwanegol.

Ym mis Mawrth 2026, cwblhaodd y ddau Borthladd Rhydd eu memoranda cydddealltwriaeth gyda'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol a Llywodraeth Cymru, gan hwyluso rhyddhau £25m i bob Porthladd Rhydd i fuddsoddi mewn prosiectau i alluogi twf economaidd. Dyma gam olaf y gwaith o roi'r Porthladdoedd Rhydd ar waith.

Parhaodd y Swyddfa i weithio gyda'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol i weithredu dau Barth Buddsoddi Cymru. Disgwylir i Fuddsoddiad Caerdydd a Chasnewydd greu 4,000 o swyddi newydd a denu £500m o fuddsoddiad preifat. Disgwylir i Barth Buddsoddi Wrecsam a Sir y Fflint ddenu £1 biliwn o fuddsoddiad gan y sector preifat a chreu 6,000 o swyddi. Bydd y Parthau Buddsoddi hefyd yn elwa o fesurau i'w gwella drwy Gynllun Gweithredu Parthau'r Strategaeth Ddiwydiannol.

Mae'r Swyddfa'n gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru, Cyngor Castell-nedd Port Talbot ac ar draws Whitehall ar yr 'Achos Busnes Seiliedig ar Leoedd', a gyhoeddwyd gan y Canghellor, ar gyfer Port Talbot. Cyhoeddwyd casgliadau adolygiad y Llyfr Gwyrdd ym mis Mehefin, a oedd yn cynnwys cyflwyno achosion busnes seiliedig ar leoedd a fydd yn ysgogi adrannau ar draws Whitehall ac yn tynnu sylw at effeithiau atgyfnerthol gwahanol fuddsoddiadau mewn ardal.

v. Arloesedd

Mae'r adran wedi bod yn gweithio gydag Ymchwil ac Arloesi y DU a Phrifysgolion Cymru i wneud y mwyaf o effaith cyllid Ymchwil ac Arloesedd y DU yng Nghymru. Cyfarfu'r Gweinidog McMorrin â Chadeirydd Prifysgolion Cymru, Is-Gangellorion Prifysgolion Cymru a Phrif Swyddog Gweithredol Ymchwil ac Arloesi yn y DU i drafod ymchwil a datblygu yng Nghymru a'r ffordd orau y gall Llywodraeth y DU gefnogi'r sector yng Nghymru.

vi. Seilwaith

Mae'r Swyddfa wedi cydweithio â'r Adran Drafnidiaeth, Llywodraeth Cymru, a rhanddeiliaid allweddol drwy Fwrdd Rheilffyrdd Cymru i fwrw ymlaen â chynigion buddsoddi mewn seilwaith rheilffyrdd ledled Cymru. Ym mis Chwefror 2025, cyhoeddodd y Prif Weinidog ymrwymiad hanesyddol o £14bn i drawsnewid cysylltedd rheilffyrdd ledled Cymru, gan gymeradwyo dogfen weledigaeth 'Ymlaen, Gyda'n Gilydd' Trafnidiaeth Cymru. Mae'r weledigaeth yn nodi piblinell hirdymor o welliannau rheilffyrdd ledled Cymru a'r Gororau, gydag amcangyfrif bod cyfanswm gwerth y cynlluniau sy'n cael eu hystyried hyd at £14 biliwn.

Mae hwn yn ymrwymiad cenhedlaeth gyfan i gyfres o 43 prosiect ar draws gogledd, de, canolbarth a gorllewin Cymru. Bydd y rhaglen yn creu dros 1,000 o swyddi newydd parhaol yn uniongyrchol a thua 6,000 o swyddi newydd yn ystod y cyfnod adeiladu, ochr yn ochr â chyflogaeth ehangach sylweddol ar draws diwydiannau sy'n dibynnu ar rwydwaith trafnidiaeth gwell.

Bydd y weledigaeth yn sail i brosiectau Bwrdd Rheilffyrdd Cymru a'i fwriad yw arwain buddsoddiad, blaenoriaethu a chyflawni Llywodraeth y DU dros y degawdau nesaf, gan helpu i siapio penderfyniadau cyllido yn y dyfodol. Mae Bwrdd Rheilffyrdd Cymru yn fwrdd rhynglywodraethol, ac mae'r aelodau'n cynnwys Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, TrC a Network Rail. Mae Llywodraeth y DU wedi ymrwymo i weithio mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru i gyflawni'r weledigaeth hon yn gyflym.

Chwaraeodd y Swyddfa ran allweddol yn y gwaith o sicrhau'r ymrwymiad hwn, sy'n adeiladu ar y £445m a ddyrannwyd i welliannau rheilffyrdd Cymru yn Adolygiad Gwariant 2025. Bydd y cyllid hwn yn cefnogi'r gwaith o ddarparu saith gorsaf newydd ledled Cymru ochr yn ochr â phecyn ehangach ar gyfer gwella'r rheilffyrdd. Mae hyn yn cynnwys dechrau gweithio ar bob un o'r pum gorsaf Burns yn ne Cymru eleni, gan gynnwys Magwyr a Gwndy, Llan-wern, Dwyrain Caerdydd, Gorllewin Casnewydd a Somerton. Ar ben hynny, mae Llywodraeth y DU wedi cytuno ar ddull o ariannu a darparu gorsaf newydd ym Mharcffordd Caerdydd mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru a buddsoddwyr preifat, gan gefnogi 6,000 o swyddi eraill ar ei safle diwydiannol.

Mae'r Swyddfa hefyd wedi gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru a Bergen Twf Gogledd Cymru – Uchelgais Gogledd Cymru – sydd wedi cytuno i gyd-ariannu gwelliannau i drefniadau'r brif linell yng nghyfleuster cludo nwyddau gwaith sment Padeswood. Mae'r cydweithio hwn wedi galluogi Llywodraeth y DU i ddyrannu buddsoddiad ychwanegol ar gyfer gogledd Cymru i ddarparu gorsaf ychwanegol i wasanaethu Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy, yn ogystal â gwelliannau diogelwch, capasiti a chyflymder llinellau ym Mwcle.

Diwygio'r Rheilffyrdd

Mae'r Swyddfa hefyd wedi parhau i weithio gyda'r Adran Drafnidiaeth a Llywodraeth Cymru i gefnogi'r gwaith o gydlynu'r gwaith o ddiwygio'r rheilffyrdd, wrth i gynlluniau ar gyfer Great British Railways fynd rhagddynt. Cyhoeddwyd Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth newydd rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2025, sy'n garreg filltir bwysig o ran diwygio rheilffyrdd yn ardal Cymru a'r Gororau, gan amlinellu sut bydd y ddwy lywodraeth yn gweithio gyda'i gilydd ar ddiwygio rheilffyrdd. Mae'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth yn adlewyrchu'r cydweithio cryf ac adeiladol rhwng Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru, Network Rail a Trafnidiaeth Cymru.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i weithio gyda staff yr Adran Gwyddoniaeth, Arloesi a echnoleg ac Building Digital UK i wella cysylltedd digidol yng Nghymru. Yn fwyaf nodedig, mae Prosiect Gigabit wedi parhau i gyflawni yn ystod cyfnod dyfarnu ei gontract, gydag oddeutu 60,000 o adeiladau anodd eu cyrraedd ledled Cymru ar fin elwa o ddarpariaeth gigabit drwy gontract fframwaith traws-ranbarthol Prosiect Gigabit gydag Openreach. Mae mynediad at ddarpariaeth all drosglwyddo data ar gyfradd gigadid bellach yn ymestyn i 79% o adeiladau yng Nghymru.

O ran cysylltedd symudol, parhaodd y Rhwydwaith Gwledig a Rennir i ddarparu yng Nghymru gyda mwy o fastiau wedi'u hariannu gan y Llywodraeth (Gwasanaeth Ardal Estynedig y Swyddfa Gartref) yn dod ar gael yn ystod y cyfnod adrodd, gan gyrraedd cyfanswm o 50 mast yng Nghymru erbyn mis Mawrth 2026.

Canlyniad Blaenoriaeth 2 – Datgloi potensial ynni gwyrdd Cymru, gan sicrhau swyddi a buddsoddiad wrth i'r DU symud i fod yn economi sero net.

Mae Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn cwrdd yn rheolaidd â rhanddeiliaid allweddol yn y sector ynni i gefnogi datgarboneiddio diwydiannau ledled Cymru a chyflymu cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel, gan alluogi Cymru i chwarae rhan allweddol yn y gwaith o sicrhau bod y DU yn cyflawni pŵer glân erbyn 2030.

Gwelwyd cynnydd cadarnhaol eleni ar nifer o flaenoriaethau ynni Swyddfa Cymru. Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod Adweithyddion Modiwlwr Bach yn cael eu defnyddio yn Wylfa; hyd at £64m o fuddsoddiad gan Lywodraeth y DU i drawsnewid porthladd Port Talbot yn hwb gwynt arnofiol ar y môr; a nifer o brosiectau mawr yn sicrhau contractau yn Cylch Dyrannu 7 cynllun Contractau ar gyfer Gwahaniaeth Llywodraeth y DU.

i. Cefnogi cydweithio rhwng Great British Energy, Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid ynni ehangach yng Nghymru.

Sefydlodd Great British Energy bartneriaeth ag Ystad y Goron yn 2024 i gyflymu datblygiad gwynt ar y môr, gan gynnwys gwynt arnofiol ar y môr, gyda'r potensial i ddatgloi 20-30GW o brydles gwely'r môr newydd erbyn 2030 drwy gyfuno gallu buddsoddi Great British Energy ag arbenigedd blaenllaw a gwaith rheoli gwely'r môr Ystad y Goron. Gallai'r bartneriaeth hon ddenu hyd at £60bn o fuddsoddiad preifat i ymgyrch y DU i sicrhau annibyniaeth ynni. Mae Swyddfa Cymru yn parhau i ymgysylltu ag Ystad y Goron, Great British Energy a'r Adran Diogeledd Ynni a Sero Net i sicrhau bod buddiannau Cymru yn cael eu cefnogi drwy'r gwaith hwn.

Ym mis Rhagfyr 2025, cyhoeddodd Great British Energy ei Gynllun Strategaeth sy'n nodi sut bydd y cwmni'n gweithio ar draws y DU gyfan, gan gynnwys Cymru. Mae'r Cynllun yn tynnu sylw at sut mae'r Môr Celtaidd mewn sefyllfa i fod yn ganolbwynt ar gyfer cadwyni cyflenwi a datblygu ynni gwynt ar y môr dŵr dwfn.

Ym mis Chwefror, cyhoeddodd Great British Energy ei Gynllun Pŵer Lleol, sy'n ymrwymo hyd at £1 biliwn o gyllid i ehangu prosiectau ynni glân lleol a chymunedol ledled y DU. Yn unol â hyn, cytunodd Great British Energy a Llywodraeth Cymru ar dros £9 miliwn o gyllid yn 2025 i osod paneli solar ar ysgolion, canolfannau hamdden ac amgueddfeydd ledled Cymru, a oedd yn cynnwys £2.8 miliwn a gyhoeddwyd ym mis Mawrth a chadarnhawyd £6.6 miliwn arall yn ddiweddarach yn y flwyddyn.

ii. Gweithio i gynyddu swyddi a thwf economaidd yng Nghymru o'r diwydiant ffermydd gwynt arnofiol ar y môr.

Parhaodd y Swyddfa i weithio'n agos gyda phartneriaid lleol, yr Adran Diogeledd Ynni a Sero Net ac Ystad y Goron i gefnogi'r gwaith o ddatblygu'r diwydiant gwynt arnofiol ar y môr yng Nghymru. Mae prosiectau Ffermydd Gwynt Arnofiol ar y Môr yn y Môr Celtaidd yn cynnig cyfleoedd enfawr o ran swyddi a chadwyn gyflenwi ar hyd arfordir De Cymru.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i weithio'n agos gydag Ystâd y Goron i gefnogi'r cynnydd ar Gylch 5 Prydlesu, a fydd yn darparu hyd at 4.5GW o brosiectau ffermydd gwynt arnofiol ar y môr yn y Môr Celtaidd. Eleni, mae'r Goron wedi llofnodi Cytundebau Lesio gyda thri datblygwr i ddefnyddio prosiectau ffermydd gwynt arnofiol ar y môr yn y Môr Celtaidd, gan nodi cynnydd cadarnhaol. Mae Glasbriant Môr Celtaidd Ystâd y Goron yn nodi bod gan Gylch Prydlesu 5 y potensial i ddatgloi hyd at 5,300 o swyddi a rhoi hwb o £1.4bn i'r economi. Mae Ystâd y Goron hefyd wedi parhau i fuddsoddi mewn datblygu'r gadwyn gyflenwi yn ne Cymru drwy ei Chyflymydd Cadwyn Gyflenwi gwerth £50m a'r rhaglen Addas ar gyfer Ynni Adnewyddadwy ar y Môr (F4OR), a lansiwyd ym mis Gorffennaf 2025.

Ym mis Mehefin, lansiodd Llywodraeth y DU Gronfa Cadwyn Gyflenwi Ynni Glân gwerth £1 biliwn i ddarparu swyddi gwynt ar y môr ym Mhrydain. Mae'r cyllid hwn yn cynnwys £300m gan Great British Energy, £400m gan Ystâd y Goron i gefnogi seilwaith newydd a chyfleusterau ymchwil a phrofi, a £300m sy'n cael ei ddatblygu gan y diwydiant gwynt ar y môr i roi arian cyfatebol i'r llywodraeth drwy'r Cynllun Twf Diwydiannol.

Ym mis Ionawr, cyhoeddodd Llywodraeth y DU ganlyniadau Cylch Dyrannu 7 y cynllun Contractau ar gyfer Gwahaniaeth. Y cylch arwerthiant hwn ar gyfer ynni gwynt ar y môr oedd yr un fwyaf llwyddiannus yn hanes Ewrop. Yn y cylch hwn, llwyddodd Erebus, sef fferm wynt arnofiol gyntaf Cymru ar arfordir Sir Benfro, i sicrhau contract. Mae disgwyl i Erebus gefnogi dros 600 o swyddi yn ystod y gwaith adeiladu, 500 o swyddi yn y gadwyn gyflenwi, a bydd yn chwarae rhan allweddol yn y gwaith o roi hwb i'r diwydiant newydd hwn yn ne Cymru. Roedd Cylch Dyrannu 7 hefyd wedi sicrhau contract ar gyfer prosiect Awel y Môr RWE yng ngogledd Cymru, sef y prosiect gwynt sefydlog cyntaf ar y môr yng Nghymru i ennill contract mewn dros ddegawd. Disgwylir i'r prosiect hwn ddarparu tua 2,000 o swyddi adeiladu a 50 o swyddi cyflawni. Ymwelodd yr Ysgrifennydd Gwladol â thîm y prosiect yng ngogledd Cymru yn dilyn y cyhoeddiad hwn i glywed am y prosiect a chwrdd â phrentisiaid.

Ym mis Mawrth, ymwelodd yr Ysgrifennydd Gwladol ag ABP Port Talbot ochr yn ochr â Martin McCluskey, Gweinidog yr Adran Diogeledd Ynni a Sero Net, i gyhoeddi hyd at £64 miliwn o fuddsoddiad gan y llywodraeth i ddatblygu Port Talbot fel y porthladd cyntaf yn y Môr Celtaidd a ddatblygwyd yn benodol i gefnogi gwynt arnofiol ar y môr. Mae'r buddsoddiad hwn yn gam mawr tuag at ddatgloi gwynt arnofiol ar y môr yn y Môr Celtaidd, a sicrhau swyddi a buddsoddiad yn ne Cymru. Mae ABP yn disgwyl y bydd y porthladd newydd yn cefnogi miloedd o swyddi ac yn datgloi dros £500 miliwn mewn buddsoddiad i Bort Talbot, unwaith y bydd wedi'i gwblhau.

iii. Cefnogi'r gwaith o ddatgarboneiddio'r diwydiant, gan gynnwys hyrwyddo Clwstwr Diwydiannol De Cymru drwy Ddiwydiant Sero Net Cymru a HyNet Gogledd Orllewin Lloegr.

Yn 2024, cyhoeddodd Llywodraeth y DU hyd at £21.7bn o gyllid dros 25 mlynedd i lansio Clwstwr HyNet Gogledd-orllewin Lloegr (sy'n cynnwys Gogledd-orllewin Lloegr a Gogledd-ddwyrain Cymru) a Chlwstwr Arfordir y Dwyrain – y clystyrau Dal, Defnyddio a Storio Carbon cyntaf o'u bath yn y DU. Mae'r Swyddfa'n parhau i weithio gyda'r Adran Diogeledd Ynni a Sero Net a'r diwydiant i sicrhau bod y Clwstwr HyNet yn fenter drawsffiniol lwyddiannus, gyda phrosiectau yng Nghymru'n elwa o'r broses.

Ym mis Medi 2025, llofnododd gwaith sment Heidelberg Materials yn Padeswood contractau terfynol gyda Llywodraeth y DU i ddechrau adeiladu'r ffatri sment gyntaf yn y DU sy'n gallu dal carbon. Bydd Padeswood yn defnyddio technolegau o'r radd flaenaf i gael gwared ar 800,000 tonnall o CO₂.

Ym mis Awst 2025, cyhoeddodd yr Adran Diogeledd Ynni a Sero Net hefyd chwe phrosiect ar y rhestr fer a ymunodd â thrafodaethau ar gyfer clwstwr HyNet – gan gynnwys Prosiect Carbon Isel Cei Connah yng ngogledd Cymru, a fyddai'n gweld gorsaf bŵer tyrbîn nwy cylch cyfun newydd yn cael ei datblygu ar safle presennol Cei Connah. Byddai gan y safle arfaethedig dechnoleg dal carbon, a byddai'r CO₂ a fyddai'n cael ei ddal yn cael ei gludo drwy biblinell HyNet.

Mae'r Adran yn gweithio'n agos gyda Diwydiant Sero Net Cymru i gefnogi cynnydd ar y polisi Trafnidiaeth nad yw'n Biblinell sydd ei angen i alluogi cludo carbon a fydd yn datgarboneiddio diwydiannau trwm De Cymru.

Ym mis Mawrth, cynhaliodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru a'r Gweinidog Michael Shanks dderbyniad yn Nhŷ Gwydyr i nodi bod MorGen, datblygwr hydrogen gwyrdd a gefnogir drwy Gylch Dyrannu Hydrogen 1 (HAR1) yr Adran Diogeledd Ynni a Sero Net, wedi dod i Benderfyniad Buddsoddi Terfynol (FID) i ddechrau adeiladu ei gyfleuster hydrogen gwyrdd 20MW yn Aberdaugleddau. Yn 2025, cyhoeddodd yr Adran Diogeledd Ynni a Sero Net y prosiectau ar y rhestr fer ar gyfer proses Cylch Dyrannu Hydrogen 2, sef ail gylch dyrannu mecanwaith cyllido Llywodraeth y DU i gefnogi cynhyrchu hydrogen carbon isel ledled y DU. Mae tri phrosiect yng Nghymru wedi symud ymlaen i'r rhestr fer – Hydrogen Gwyrdd 5 ym Mhort Talbot, Hydrogen Gwyrdd 1 ym Mhenfro a Sero Net Magwyr.

iv. Ceisio cyfrannu at benderfyniadau ynghylch datblygu prosiectau niwclear newydd ar safleoedd yng Nghymru, gan gynnwys safle Wylfa a brynwyd yn ddiweddar, gan gefnogi'r achos dros sicrhau bod Cymru ar flaen y gad o ran datblygu niwclear.

Ym mis Tachwedd 2025, ymunodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru â'r Canghellor, y Prif Weinidog a Phrif Weinidog Cymru ar Ynys Môn i gyhoeddi y bydd safle Wylfa yn gartref i brosiect Adweithydd Modiwlwr Bach cyntaf Great British Energy-Nuclear (GBE-N). Mae'r rhaglen Adweithydd Modiwlwr Bach yn Wylfa wedi cael £2.6bn o gyllid gan Lywodraeth y DU dros gyfnod yr Adolygiad o Wariant, sy'n golygu mai dyma'r cyhoeddiad seilwaith mwyaf yng Nghymru ers cenhedlaeth.

Ym mis Ebrill, llofnododd GBE-N a Rolls Royce SMR y contract yn ffurfiol i ddarparu Adweithydd Modiwlwr Bach cyntaf y DU yn Wylfa. Disgwylir y bydd y prosiect cychwynnol ar gyfer tair uned Adweithydd Modiwlwr Bach yn cyflogi 3,000 o bobl ac yn darparu pŵer glân ar gyfer tua 3 miliwn o gartrefi ym Mhrydain.

Mae hyn yn ychwanegol at GBE-N yn llofnodi contractau cadwyn gyflenwi gwerth hyd at £353.65 miliwn, a'r Gronfa Cyfoeth Cenedlaethol yn darparu hyd at £599 miliwn o gyllid i Rolls-Royce SMR i gefnogi'r gwaith o ddylunio'r dechnoleg Adweithydd Modiwlwr Bach newydd.

Mae Swyddfa Cymru yn parhau i gydlynu ymgysylltiad rheolaidd ar ddatblygu niwclear a chyfleusterau gweithgynhyrchu a chadwyn gyflenwi cysylltiedig yng Nghymru

rhwng yr Adran Diogeled Ynni a Sero Net a Llywodraeth Cymru, sydd wedi datblygu a chryfhau'r berthynas rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru.

v. *Gweithio gydag Adrannau eraill y Llywodraeth i sicrhau bod y grid trydan yng Nghymru yn cefnogi Sero Net, datgarboneiddio diwydiannol ac uchelgeisiau niwclear.*

Mae amseroedd cysylltu â'r grid trydan yng Nghymru, ynghyd â chapasiti'r grid, wedi cael ei nodi'n rheolaidd fel rhwystr i dwf a datgarboneiddio. Mae'r Ysgrifennydd Gwladol wedi ymgysylltu'n rheolaidd â rhanddeiliaid ledled Cymru a gyda National Grid a Gweithredwr y System Ynni Genedlaethol i gefnogi'r cynnydd i fynd i'r afael â'r pryderon hyn, gan gynnwys ar gynigion ar gyfer prosiect trawsyrru rhwng gogledd a de Cymru. Mae'r Swyddfa wedi parhau i fonitro ceisiadau grid ar gyfer prosiectau ynni adnewyddadwy a datgarboneiddio ac wedi helpu i ddatgloi problemau yn ôl yr angen.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i weithio'n agos gyda'r Adran Diogeled Ynni a Sero Net wrth i'r prosiect Diwygio Cysylltiadau fynd rhagddo, sy'n ceisio tynnu prosiectau anymarferol o'r ciw a blaenoriaethu'r rheini sy'n hanfodol i ddarparu pŵer glân a datgarboneiddio diwydiannol ehangach. Mae'r Adran hefyd wedi gweithio gyda chydweithwyr ar draws y llywodraeth i sicrhau bod buddiannau Cymru yn cael eu hadlewyrchu yn natblygiad y Gwasanaeth Cyflymydd Cysylltiadau, a gyhoeddwyd fel rhan o'r Strategaeth Ddiwydiannol, ac ar y Cynllun Ynni Gofodol Strategol.

vi. *Llanw – Parhau i gefnogi datblygiad y diwydiant ffrwd lanw yng ngogledd Cymru ac archwilio'r cyfleoedd ar gyfer datblygiad amrediad llanw yng Nghymru.*

Mae gan Gymru gryfderau a chyfleoedd sylweddol mewn technolegau ynni morol. Mae naw prosiect ffrwd lanw ym Morlais ar Ynys Môn wedi cael cymorth drwy Gynllun Contractau ar gyfer Gwahaniaeth Llywodraeth y DU, sy'n dod i gyfanswm o 56.5MW. Cyhoeddwyd y tri phrosiect diweddaraf yng Nghylch Dyrannu 7 y Cynllun Contractau Gwahaniaeth ym mis Chwefror, gan gryfhau'r diwydiant eginol hwn yng ngogledd Cymru.

Mae'r Swyddfa yn parhau i gefnogi'r diwydiant eginol hwn drwy ymgysylltu'n rheolaidd â'r cyrff masnach a'r datblygwyr. Ym mis Tachwedd 2025, cynhaliodd Ysgrifennydd Gwladol Cymru gyfarfod bwrdd crwn gyda'r diwydiant llanw a thonnau a oedd yn canolbwyntio ar yr heriau a'r cyfleoedd penodol y mae'r sector yn eu hwynebu yng Nghymru.

Canlyniad Blaenoriaeth 3 – Cefnogi pobl a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru

i. *Rhannu arferion gorau a helpu Llywodraeth Cymru i wella gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru.*

Mae'r Swyddfa wedi ymgysylltu â staff yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ynglŷn â sut mae cynyddu'r cydweithio sy'n digwydd â Llywodraeth Cymru i wella canlyniadau iechyd.

Parhaodd y Swyddfa i ymgysylltu â Llywodraeth Cymru ar ddiogelwch tomenni glo. Cadarnhaodd yr Adolygiad o Wariant ym mis Mehefin £118 miliwn arall rhwng 2026-27 a 2028-29 i Lywodraeth Cymru gynnal diogelwch tomennydd glo segur, ar ben £25

miliwn sydd eisoes wedi'i ymrwymo yn 2025-26 yng Nghyllideb yr Hydref 2024. Ac ar 16 Mawrth, cyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Dirprwy Brif Weinidog ar ymweliad â Tylorstown y byddai'r Tasglu Diogelwch Tomenni Glo yn ailgychwyn.

Mae'r adran wedi gweithio gyda'r Adran Addysg, Skills England a Llywodraeth Cymru i annog cydweithio agos ar addysg a sgiliau.

ii. Darparu gwasanaethau cyhoeddus a gedwir yn ôl yn effeithlon yng Nghymru.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i ymgysylltu â chydweithwyr yn y Swyddfa Gartref yn ogystal â Llywodraeth Cymru i sicrhau bod y Genhadaeth Strydoedd Mwy Diogel yn cael ei chyflawni'n effeithiol yng Nghymru. Ym mis Chwefror, cyhoeddwyd y byddai 4 heddlu Cymru yn cael cynnydd mewn termau real yn eu cyllid ar gyfer 2026/27. Ym mis Mawrth, ymunodd yr Ysgrifennydd Gwladol â'r Gweinidog Plismona yng Nghaerdydd i weld drosto'i hun sut roedd technoleg adnabod wynebau byw yn cael ei defnyddio gan Heddlu De Cymru i leihau troseddau. Mae'r Swyddfa wedi bod yn ymgysylltu â chydweithwyr yn y Swyddfa Gartref ar Bapur Gwyn Diwygio'r Heddlu a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2026 ac yn benodol y model newydd yng Nghymru ar gyfer Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddau.

Mae'r Swyddfa'n parhau i ymgysylltu â'r Weinyddiaeth Amddiffyn, ac ym mis Tachwedd cyhoeddwyd y Strategaeth Tai Amddiffyn a oedd yn ymrwymo'r Llywodraeth i wella tai gwasanaeth ledled y DU. Mae gwaith gwella cyflym eisoes ar y gweill mewn 107 o dai gwasanaeth ar draws canolbarth a gorllewin Cymru.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i ymgysylltu â'r Weinyddiaeth Gyfiawnder a Gwasanaeth Carchardai a Phrawf EF ynghylch gweithrediad y system rheoli troseddau a sut mae'n rhyngweithio â gwasanaethau datganoledig.

Mae'r adran wedi gweithio'n agos gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau ac eraill ar feysydd polisi allweddol fel lles, anweithgarwch a thlodi. Yn benodol, mae'r adran wedi gweithio gyda Llywodraeth Cymru a'r Adran Gwaith a Phensiynau ar y prosiect Blaengaredd ar gyfer Anweithgarwch yng Nghymru. Cyhoeddodd y Llywodraeth hefyd gynnydd i'r Isafswm Cyflog Cenedlaethol, y Cyflog Byw Cenedlaethol, lwfans safonol y Credyd Cynhwysol a phensiynau, gan roi hwb i incwm cannoedd o filoedd o bobl ledled Cymru. Yn ogystal, bu'r adran yn gweithio'n agos gyda'r Uned Tlodi Plant ar ddatblygu'r Strategaeth Tlodi Plant. Mae'r Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol yn aelod o'r Tasglu Tlodi Plant. Drwy'r fforwm hwn, a gwaith ymgysylltu ar lefel swyddogol, mae'r adran wedi gweithio i sicrhau bod y strategaeth o fudd i blant yng Nghymru. Cyhoeddodd y llywodraeth hefyd y bydd y cap budd-dal dau blentyn yn cael ei ddileu, a fydd o fudd i 69,000 o blant yng Nghymru.

iii. Cefnogi buddiannau diwylliannol Cymru.

Mae'r Swyddfa'n parhau i weithio gydag adrannau Whitehall i barhau i ddatblygu ac ehangu'r defnydd o'r Gymraeg a'r ddarpariaeth Gymraeg gan Lywodraeth y DU. Ymwelodd yr Is-ysgrifennydd Seneddol ar y pryd ag Eisteddfod yr Urdd ym Margam ym mis Mai lle cyfarfu ag amrywiaeth o randdeiliaid gan gynnwys Colegau Castell-nedd Port Talbot yn ogystal â Chomisiynydd y Gymraeg. Ym mis Awst, ymwelodd yr

Is-ysgrifennydd Seneddol ar y pryd â'r Eisteddfod Genedlaethol yn Wrecsam lle cyfarfu â rhanddeiliaid eraill o'r byd darlledu.

Mae'r Swyddfa wedi parhau i ymgysylltu â chydweithwyr o'r Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ar faterion darlledu ac yn benodol ynghylch Papur Gwyrdd Adolygu Siarter y BBC a lansiwyd ym mis Rhagfyr. Bu swyddogion hefyd yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr yn yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon i ddechrau'r broses o benodi Cadeirydd ac Aelodau Bwrdd newydd ar gyfer Sianel Pedwar Cymru, S4C.

Parhaodd y Gronfa Cyfleusterau Llawr Gwlad Aml-Chwaraeon i gael ei darparu yng Nghymru yn ystod y cyfnod adrodd gyda 64 o brosiectau'n cael cyllid yn ystod 25/26. Ar 9 Chwefror, ymwelodd y Gweinidog McMorris ag un o'r prosiectau yn Ysgol Uwchradd Afon Taf ym Merthyr.

Canlyniad Blaenoriaeth 4 – Sicrhau bod Datganoli yng Nghymru yn gweithio'n effeithiol i bobl Cymru

Hyrwyddo gweithio rhynglywodraethol

Drwy gydol y flwyddyn, parhaodd y Swyddfa i hyrwyddo a chefnogi ymgysylltu a chydweithio rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru.

Mae sicrhau perthynas waith gref â'r Llywodraethau Datganoledig wedi parhau i fod yn ffocws i'r Llywodraeth. Er mwyn helpu i gyflawni hyn, mae'r Swyddfa wedi cefnogi cyfarfodydd dwyochrog rheolaidd rhwng yr Ysgrifennydd Gwladol a Phrif Weinidog Cymru, yn ogystal â chyfarfodydd ad-hoc ar faterion penodol rhwng gweinidogion Swyddfa Cymru a Gweinidogion Cymru.

Mae'r Swyddfa hefyd wedi parhau i gefnogi ymgysylltiad rhynglywodraethol ffurfiol yn ystod y cyfnod adrodd. Roedd Gweinidogion a swyddogion yn cefnogi adrannau Llywodraeth y DU cyn cyfarfodydd y Pwyllgor Sefydlog Rhyngweinidogol a Grwpiau Rhyngweinidogol ar lefel adrannol.

Datganoli yng Nghymru

Gwnaeth maniffesto'r Llywodraeth sawl ymrwymiad mewn perthynas â datganoli yng Nghymru. Mae hyn yn cynnwys ymrwymadau ar ddatganoli cyllid cymorth cyflogaeth i Lywodraeth Cymru, gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ystyried datganoli cyfiawnder ieuenctid, archwilio datganoli gwasanaethau prawf fel rhan o adolygiad strategol ehangach, a chytuno ar femorandwm cyd-ddealltwriaeth newydd ar gonfensiwn Sewel. Mae'r Swyddfa wedi bod yn trafod ag adrannau sy'n berchen ar bolisiau i gefnogi gwaith ar yr ymrwymadau hyn.

Ar 25 Mawrth 2026, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU ddatganiad ar y cyd ar gyflawni ymrwymadau mewn perthynas â chyfiawnder ieuenctid a'r gwasanaeth prawf. O ran cyfiawnder ieuenctid, roedd y datganiad yn ymrwymo i'r ddwy lywodraeth gytuno ar rôl ehangach wedi'i diffinio'n glir ar gyfer Llywodraeth Cymru, gan ddechrau gyda datganoli cyllid i leihau'r defnydd o remand ar gyfer plant yng Nghymru, yn ogystal â'r cyllid sy'n weddill ar gyfer ymyrraeth gynnar. O

ran y gwasanaeth prawf, mae'r Llywodraethau a'r pedwar heddlu yng Nghymru wedi ymrwymo i gytuno ar Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth i gryfhau hyblygrwydd yn y gwasanaeth prawf yng Nghymru.

Hefyd ar 25 Mawrth gwnaeth yr Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol (y Gweinidog dros Drawsnewid) ddatganiad ysgrifenedig yn cadarnhau bod y Llywodraethau wedi cytuno ar sut bydd cyllid cymorth cyflogaeth yn cael ei ddatganoli i Lywodraeth Cymru yn ystod y Senedd bresennol drwy Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth.

Sicrhau bod setliad datganoli Cymru yn gweithio'n effeithiol

Roedd y Swyddfa'n cefnogi rhaglen ddeddfwriaethol Llywodraeth y DU yn ystod sesiwn gyntaf y Senedd bresennol. Chwaraeodd y Swyddfa ran allweddol, gan weithio gyda thimau Biliau adrannol ar ddeddfwriaeth sy'n effeithio ar Gymru. Roedd hyn yn cynnwys cefnogi ymgysylltu rhwng timau Biliau a Llywodraeth Cymru, wrth i Lywodraeth y DU ofyn am gydsyniad y Senedd i ddarpariaethau datganoledig ym Miliau'r DU. Yn ystod y cyfnod adrodd, cymeradwyodd y Senedd gynigion cydsyniad deddfwriaethol ar gyfer 18 Bil seneddol.

Gwrthododd y Senedd roi ei chydsyniad ar gyfer y Bil Troseddu a Phlisma mewn pleidlais ar 10 Mawrth. Aeth y Llywodraeth ymlaen â'r darpariaethau datganoledig yn y Bil, a oedd yn cynnwys trosedd benodol newydd o ymosod ar weithiwr mewn siop. Bydd y Llywodraeth yn parhau i weithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru ar weithredu'r ddeddfwriaeth hon.

Gweithiodd y Swyddfa'n agos gyda Thrysorlys Ei Fawrhydi a Llywodraeth Cymru i gynyddu pwerau benthyca Llywodraeth Cymru. Er mwyn galluogi Llywodraeth Cymru i gefnogi pobl, busnesau a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru, yn 2026-27, bydd terfynau benthyca cyfalaf blynyddol a chronnol Llywodraeth Cymru, terfyn cyffredinol Cronfa Wrth Gefn Cymru a therfynau tynnu i lawr blynyddol CDEL a RDEL i gyd yn cynyddu 10%. O 2027-28, bydd pob un o'r terfynau hynny'n cael eu huwchraddio bob blwyddyn yn unol â chwyddiant. Bydd Llywodraeth y DU hefyd yn darparu hepgoriad dros dro o derfynau tynnu i lawr y Gronfa Wrth Gefn yn 2026-27. Mae'r newidiadau a gyhoeddwyd gan y Canghellor yng Nghyllideb yr Hydref yn rhoi pŵer gwario ychwanegol o £425 miliwn i Lywodraeth Cymru dros gyfnod y cerdyn sgorio (25/26-30/31).

Rhoddodd Adolygiad o Wariant 2025 setliadau adolygu gwariant mwyaf Llywodraeth Cymru mewn termau real ers datganoli ym 1998. Mae Llywodraeth y DU yn rhoi bron i £6.5bn o bŵer gwario ychwanegol i Lywodraeth Cymru dros gyfnod yr Adolygiad o Wariant o ganlyniad i newidiadau i'r fframwaith cyllidol, cyllid ychwanegol drwy Barnett a'r setliad mwyaf yn hanes datganoli.

Cefnogi gweithrediad Marchnad Fewnol y DU

Gweithiodd Swyddfa Cymru'n agos gydag adrannau eraill Llywodraeth y DU ar lefel swyddogion a Gweinidogion i ystyried cais Llywodraeth Cymru am eithriad o'r Egwyddorion Mynediad i'r Farchnad ar gyfer ei chynllun dychwelyd ernes. Ar 12 Chwefror, cyhoeddodd y Llywodraeth ei bod wedi cynnig eithriad ar gyfer poteli gwydr untro yng Nghymru ar yr amod bod Llywodraeth Cymru yn ymrwymo i ddechrau ei rheoliadau cynllun dychwelyd ernes ar 1 Hydref 2027, yn unol â'r cynlluniau ar gyfer

gweddill y DU, gan integreiddio â'r cynllun dychwelyd ernes ledled y DU mewn perthynas â chynwysyddion diodydd plastig a metel, ac ehangu ei chyfnod pontio arfaethedig ar gyfer gwydr untro. Yn dilyn hynny, gwnaeth Llywodraeth Cymru ei rheoliadau ar 25 Mawrth.

Deddfwriaeth y Senedd

Bu'r Swyddfa'n gweithio gyda Llywodraeth Cymru a gydag adrannau eraill Llywodraeth y DU i sicrhau bod deddfwriaeth y Senedd a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod hwn yn parchu'r setliad datganoli ac o fewn cymhwysedd datganoledig. Er enghraifft, bu'r Swyddfa'n gweithio gyda nifer o adrannau wrth ymateb i geisiadau am gydsyniad Gweinidog y Goron ar gyfer darpariaethau ym Miliâu'r Senedd a oedd yn effeithio ar awdurdodau a gedwir yn ôl. Yn ystod y cyfnod adrodd, rhoddodd yr Ysgrifennydd Gwladol gydsyniad ar gyfer darpariaethau mewn chwe Bil Senedd Cymru. Roedd hyn yn cynnwys Biliau'n ymwneud â digartrefedd, gwasanaethau bysiau, cynllunio a'r amgylchedd.

Is-ddeddfwriaeth

Gweithiodd y Swyddfa'n agos gyda Llywodraeth Cymru i fwrw ymlaen â thri darn o is-ddeddfwriaeth yn ystod y cyfnod adrodd.

1. Gosodwyd Gorchymyn Deddf Seilwaith (Cymru) 2024 (Diwygiadau Canlyniadol) 2025 gerbron y Senedd ar 27 Hydref. Gwnaeth ddiwygiadau i ddeddfwriaeth a gedwir yn ôl a helpodd i sicrhau bod y broses gydsynio newydd ar gyfer prosiectau seilwaith datganoledig, a gyflwynwyd gan Ddeddf Seilwaith (Cymru) 2024, yn dod i rym yn unol â'r bwriad. Cafodd y Gorchymyn ei drafod mewn pwyllgor yn Nhŷ'r Cyffredin ar 25 Tachwedd, ac yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 8 Rhagfyr. Cafodd ei wneud gan yr Ysgrifennydd Gwladol ar 15 Rhagfyr dan y pŵer yn Adran 150 Deddf Llywodraeth Cymru 2006 a daeth i rym ar 16 Rhagfyr.
2. Defnyddiwyd y pŵer yn adran 150 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 hefyd i fwrw ymlaen â Gorchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil 2022 (Diwygiadau Canlyniadol) 2026, a osodwyd yn y Senedd ar 2 Chwefror. Gwnaeth y Gorchymyn hwn ddiwygiadau i ddeddfwriaeth treth, elusennau a chyflogaeth a oedd yn angenrheidiol o ganlyniad i gyflwyno system reoleiddio newydd ar gyfer addysg drydyddol yng Nghymru. Cafodd y Gorchymyn ei drafod mewn pwyllgor yn Nau Dŷ Senedd y DU ar 17 Mawrth. Cafodd ei wneud gan y Gweinidog McMorris ar 23 Mawrth a daeth i rym ar 1 Ebrill.
3. Yn olaf, roedd angen diwygiad i ddiweddarau'r rhestr o awdurdodau datganoledig Cymreig yn Atodlen 9A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Paratowyd Gorchymyn a oedd yn tynnu Panel Annibynnol Cymru ar Gynabyddiaeth Ariannol a Chomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru oddi ar y rhestr honno ac yn eu disodli gan gyfeiriad at Gomisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru. Roedd hyn yn adlewyrchu newidiadau i'r cyrff hyn a wnaed drwy ddeddfwriaeth y Senedd. Cafodd y Gorchymyn ei wneud gan Ei Fawrhydi yn y Cyfrin Gyngor ar 10 Rhagfyr, o dan y pŵer yn adran 157A o Ddeddf Llywodraeth Cymru. Cafodd ei gyflwyno yn y Senedd ar 17 Rhagfyr a daeth i rym ar 8 Ionawr.

Cyllid a Llywodraethu

Mae pum egwyddor effeithlonrwydd a llywodraethu corfforaethol da yn sail i gyflawni ein pedair blaenoriaeth strategol. Dyma nhw: –

- darparu gwerth am arian a rheoli costau yn effeithiol;
- sicrhau rheolaeth ariannol dda, gan ymateb yn gywir ac yn brydlon i ohebiaeth;
- cynnal gweithlu cymwys, llawn cymhelliant;
- rheoli gwybodaeth yn effeithiol;
- creu amgylchedd gwaith dymunol.

Rydym yn rhoi'r egwyddorion hyn ar waith wrth gyflawni ein prif weithgareddau corfforaethol.

Cyllid

Cafodd cyllideb yr Adran ar gyfer 2025-26 ei phennu yn Adolygiad o Wariant 2025.

O'r £24.679 biliwn o setliad Cymru, roedd dyraniad y Swyddfa ar gyfer 2025-26 tua £7.5 miliwn, a wariwyd yn bennaf ar staff a swyddfeydd, a chyfrifoldebau Adrannol eraill fel ad-daliadau i Arglwydd Raglawiaid Cymru. Dyrannwyd gweddill y setliad (£24.671 biliwn) i Gronfa Gyfunol Cymru.

Y Swyddfa sy'n trefnu trosglwyddo taliadau grant i Gronfa Gyfunol Cymru ond mater i Lywodraeth Cymru a Senedd Cymru yw sut yn union y caiff yr arian hwnnw ei wario ac ar beth. Mae Llywodraeth Cymru yn atebol i Senedd Cymru am ei defnydd o adnoddau ac Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n gyfrifol am archwilio'r adnoddau hynny.

Effeithlonrwydd

Er mwyn helpu i gyflawni amcanion a heriau'r Adran, mae'r Swyddfa'n parhau i reoli ei gwaith yn effeithlon ac yn effeithiol, yn unol ag egwyddorion llywodraethu da a darparu gwerth am arian i'r trethdalwr.

Mae'r Swyddfa wedi ymrwymo'n llwyr i rannu gwasanaethau ac arbenigedd â Swyddfeydd y Gwledydd eraill ac adrannau Llywodraeth y DU lle bynnag y bo modd, gyda'r bwriad o fanteisio ar yr holl gyfleoedd sydd ar gael i sicrhau arbedion effeithlonrwydd lle bo modd a chryfhau cydnetheredd.

Rydym yn parhau i ddefnyddio ein gwasanaethau presennol yn llawn gyda Swyddfeydd y Gwledydd. Ar hyn o bryd, rydym yn rhannu tîm seneddol a chynghorydd diogelwch gyda Swyddfeydd y Gwledydd a gwasanaeth ceisiadau rhyddid gwybodaeth gyda Swyddfa Gogledd Iwerddon, ac rydym yn atgyfnerthu ymhellach y timau cyllid a rennir rhwng Swyddfeydd Cymru a'r Alban.

Fel Adran fach, mae gan y Swyddfa agwedd gost-effeithiol a phragmatig tuag at ddarparu ein gwasanaethau corfforaethol mewnol, gan gynnal trefniadau fframwaith a chontractau presennol y Weinyddiaeth Gyfiawnder mewn meysydd fel diogelwch, rheoli cyfleusterau, TG, a gwasanaethau ariannol. Mae'r trefniadau a'r contractau hyn yn sicrhau manteision sylweddol i'r Adran o ran arbedion maint ac arbenigedd i'r Adran.

Rhwymedigaethau Pensiwn

Mae manylion sut mae rhwymedigaethau pensiwn yn cael eu trin yng nghyfrifon y Swyddfa yn cael eu datgelu yn yr Adroddiad Tâl a Staff ac yn nodyn polisi Cyfrifyddu 1.

Tryloywder

Mae tryloywder, atebolrwydd, a bod yn agored wrth wraidd gwerthoedd craidd y Swyddfa. Daliwyd ati i gyhoeddi llawer iawn o wybodaeth ar gov.uk, gan gynnwys:

- gwariant dros £500;*
- rhoddion a roddir ac a dderbynnir gan Weinidogion (a chan y Cynghorwyr Arbennig);**
- Teithiau tramor Gweinidogion;** a
- lletygarwch a dderbynnir gan Weinidogion a'r Cynghorwyr Arbennig**.

* <https://www.gov.uk/government/publications/transparency-spend-over-500-for-financial-year-2025-26>

** <https://www.gov.uk/government/collections/wales-office-ministerial-gifts-hospitality-overseas-travel-and-meetings>

*** <https://www.gov.uk/government/publications/wales-office-special-advisers-quarterly-transparency-return-october-to-december-2025>

Yn ystod 2025-26 deliwyd â 170 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth fel y nodir isod.

Disgrifiad	Nifer 2025-26	Nifer 2024-25
Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a dderbyniwyd, O blith y rhain:	170	139
Atebwyd o fewn 20 diwrnod gwaith neu o fewn estyniad a ganiateir	170 (100%)	137 (99%)
Gofynnwyd am adolygiad Mewnol o'n hatebion	1	1
Cyfeiriwyd yr ateb gan y sawl a wnaeth y cais i'r Comisiynydd Gwybodaeth	0	1

Rhif Disgrifiad

Mae ein perfformiad Seneddol dros 2025-26 yn cael ei grynhoi isod:

Math o Gwestiwn	Nifer 2025-26	Nifer 2024-25
Dyddiad Trafod	26	78
Ymatebion i'r Diwrnod a Enwyd a atebwyd ar amser (targed 100%)*	25 (96%)	78 (100%)
Arferol	98	7
Ymatebion Arferol a atebwyd ar amser (targed 100%)	98 (100%)	7(100%)

Ein perfformiad o ran delio â gohebiaeth yn ystod 2025-26 oedd:

Targed	2025-26 %	2024-25 %
Ymdriniwyd â 100% o ohebiaeth o fewn 15 diwrnod	71%	97%

Rhoddion Gwleidyddol ac Elusennol

Ni wnaeth y Swyddfa unrhyw roddion gwleidyddol nac elusennol yn 2025-26. (2024-25 Dim).

Gwrth-Dwyll a Chwythu'r Chwiban

Mae gan Swyddfa Cymru drefniadau cadarn ar gyfer atal, canfod a rhoi gwybod am dwyll ac mae wedi ymrwymo i'r safonau uchaf posibl o ran bod yn agored, gonestrwydd ac atebolrwydd. Mae ein trefniadau'n dilyn yr egwyddorion a amlinellir yng nghyhoeddiad 'Managing Public Money' Trysorlys EF, a pholisïau'r Gwasanaeth Sifil ar ddatgelu camarfer neu fynegi pryder ynghylch unrhyw amheuan ynghylch materion y mae staff yn credu eu bod yn anghywir, yn anghyfreithlon neu'n peryglu eraill, gan gynnwys twyll, llwgrwobrwyo neu lygredd.

Ni chafwyd unrhyw achosion o dwyll na datgelu camarfer yn ystod y cyfnod adrodd. (2024-25 Dim).

Ystadau

Mae gan yr Adran ddwy swyddfa: Tŷ Gwydyr yn Llundain, a Chanolfan Llywodraeth y DU yng Nghaerdydd.

Adeilad rhestredig Gradd II* yw Tŷ Gwydyr ac mae'n eiddo i *Asiantaeth Eiddo'r Llywodraeth (GPA). Mae'r Swyddfa'n rhentu gofod ochr yn ochr ag Adrannau eraill Llywodraeth y DU yng Nghanolfan Caerdydd

Mae'r ddwy swyddfa yn bodloni gofynion y Ddeddf Anableddau.

lechyd a Diogelwch

Mae Swyddfa Cymru'n cydnabod ei dyletswyddau o dan ddeddfwriaeth lechyd a Diogelwch yn y Gwaith i sicrhau, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, bod cyfundrefn iechedd a diogelwch effeithiol yn cael ei datblygu.

Mae'n ofynnol i'r holl staff gwblhau hyfforddiant lechyd a Diogelwch gorfodol blyneddol, ac mae'r Swyddfa'n adolygu ei chanllawiau iechedd a diogelwch yn rheolaidd.

Yn ystod 2025-26, ni roddwyd gwybod am unrhyw ddamweiniau i'r awdurdodau perthnasol (dim yn ystod 2024-25).

Datblygu Cynaliadwy

Paratowyd yr adroddiad datblygu cynaliadwy hwn yn unol â chanllawiau 2025–26 a osodwyd gan Drysorlys EF yn 'Public Sector Annual Reports: Sustainability Reporting' sydd i'w weld yma:

<https://www.gov.uk/government/publications/sustainability-reporting-guidance-2025-26/sustainability-reporting-guidance-2025-26>

Mae Swyddfa Cymru wedi ymrwymo i leihau ei heffaith amgylcheddol a chefnogi ymrwymiad Sero Net ehangach Llywodraeth y DU. Mae hyn yn cynnwys annog gwneud penderfyniadau cynaliadwy a ffyrdd mwy gwyrdd o weithio; cynyddu ymgysylltiad staff ac ymwybyddiaeth o'n huchelgeisiau; gweithio gyda pherchnogion adeiladau i gyrraedd targedau'r llywodraeth; lleihau gwastraff; hyrwyddo ailgylchu ac ailddefnyddio offer mewn ffordd gynaliadwy.

Mae'r Swyddfa wedi adrodd ar ddatgeliadau ariannol sy'n gysylltiedig â'r hinsawdd sy'n cyd-fynd â chanllawiau Trysorlys EF ar wneud cais am ddatgeliadau sy'n cyd-fynd â'r Tasglu ar Ddatgelu Ariannol sy'n gysylltiedig â'r Hinsawdd, sy'n dehongli ac yn addasu'r fframwaith ar gyfer sector cyhoeddus y DU. Nid yw'r Swyddfa wedi nodi bod newid yn yr hinsawdd yn risg sylweddol i weithrediad yr adran ac mae'n ystyried materion sy'n ymwneud â'r hinsawdd fel rhan o'i llywodraethu cyffredinol. Fodd bynnag, rydym eisoes yn gwneud/mae gennym gynlluniau ar waith i gydymffurfio ag argymhellion cam 2 y Tasglu ar Ddatgelu Ariannol sy'n gysylltiedig â'r Hinsawdd a datgeliadau a argymhellir sy'n ymwneud â'r canlynol:

- Llywodraethu
- Rheoli Risg
- Metrigau a Thargedau
- Strategaeth

Llywodraethu

O ystyried cwrpas rheolaeth uniongyrchol Swyddfa Cymru dros ei heffaith ar yr hinsawdd, caiff materion sy'n ymwneud â'r hinsawdd eu hadolygu'n flynyddol gan y Bwrdd, ac eithrio pan fydd risgiau neu gyfleoedd sylweddol yn codi sy'n haeddu ystyriaeth amlach.

Mae'r Pwyllgor Gweithredol (ExCo) yn ystyried materion sy'n ymwneud â'r hinsawdd o leiaf tair gwaith y flwyddyn.

Rheoli Risg

Mae'r broses o nodi a rheoli risgiau sy'n gysylltiedig â'r hinsawdd yn dilyn yr un

prosesau â'r rhai a gymhwysir i bob risg adrannol. Lle bo'n briodol, caiff risgiau o'r fath eu cynnwys yn y gofrestr risgiau gyffredinol a'u hadolygu drwy fecanweithiau llywodraethu Swyddfa Cymru, fel y nodir yn yr Adroddiad Llywodraethu.

Metrigau a Thargedau

Rydym yn dilyn dull gweithredu Allyriadau Ymrwymiad Llywodraeth Werdd (GGC) ar gyfer metrigau.

Strategaeth

Nid yw Swyddfa Cymru yn ystyried newid hinsawdd yn berygl allweddol ond bydd yn dal i fonitro hynny trwy'r gweithdrefnau llywodraethu.

Ymrwymadau Gwyrdd y Llywodraeth

Mae Ymrwymadau Gwyrdd y Llywodraeth, a lansiwyd ar 1 Ebrill 2011, yn ei gwneud yn ofynnol i Adrannau gymryd camau i leihau'r effaith ar yr amgylchedd yn sylweddol. Gellir gweld yr ymrwymadau hyn yma:

<https://www.gov.uk/government/publications/greening-government-commitments-2021-to-2025/greening-government-commitments-2021-to-2025>

Mae'r tabl isod yn nodi'r meysydd lle mae Swyddfa Cymru wedi casglu gwybodaeth am Ymrwymïadau Gwyrdd y Llywodraeth:

	Tunelli Allyruadau CO ₂					
	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
Teithio Awyr	0	0	28.12	58.16	1.08	13.90
Milltiroedd Awyr	0	0	58,665	44,726	3,652	46,367
Teithio Rheilffordd	1.33	3.42	8.94	7.89	7.57	8.13
Milltiroedd Rheilffordd	22,656	62,421	158,049	139,691	123,221	119,964
Milltiroedd mewn Ceir	2.06	1.46	2.25	4.11	3.84	1.59
Gwresogi Nwy	11.14	14.08	22.87	1.323	0.00	0.00
Trydan*	10.2	2.89	9.53	10.91	7.69	8.76
Gwastraff	0.1	0.08	0.06	0.08	0.08	0.01
Cyfanswm Tunelli CO ₂	24.83	21.93	71.77	82.47	20.26	32.39
Defnydd Dŵr Metrau Ciwbig**	505	252	642	513	282	585

* Mae'r ffactor trosi CO₂ ar gyfer trydan wedi gostwng yn 2019 oherwydd gostyngiad mewn defnyddio glo i gynhyrchu trydan a chynnydd mewn cynhyrchu ynni drwy ddulliau adnewyddadwy.

** Cynyddodd y defnydd o ddŵr yn 2022-23 oherwydd gwaith adnewyddu mawr sy'n cael ei wneud yn Swyddfa Llundain.

Nid yw'r Swyddfa'n berchen ar yr adeilad yn Llundain nac yng Nghaerdydd, ac nid hi yw'r unig un sy'n eu defnyddio. Mae'r ddau adeilad yn cael eu rhannu â chyrff eraill yn y sector cyhoeddus yn y DU. Nid yw'n bosibl nodi cyfrifoldeb unigol pob sefydliad o ran cynaliadwyedd cyffredinol pob adeilad. Ni roddir cyfrif am swyddi a rennir, oherwydd yr anawsterau o ran allosod data cynaliadwyedd dibynadwy o daliadau gwasanaeth a ddarperir gan y landlordiaid.

Nid yw'r Swyddfa'n adrodd ar ddiogelu'r amgylchedd a chyfrifoldeb cymdeithasol gan nad yw gwaith a chylch gwaith y Swyddfeydd yn cwmpasu'r maes polisi hwn.

Ymrwymiad Lleihau Carbon

Mae'r Swyddfa wedi ymrwymo i leihau ein defnydd o ynni er mwyn helpu i gyrraedd targed allyriadau sero net y DU.

Asiantaeth Eiddo'r Llywodraeth a'r Weinyddiaeth Gyfiawnder sy'n rheoli ymrwymiad lleihau carbon yr Adran. Mae'r Swyddfa wedi ymrwymo i leihau ei heffaith ar yr amgylchedd drwy wneud y canlynol:

- Cynyddu'r amrywiaeth o eitemau y gellir eu casglu i'w hailgylchu yn y ddau adeilad.
- Annog defnyddio cyfleusterau fideo-gynadledda a galw i mewn yn hytrach na theithio i gyfarfodydd

- c. Newid peiriannau argraffu am fodelau sy'n defnyddio ynni'n fwy effeithlon; a
- d. Cynyddu'r amrywiaeth o eitemau y gellir eu casglu i'w hailgylchu yn y ddau adeilad rydym yn eu defnyddio.

Lle mae'r Swyddfa'n defnyddio gwasanaethau a gyflenwir gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder ac Asiantaeth Eiddo'r Llywodraeth neu dan gontract iddi, mae ein cyfraniad i ymrwymiadau'r Llywodraeth ar effaith ar yr amgylchedd a chynaliadwyedd yn cael ei fodloni o fewn y fframweithiau ehangach hynny.

Adolygiad Ariannol

Amcangyfrifon o'r Cyflenwad Seneddol (Amcangyfrif Atodol), yn bennaf fel grant i Gronfa Gyfunol Cymru.

Perfformiad ariannol

Mae'r Senedd yn pleidleisio ar gyllid i Adrannau ar ddau achlysur yn ystod y flwyddyn drwy Brif Amcangyfrif ar ddechrau'r flwyddyn ariannol ac yna Amcangyfrif Atodol tuag at ddiwedd y flwyddyn ariannol.

Cyhoeddir yr amcangyfrifon gan Lyfrfa Ei Fawrhydi (HMSO) ac maent yn cynnwys manylion yr arian a bleidleisiwyd arno ar gyfer holl adrannau'r Llywodraeth. Mae Amcangyfrifon Atodol 2025-26 ar gael yn:

<https://www.gov.uk/government/publications/supplementary-estimates-2025-26>

Symudiadau yn y ddarpariaeth ar gyfer Amcangyfrif yn ystod 2025-26

Ar ddechrau'r flwyddyn, pleidleisiwyd dros £24.5 biliwn i'r Adran yn ei Phrif Amcangyfrif. Erbyn yr Amcangyfrif Atodol Sengl terfynol, roedd hyn wedi cynyddu i £24.7 biliwn yn bennaf oherwydd cynnydd o £202 miliwn yn y cyllid ar gyfer Cronfa Gyfunol Cymru.

Eglurhad o'r amrywiadau rhwng yr Amcangyfrif a'r Alldro Adnoddau Net

Adnodd Swyddfa Cymru

Gwariant o fewn Terfynau Gwariant Adrannol		Alldro £000	Amcangyfrif £000	(Gorwariant)/ Tanwariant £000	Canran o amcangyfrif %
A	Swyddfa Cymru	6,025	6,532	507	8%

Mae'r tanwariant o £0.507 miliwn yn erbyn Amcangyfrifon y Cyflenwad i'w briodoli'n bennaf i oedi anochel wrth recriwtio staff newydd yn ystod y flwyddyn, gwariant is ar gostau llety na'r disgwyl a chronfeydd wrth gefn heb eu defnyddio.

Swyddfa Cymru – Cyfalaf

Gwariant o fewn Terfynau Gwariant Adrannol		Alldro £000	Amcangyfrif £000	(Gorwariant)/ Tanwariant £000	Canran o amcangyfrif %
A	Swyddfa Cymru	0	975	975	100%

Mae'r arbediad yn ymwneud â darpariaeth gyllidebol ar gyfer cynnydd posibl mewn rhent rhent, nad oedd wedi digwydd yn ystod y flwyddyn ariannol.

Costau Anghyllidebol

Gwariant o fewn Terfynau Anghyllidebol		Alldro £000	Amcangyfrif £000	(Gorwariant)/ Tanwariant £000	Canran o amcangyfrif %
C	Grant yn daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru	20,864,907	21,068,698	203,791	0.83%
D	*Tâl dros Gyfraddau Treth Incwm Cymru i Gronfa Gyfunol Cymru	3,602,716	3,602,716	0	0
	Cyfanswm i Gronfa Gyfunol Cymru	24,467,623	24,671,414	203,791	0.83%

Ar 6 Ebrill 2019, cyflwynwyd Cyfraddau Treth Incwm Cymru (CTIC) yng Nghymru. Caiff derbyniadau o WRIT eu hychwanegu at Grant Bloc Cymru.

Grant yn daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru

Mae'r swm o £204 miliwn a ddisgrifir fel tanwariant yn y grant sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru yn dangos faint o arian parod gwirioneddol na wnaeth Llywodraeth Cymru ei ddefnyddio yn 2025-26.

Cyfrifoldeb Swyddfa Cymru yw trosglwyddo cyllid o'r Gronfa Gyfunol i Gronfa Gyfunol Cymru bob mis gan sicrhau nad yw Llywodraeth Cymru yn defnyddio cyllid cyn bod ei angen. Talodd y Swyddfa bob swm i Gronfa Gyfunol Cymru ar gais Llywodraeth Cymru. Mae gwybodaeth am wariant gwirioneddol Llywodraeth Cymru mewn termau adnoddau ar gael yng nghyfrifon cyfunol Llywodraeth Cymru a chyfrifon ei chyrff hyd braich. Mae'r Swyddfa'n gyfrifol am sicrhau bod cyllid yn cael ei drosglwyddo'n briodol a bod trosglwyddiadau'n cael eu cofnodi'n gywir yn ein cyfrifon. Mater i Senedd Cymru yw penderfynu sut mae'r arian yn cael ei wario ac i Lywodraeth Cymru roi cyfrif am y gwariant.

Crynodeb o'r Termau Allweddol yng Nghyllidebu'r Llywodraeth

Mae'r **gyllideb Adnoddau Adrannol** yn cynnwys costau defnyddio adnoddau e.e. costau cyflog.

Mae **cyllidebau cyfalaf** yn cynnwys gwariant ar asedau sefydlog newydd e.e. Offer a pheiriannau ac offer.

Rhennir cyllidebau Adnoddau Adrannol a Chyfalaf yn: –

Mae cyllidebau **Terfyn Gwariant Adrannol** (DEL) ar gyfer gwariant sydd o fewn rheolaeth yr adran. Pennir terfynau yn yr Adolygiad o Wariant ac ni chaiff Adrannau fynd dros y terfynau a bennir.

Mae cyllidebau **Gwariant a Reolir yn Flynyddol** (AME) yn cael eu pennu gan y Trysorlys ac efallai y bydd yn cael ei adolygu gydag adrannau yn y cyfnod sy'n arwain at y Gyllideb. Mae Gwariant AME, ar y cyfan, yn llai rhagweladwy a ddim mor hawdd ei reoli â gwariant DEL.

Cyfanswm y **gyllideb Adnoddau Adrannol** yw cyfanswm cyllideb DEL ar adnoddau ac AME ar adnoddau. Cyfanswm y gyllideb Cyfalaf Adrannol yw cyfanswm cyllideb AME a DEL Cyfalaf.

O fewn y gyllideb Adnoddau mae rheolaethau gweinyddol ar wahân wedi'u nodi yn yr Adolygiad o Wariant: –

Mae **Cyllidebau Gweinyddol** yn talu costau holl weinyddiaethau llywodraeth ganolog e.e. cyflogau staff a chostau teithio a chynhaliaeth.

Mae **Cyllidebau Rhaglenni** yn talu costau gweithgareddau cefnogi sy'n uniongyrchol gysylltiedig â gweithgareddau rheng flaen.

Mae rhagor o wybodaeth am y fframwaith cyllidebu ar gael yma

<https://www.gov.uk/government/publications/consolidated-budgeting-guidance-2025-to-2026/consolidated-budgeting-guidance-2025-26>

Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol

Y rhwymedigaethau net ar 31 Mawrth 2026 yw £1.452m (2024-25 rhwymedigaethau net £1.561m). Mae'r Adran wedi asesu ei hun fel cwmni sy'n parhau i weithredu, gweler polisi cyfrifyddu 1.2. Dyma'r balansiau sylweddol ar y Datganiad am y Sefyllfa Ariannol:

- Asedau Hawl i Ddefnyddio ydy £2.9m (2024-25 £3.1m) ac Ymorion Rhent yw £3.1m (2024-25 £3.5m) – Mae'r contractau rhent yn cynnwys adeiladau rhentedig. Mae'r asedau yn cael eu haseinio dros gyfnod y rhent.

- Asedau a Rhwymedigaethau Ariannol Di-gyfredol yw £511.2m (2024-25 £399.5m). Mae'r rhain yn fenthyciadau a roddir gan Gronfa Benthyciadau Cenedlaethol (NLF) i Lywodraeth Cymru. Yn 2025-26, rhoddwyd benthyciad newydd cyfanswm o £125m i Lywodraeth Cymru gan y NLF o dan Ddeddf Cymru. Mae taliadau llog ac arian cyfalaf y NLF yn cael eu cydbwyso gan symiau cyfatebol mewn derbyniadau a thaliadau.
- Masnach a thelerau eraill i'w talu yw £1.4m (2024-25 £1.3m) ac yn bennaf yn cynnwys cronfeydd. Caiff cyflenwad ei dynnu o'r Gronfa Gyfunol fel y bo angen i gyflawni ymrwymïadau.

Cysoni gwariant adnoddau net rhwng Amcangyfrifon, cyllidebau a chyfrifon

	2025-26 £000	2024-25 £000
Alldro Adnoddau Net (Amcangyfrifon)	24,473,648	22,350,409
Addasiadau i dynnu eitemau anghyllidebol*	(24,467,623)	(22,344,636)
Cyfanswm Alldro Cyllideb Adnoddau	6,025	5,773
O'r rhain		
Terfyn Gwariant Adrannol	6,025	5,773
Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)	0	0
Mae'r addasiadau'n cynnwys		
Eitemau Anghyllidebol*	(24,467,623)	(22,344,636)
Cost Gweithredu Net (Cyfrifon)	24,473,668	22,350,409

Nodiadau

- * Eitemau anghyllidebol yw'r Grant sy'n Daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru a Thâl dros Gyfraddau Treth Incwm Cymru i'r Gronfa Gyfunol. Gweler y Datganiad Cyflenwad Seneddol SOPS1

Ciarán Hayes

Ciarán Hayes
Swyddog Cyfrifyddu
10 Gorffennaf 2026

2 Yr Adroddiad Atebolrwydd

Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

Gweinidogion, Cyfarwyddwyr ac Cyfarwyddwyr anweithredol

Gweinidogion/Cyfarwyddwyr/Cyfarwyddwyr anweithredol
Y Gwir Anrhydeddus Jo Stevens AS – Ysgrifennydd Gwladol Cymru
Anna McMorris AS – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru o 7 Medi 2025 ymlaen
Claire Hughes AS – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru o 16 Medi 2026 ymlaen
Y Fonesig Nia Griffith AS – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru hyd at 7 Medi 2025
Dr. Kathryn Chamberlain OBE – Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol
Dr. Rhian Hayward MBE – Cyfarwyddwr Anweithredol
Ciarán Hayes – Cyfarwyddwr o 1 Ionawr 2026 ymlaen
Glynne Jones CBE – Cyfarwyddwr hyd at 31 Rhagfyr 2025

Roedd gan y Swyddfa ddau gyfarwyddwr anweithredol yn ystod y flwyddyn, sef Kathryn Chamberlain (Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol) a Dr Rhian Hayward (Cyfarwyddwr Anweithredol). Nodir manylion holl bwyllgorau ac aelodau'r Swyddfa yn y "Datganiad Llywodraethu" (tudalennau 37 i 40).

Diogelwch a diogelwch gwybodaeth

Nid yw'r Swyddfa'n ymdrin â llawer iawn o ddata sensitif neu bersonol, ond serch hynny mae wedi ymrwymo i sicrhau bod yr wybodaeth y mae'n ei dal yn cael ei thrin a'i diogelu'n gywir a'n bod yn cydymffurfio â'r safonau priodol.

Mae asedau a risgiau gwybodaeth yn cael eu nodi ac mae rheolaethau ar waith i reoli eu defnydd, sy'n cael eu hadolygu'n rheolaidd. Rydym yn defnyddio pecyn hyfforddi a ddarperir drwy Civil Service Learning (CSL) i hyfforddi'r holl staff yn flynyddol mewn materion sy'n ymwneud â sicrhau gwybodaeth a thrin data.

Roedd un digwyddiad ynglŷn â diogelwch yn ystod 2025-26. (2024-25, un). Roedd hyn yn ymwneud â cholli ffôn symudol. Roedd yr eitem wedi'i hamgryptio'n llawn ac nid oedd yn cynnwys gwybodaeth gyfrinachol na sensitif. Ymchwiliwyd yn llawn i'r digwyddiad, a chymerwyd camau priodol.

Datganiad Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

Dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000, mae Trysorlys EF wedi cyfarwyddo Swyddfa Cymru i baratoi cyfrifon adnoddau ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n nodi'r adnoddau a gafwyd, a ddaliwyd neu a waredwyd yn ystod y flwyddyn a'r defnydd o adnoddau gan yr Adran yn ystod y flwyddyn. Paratoir y cyfrifon ar sail croniadau ac mae'n rhaid iddynt roi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Swyddfa a'i hincwm a'i gwariant, ei datganiad o sefyllfa ariannol a'i llif arian ar gyfer y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae gofyn i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio â gofynion Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth ac yn benodol:

- Glynw wrth y Cyfarwyddyd Cyfrifyddu a gyhoeddir gan Drysorlys EF, gan gynnwys y gofynion cyfrifyddu a datgelu perthnasol, a defnyddio polisïau cyfrifyddu priodol mewn ffordd gyson;
- Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon ar sail resymol;
- Datgan a yw'r safonau cyfrifyddu perthnasol sydd wedi'u nodi yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth wedi cael eu dilyn, a datgelu ac esbonio unrhyw wyriadau o bwys yn y cyfrifon;
- Paratoi'r cyfrifon ar sail busnes gweithredol;
- Cadarnhau bod yr Adroddiad Blynnyddol a'r Cyfrifon yn eu cyfanrwydd yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy, a chymryd cyfrifoldeb personol dros yr Adroddiad Blynnyddol a'r Cyfrifon a'r dyfarniadau sy'n ofynnol er mwyn penderfynu eu bod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Mae Trysorlys EF wedi penodi Ciarán Hayes, Cyfarwyddwr y Swyddfa, yn Swyddog Cyfrifyddu Swyddfa Cymru. Mae cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu, gan gynnwys cyfrifoldeb dros briodoldeb a chysondeb y cyllid cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn gyfrifol amdanynt, cadw cofnodion cywir ac amddiffyn asedau Swyddfa Cymru, wedi'u nodi yn Rheoli Arian Cyhoeddus a gyhoeddwyd gan Drysorlys EF.

Fel y Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd yr holl gamau y dylwn fod wedi'u cymryd i sicrhau fy mod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod archwilwyr Swyddfa Cymru yn ymwybodol o'r wybodaeth honno. Hyd y gwn i, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni

Datganiad Llywodraethu

Cyflwyniad

Fel Cyfarwyddwr y Swyddfa, fi hefyd yw'r Swyddog Cyfrifyddu. Yn unol â'r cyfrifoldebau a roddwyd i mi yn fy llythyr penodi, ac fel y nodir yn Managing Public Money, fi sy'n gyfrifol am lywodraethu'r Swyddfa.

Fel Swyddog Cyfrifyddu, rwyf yn atebol i'r Senedd am stiwardiaeth yr adnoddau sydd o fewn rheolaeth y Swyddfa ac am eu rheoli, ac rwyf hefyd yn gyfrifol am gynnal system gadarn o reolaethau mewnol.

Penodwyd fi yn Swyddog Cyfrifyddu ac yn Gyfarwyddwr ar 1 Ionawr 2026, yn dilyn ymadawiad Glynne Jones ar 31 Rhagfyr 2025. Cyn iddo ymadael, cefais Lythyr Sicrwydd gan Glynne Jones yn ymdrin â'r cyfnod o 1 Ebrill 2025 i 31 Rhagfyr 2025. Mae'r llythyr hwn yn nodi'r prif feysydd sicrwydd y dibynnodd arnynt yn ei rôl fel Swyddog Cyfrifyddu yn ystod y cyfnod hwnnw. Roedd yn cynnwys datganiad yn cadarnhau ac yn rhoi sicrwydd bod system rheolaeth fewnol Swyddfa Cymru, yn ei farn ef, wedi gweithredu'n effeithiol drwy gydol y cyfnod hwnnw.

Mae'r fframwaith llywodraethu'n cynnwys y systemau a'r prosesau, a'r diwylliant a'r gwerthoedd a ddefnyddir i gyfarwyddo a rheoli'r Swyddfa a sut y mae'n atebol i'r Senedd. Mae'n ymdrin â'r broses a ddefnyddir gan Weinidogion ac uwch reolwyr i fonitro'r gwaith o gyflawni ei hamcanion ac yn ystyried a yw gweithgareddau'r Swyddfa wedi arwain at gyflawni canlyniadau priodol a chost-effeithiol.

Mae Datganiad Llywodraethu'r Swyddfa yn nodi'r strwythurau llywodraethu, y rheolaethau mewnol a'r gweithdrefnau rheoli risg sydd wedi bod ar waith yn y Swyddfa yn ystod y flwyddyn ariannol 2025-26 a hyd at ddyddiad cyflwyno'r Adroddiad a'r Cyfrifon Blynnyddol yn y Senedd.

Cyfrifoldebau Gweinidogol

Mae Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn rhoi cyfarwyddyd gwleidyddol i'r Swyddfa ac mae'n atebol i'r Senedd. Fe'i cefnogir gan ddau Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru, a Llefarydd y Llywodraeth yn Nhŷ'r Arglwyddi a chan dîm bychan o weision sifil dan arweiniad Cyfarwyddwr y Swyddfa.

Mae Gweinidogion yn arwain adrannau ac yn gyfrifol ac yn atebol i'r Senedd am weithredoedd a pholisïau eu hadrannau. Mae byrddau, o fewn y fframwaith strategol a bennir gan Weinidogion, yn cefnogi pennaeth yr Adran drwy gynghori Gweinidogion a rhoi cyngor am berfformiad yr Adran. Gweinidogion ac aelodau'r Bwrdd sy'n gyfrifol am lywodraethu corfforaethol, sy'n diffinio hawliau a chyfrifoldebau gwahanol randdeiliaid, yn pennu rheolau a gweithdrefnau ar gyfer gwneud penderfyniadau, yn cynnwys y broses a ddefnyddir i osod a monitro amcanion yr Adran.

Strwythurau Llywodraethu Corfforaethol

Goruchwylir y gwaith o reoli'r Swyddfa gan y Bwrdd Adrannol a sefydlwyd ym mis Medi 2015 ac mae'n cyfarfod hyd at bum gwaith mewn blwyddyn ariannol. Caiff y Bwrdd ei gadeirio gan yr Ysgrifennydd Gwladol neu'r Cyfarwyddwr mewn cyfarfodydd lle nad yw Gweinidogion yn bresennol.

Mae'r Bwrdd Adrannol yn gyfrifol am ddarparu cyngor ar gyfeiriad strategol y Swyddfa (nodau ac amcanion) yn unol â pholisïau a bennir gan Weinidogion, craffu ar y cynllun busnes a chanlyniadau a sicrhau bod gan y swyddfa'r capasiti a'r gallu i gyflawni'r cynllun busnes, er mwyn diwallu anghenion y presennol a'r dyfodol.

Mae'r Bwrdd yn cefnogi'r Ysgrifennydd Gwladol i gyflawni ei chyfrifoldebau i'r Senedd. Dangosir manylion aelodaeth y Bwrdd isod.

Yn 2025-26, monitrodd y Bwrdd gynnydd perfformiad y Swyddfa yn erbyn ei blaenoriaethau strategol, a'i hamcanion.

Mae'r Cod Ymarfer Da ar gyfer llywodraethu corfforaethol yn adrannau llywodraeth ganolog (2017) yn nodi y dylai gwerthusiadau effeithiolrwydd byrddau adrannol gael eu cynnal yn flynyddol, dan arweiniad y Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol ac y dylent gael mewnbwn annibynnol o leiaf unwaith bob tair blynedd.

Cwblhawyd adolygiad annibynnol o effeithiolrwydd y Bwrdd yn 2026, gyda'r canfyddiadau wedi'u dogfennu mewn adroddiad ar wahân. Un o'r argymhellion allweddol o'r adolygiad oedd symleiddio aelodaeth y Bwrdd i adlewyrchu maint, cwmpas a gofynion llywodraethu Swyddfa Cymru yn well.

Cynhaliodd yr Ysgrifennydd Gwladol gyfarfodydd dwyochrog rheolaidd gyda'r Cyfarwyddwr i drafod materion polisi, strategaeth a materion Adrannol.

Dangosir presenoldeb yn y Bwrdd Adrannol yn ystod y flwyddyn yn y tabl isod:

Bwrdd Adrannol

Aelodau	Nifer y Cyfarfodydd Cymwys a Fynychwyd
Y Gwir Anrhydeddus Jo Stevens AS – Cadeirydd Ysgrifennydd Gwladol Cymru	2 o 2
Anna McMorris AS Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru o 7 Medi 2025 ymlaen	3 o 3
Claire Hughes AS Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru hyd at 16 Medi 2025	2 o 2
Y Fonesig Nia Griffith AS Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru hyd at 7 Medi 2025	0 o 0
Dr Kathryn Chamberlain OBE Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol	4 o 4
Dr Rhian Hayward MBE Cyfarwyddwr Anweithredol	4 o 4
Ciarán Hayes Cyfarwyddwr o 1 Ionawr 2026 ymlaen	1 o 1
Glynne Jones CBE Cyfarwyddwr hyd at 31 Rhagfyr 2025	3 o 3

Nodiadau

*Disgwylir i Weinidogion fynychu o leiaf dau gyfarfod o'r Bwrdd bob blwyddyn.

N y blynyddoedd blaenorol, roedd datgelu aelodau'r Bwrdd yn cynnwys Dirprwyon Cyfarwyddwyr oedd yn aelodau o Fwrdd y Adran. Ar ôl adolygiad o swyddogaethau ac atebolrwydd aelodau'r Bwrdd, daeth y rheolwyr i'r casgliad, er bod Dirprwyon Cyfarwyddwyr yn cyfrannu at drafodaethau'r Bwrdd, yn rhoi cyngor ac yn gyfrifol am gyflawni eu meysydd busnes perthnasol, nad ydynt yn pennu cyfeiriad strategol yr Adran nac yn dal atebolrwydd terfynol am benderfyniadau sy'n effeithio ar yr Adran gyfan. Mae eu swyddogaeth yn weithredol ac yn gynghorol yn hytrach nag un o gyfeirio a rheoli gweithgareddau mawr yr Adran. Yn unol â hyn, nid yw Dirprwyon Cyfarwyddwyr bellach yn cael eu cynnwys yn y datgelu aelodau'r Bwrdd.

Mae Uwch Dîm Arwain y Swyddfa yn cefnogi'r Bwrdd drwy gynnal adolygiadau rheolaidd ar brosesau risg a llywodraethu.

Y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC)

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg (ARAC) yn cefnogi'r Bwrdd a'r Swyddog Cyfrifyddu drwy roi barn annibynnol ar y trefniadau risg, rheolaeth fewnol a llywodraethu yn y Swyddfa. Mae'r ARAC yn cael ei gadeirio gan y Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol ac mae'n cynnwys un Cyfarwyddwr Anweithredol arall ac aelod annibynnol arall. Mae'r Pwyllgor yn gweithredu yn unol â Llawlyfr Pwyllgor Archwilio'r Trysorlys ac yn cyfarfod bob chwarter. Cynhaliodd y Pwyllgor werthusiad llawn o'i effeithiolrwydd ei hun yn 2025-26 gan ofyn am farn ei holl aelodau. Daeth y pwyllgor i'r casgliad ei fod yn gweithredu'n effeithiol gydag ychydig o feysydd wedi'u nodi y gellid eu cryfhau.

Roedd rhai o'r materion a ystyriwyd gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:

- prosesau rheoli risg yr Adran, gan gynnwys cynnal archwiliadau manwl o'r gofrestr risg strategol a'r datganiad parodrwydd i dderbyn risg.
- Adroddiad a Chyfrifon Blynnyddol a Chyfrif y Gronfa Benthyciadau Gwladol
- Prosesau llywodraethu; ac
- Adroddiadau Archwilio Mewnol ac Allanol.

Roedd presenoldeb yn y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn ystod y flwyddyn ariannol fel a ganlyn:

Y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

Aelodau	Nifer y Cyfarfodydd Cymwys a Fynychwyd
Dr Kathryn Chamberlain OBE – Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol (NED) Cadeirydd	5 o 5
Dr Rhian Hayward MBE – Cyfarwyddwr Anweithredol	4 o 5
Phil Eskdale-Lord¹ – Aelod Annibynnol	5 o 5

Troednodiadau

Nodyn

1: Roedd Phil Eskdale-Lord yn arfer bod yn Ddirprwy Gyfarwyddwr Cyllid yn y Weinyddiaeth Amddiffyn, ac ar hyn o bryd mae'n gweithio yn BAE Systems

Byrddau/Pwyllgorau Eraill

Pwyllgor Gweithredu'r Cynllun Cyflawni Canlyniadau

Mae Pwyllgor Gweithredu'r Cynllun Cyflawni Canlyniadau'n goruchwyllo'r gwaith o gyflawni Cynllun Cyflawni Canlyniadau'r Adran. Sefydlwyd Pwyllgor Gweithredu'r Cynllun Cyflawni Canlyniadau ym mis Gorffennaf 2021 ac mae'n adrodd i'r Bwrdd Adrannol ar faterion strategol a chynnydd cyffredinol o ran cyflawni'r Cynllun.

Y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch

Mae'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch yn cefnogi'r Bwrdd a'r Swyddog Cyfrifyddu gyda'u cyfrifoldebau dros iechyd a diogelwch yr holl staff ac ymwelwyr ag adeiladau'r Swyddfa.

Yn ystod 2025-26, ystyriodd y Pwyllgor amrywiaeth o faterion gan gynnwys rhoi gwybod am ddamweiniau yn y gwaith a hyfforddiant iechyd a diogelwch.

Cofrestr Buddiannau

Mae prosesau Swyddfa Cymru ar gyfer cofrestru buddiannau a chyflogaeth allanol yn berthnasol i holl aelodau gweithredol ac anweithredol y Bwrdd a'r Pwyllgorau ac i'r holl Uwch Weision Sifil sy'n gweithio yn yr adran. I'r staff hynny sydd ar raddfeydd is na'r Uwch Wasanaeth Sifil, mae'r datganiad a'r rheolaeth o fuddiannau yn unol â pholisïau'r Weinyddiaeth Gyfiawnder a gofynion Cod Rheoli'r Gwasanaeth Sifil.

Aelodau'r Bwrdd

Mae'r Swyddfa'n cadw cofrestr o fuddiannau, sy'n cael ei hadolygu a'i diweddarau bob chwarter. Nodir y buddiannau a gofrestrwyd gan aelodau isod:

Aelodau	Swydd/Buddiant
Jo Stevens AS Ysgrifennydd Gwladol Cymru	Aelod o undeb GMB Aelod o USDAW
Anna McMorris AS – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru o 7 Medi 2025 ymlaen	Aelod o Undeb Llafur GMB Aelod o Undeb Llafur USDAW Y Blaid Gydweithredol
Claire Hughes AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru o 16 Medi 2026 ymlaen	Aelod o Undeb Llafur GMB
Y Fonesig Nia Griffith AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru hyd at 7 Medi 2025	Aelod o'r Undeb Addysg Cenedlaethol Aelod o USDAW
Dr Kathryn Chamberlain OBE	Comisiynydd Comisiwn Gofal Jersey Cadeirydd Cyngor Ystadegau Jersey
Dr Rhian Hayward MBE	Cyfarwyddwr, Campws Arloesi a Menter Aberystwyth Cyf Aelod o Fwrdd yr Asiantaeth Safonau Bwyd

Cynghorwyr Arbennig

Yn unol â'r polisi Datgan Buddiannau cyfredol ar gyfer cynghorwyr arbennig, mae pob cynghorydd arbennig wedi datgan unrhyw fuddiannau perthnasol neu wedi cadarnhau nad ydynt yn credu bod ganddynt unrhyw fuddiannau perthnasol. Mae'r Swyddog Cyfrifyddu wedi ystyried y ffurflenni hyn ac mae'r buddiannau perthnasol canlynol wedi'u nodi'n gyhoeddus:

Roedd Matt Hexter yn Gynghorydd Arbennig yn Swyddfa Cymru tan 07/04/2026. Cafodd Mr Hexter ei roi ar y rhestr fer fel ymgeisydd Llafur ar gyfer Etholiadau Senedd Cymru yn 2026.

Penodiadau Busnes

Mae'r Swyddfa'n dilyn y Rheolau Penodiadau Busnes a gyhoeddwyd gan Swyddfa'r Cabinet ar gyfer Gweision Sifil

<https://www.gov.uk/government/publications/business-appointment-rules-for-crown-servants>

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn monitro cydymffurfiaid y Swyddfa â'r rheolau.

Yn unol â'r Rheolau Penodiadau Busnes, mae'r adran yn dryloyw yn y cyngor a roddir i geisiadau unigol ar gyfer uwch staff, gan gynnwys Cynghorwyr Arbennig, ac mae'r wybodaeth hon yn cael ei chyhoeddi yn:

<https://www.gov.uk/search/transparency-and-freedom-of-information-releases?organisations%5B%5D=office-of-the-secretary-of-state-for-wales&parent=office-of-the-secretary-of-state-for-wales>

Nodi a rheoli risg

Mae system rheolaeth fewnol y Swyddfa wedi'i chynllunio i nodi risgiau busnes a'u lliniaru yn unol â'r parodrwydd i dderbyn risg a ddiffinnir gan y Bwrdd Adrannol. Mae'n seiliedig ar broses barhaus sydd wedi'i chynllunio i nodi a blaenoriaethu risgiau i gyflawni amcanion Adrannol, i werthuso'r tebygolrwydd y bydd y risgiau hynny'n cael eu gwireddu a'u heffaith bosibl, ac i'w rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd.

Mae cadernid y system hon yn parhau i gael ei ddangos gan y ffordd y mae'r Adran yn rheoli ei phrif risgiau strategol. Yn 2025-26, mae'r rhain wedi cynnwys y risgiau canlynol: –

- Methiant i sbarduno twf economaidd yng Nghymru.
- Methiant i ddatgloi potensial ynni gwyrdd Cymru.
- Methiant i gefnogi pobl a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru.
- Methiant i sicrhau bod setliaddatganoli Cymru yn gweithio'n effeithiol i bobl Cymru.

Mae gan y Swyddfa drefniadau da ar waith i liniaru'r risgiau hyn. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Ymgysylltu'n effeithiol ac yn uniongyrchol â rhanddeiliaid.
- Ymgysylltu'n rheolaidd ac yn effeithiol ag Adrannau Eraill Llywodraeth y DU a defnyddio mecanweithiau trawslywodraethol i sicrhau bod blaenoriaethau ymrwymadau'r Maniffesto yn cael eu cyflawni yng Nghymru.
- Mae'r tîm Cyfathrebu yn gweithio i sicrhau bod Adrannau Eraill y Llywodraeth yn ystyried yr effeithiau ar Gymru wrth wneud cyhoeddiadau penodol.
- Ymgysylltu'n rheolaidd ac yn effeithiol â swyddogion a Gweinidogion Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru .
- Darparu cyngor a chymorth wedi'u targedu ar gyfer prosiectau Bargeinion Dinesig a Thwf a rhaglenni blaenoriaeth eraill, fel Bwrdd Pontio Tata Steel/Port Talbot.
- Blaenoriaethu meysydd problemus / meysydd â photensial uchel.
- Strategaeth gyfathrebu effeithiol a rhaglen ymweld, gan hyrwyddo buddsoddiad Llywodraeth y DU yng Nghymru.
- Ymgysylltu ar lefel weinidogol gan gynnwys ar lefel rhynglywodraethol.

- Meithrin hygrededd ac ymddiriedaeth rhwng swyddogion rhynglywodraethol yn Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru.
- Y Bwrdd Adrannol a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn darparu her effeithiol.

Y gallu i ddelio â risg

Cafodd risgiau eu nodi a'u mynegi ar lefel strategol a gweithredol gan y Bwrdd Adrannol ac ar lefel weithredol gan y timau yn y pum is-adran. Roedd cofrestrau risg y canghennau yn ategu ac yn bwydo i mewn i'r Gofrestr Risg Strategol Adrannol gyffredinol a gafodd ei hadolygu gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg.

Roedd y Bwrdd Adrannol a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg hefyd yn adolygu eu dull o reoli risg yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod risgiau allweddol wedi cael eu nodi a bod mesurau priodol a chymesur ar waith i reoli lefel y risg i lefel dderbyniol. Cafodd y Bwrdd sicrwydd gan yr Uwch Dîm Arwain ynghylch effeithiolrwydd y rheolaethau i reoli risg weithredol a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg o ran effeithiolrwydd y fframwaith rheoli risg.

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn arwain y gwaith o ddelio â risgiau allweddol a chraffu arnynt, a chynhaliodd adolygiad manwl o'r gofrestr risgiau strategol a sut cafodd y risgiau a nodwyd eu rheoli.

Fframwaith risg a rheoli

Mae gan y Swyddfa Bolisi Fframwaith Rheoli Risg ar waith sy'n cyd-fynd â Llyfr Oren Trysorlys EF ar Reoli Risg – Egwyddorion a Chysyniad. Cymeradwyir y polisi gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg a'r Bwrdd Adrannol.

Mae Polisi'r Fframwaith Rheoli Risg yn amlinellu ei weithdrefnau'n glir, ac yn hyrwyddo diwylliant tryloyw ac atebol i gefnogi'r gwaith o reoli risg yn gyson, yn amserol ac yn effeithiol ar draws yr Adran.

Ategwyd effeithiolrwydd y trefniadau rheoli risg gan waith yr archwilwyr mewnol, yr uwch dîm arwain a oedd yn gyfrifol am ddatblygu a chynnal y fframwaith rheolaeth fewnol, y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg a'r argymhellion a wnaed gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol yn ei llythyr rheoli ac adroddiadau eraill.

Datganiadau Sicrwydd

Mae'n ofynnol i bob Pennaeth Cyfarwyddiaeth lenwi a llofnodi datganiad Tystysgrif Sicrwydd gyda Rhestr Wirio Rheolaeth Fewnol wedi'i llenwi i roi sicrwydd i'r Swyddog Cyfrifyddu ar lywodraethu, rheoli risg a gweithredu rheolaethau mewnol yn eu hadrannau.

Ni nodwyd unrhyw bryderon sylweddol fel rhan o'r broses datganiad sicrwydd diwedd blwyddyn.

Safonau Swyddogaethol y Llywodraeth

Mae'r Adran wedi adolygu ei chydymffurfiaeth â safonau swyddogaethol perthnasol y Llywodraeth. Mae'r adolygiad hwn wedi dangos ei bod yn cydymffurfio â'r gofynion sylfaenol.

Adrodd ar Dryloywder

Mae'r Swyddfa'n cyhoeddi data misol ar wariant dros £500, a Gwybodaeth Rheoli'r Gweithlu yn ogystal â chyhoeddi data chwarterol ar roddion, lletygarwch, cyfarfodydd a chostau teithio gweinidogion, y cyfarwyddwr a chynghorwyr arbennig. Ar gyfer 2025-26, cyhoeddwyd y setiau data hyn yn unol ag amserlenni cyhoeddi Swyddfa'r Cabinet ar gov.uk ac fe'u cyhoeddwyd ar data.gov.uk. Mae rhagor o wybodaeth ar gael yma:

[https://www.gov.uk/search/transparency-and-freedom-of-information-releases?organisations\[\]=wales-office&parent=wales-office](https://www.gov.uk/search/transparency-and-freedom-of-information-releases?organisations[]=wales-office&parent=wales-office)

Archwilio Mewnol

Mae Trysorlys EF yn mynnu bod yn rhaid i archwilio mewnol roi sicrwydd diwedd blwyddyn ar effeithiolrwydd trefniadau llywodraethu, risg a rheolaeth adran. Sicrwydd yr Archwiliad Mewnol yw un o'r prif ffynonellau tystiolaeth sy'n sail i Ddatganiad Llywodraethu'r Swyddog Cyfrifyddu.

Darperir gwasanaethau archwilio mewnol i Swyddfa Cymru gan Asiantaeth Archwilio Mewnol y Llywodraeth, sy'n gweithio yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus. Mae gwaith archwilwyr mewnol yn cynnwys adolygu gwybodaeth a chynnal cyfarfodydd gydag uwch reolwyr, i edrych ar y fframwaith llywodraethu, risg a rheolaeth fewnol.

Mae Pennaeth Archwilio Mewnol Asiantaeth Archwilio Mewnol y Llywodraeth yn rhoi sicrwydd blynyddol i Swyddog Cyfrifyddu'r adran, drwy roi barn annibynnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd trefniadau llywodraethu, risg a rheolaeth fewnol. Mae ei farn archwilio mewnol yn seiliedig ar y gwaith archwilio mewnol a wnaed yn ystod y cyfnod adrodd. Mae ei gynllun gwaith archwilio blynyddol yn cael ei ddatblygu mewn cytundeb âg uwch reolwyr, y Swyddog Cyfrifyddu a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg ac mae'n seiliedig ar ddadansoddiad o'r risgiau y mae Swyddfa Cymru yn agored iddynt.

Roedd cynllun archwilio mewnol 2025-26 yn cynnwys adolygiadau o: llywodraethu, cynllunio busnes ar gyfer y cynllun cyflawni canlyniadau, a gwydnwch adnoddau – gwaith dilynol. Y canlyniadau archwilio ar gyfer yr adolygiadau oedd dau ganlyniad cymedrol ac un sylweddol.

Darparodd Pennaeth yr Archwiliad Mewnol farn gyffredinol 'Gymedrol' ar y fframwaith llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol yn Swyddfa Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Mawrth 2026. Mae eu barn yn adlewyrchu'r cynllun archwilio y cytunwyd arno ac nid yw'n gyfyngedig o ran cwmpas, ac eithrio yn yr ystyr na all y sicrwydd a ddarperir gan yr archwiliad mewnol fod yn llwyr.

Cydymffurfio â'r Cod Llywodraethu Corfforaethol

Darparodd Pennaeth Ymchwil Mewnol farn Gyffredinol Canolig am fframwaith llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol yn Swyddfa Cymru ar gyfer blwyddyn a orffennodd ym mis Mawrth 2026. Mae eu barn yn adlewyrchu'r cynllun archwilio a gytunwyd arno ac nid yw wedi ei gyfyngu o ran cwrdd, i'r graddau y gall yr sicrwydd a ddarperir gan archwilio mewnol byth fod yn gwbl absoliwt.

Rhoddodd y Swyddfa ystyriaeth lawn i ganllawiau "Corporate Governance in Central Government Departments" Trysorlys EF (Ebrill 2017) wrth addasu a chryfhau ei phrosesau i adlewyrchu ei statws fel Adran annibynnol. Fodd bynnag, gwnaed hyn ar raddfa sy'n gymesur â'i maint, ei chyllideb, a'i swyddogaeth (i ddarparu cymorth a chynghor polisi i Weinidogion yn hytrach na darparu rhaglenni neu wasanaethau'n uniongyrchol i'r cyhoedd). Mae'r meysydd lle nad yw'r Adran ar hyn o bryd yn cydymffurfio'n llawn â'r canllawiau wedi'u cyfyngu i:

- Nifer y Cyfarwyddwyr Anweithredol: Ar ôl ystyriaeth briodol gan y Cyfarwyddwr, y Bwrdd Adrannol a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg, ac yn dilyn trafodaethau gyda'r Archwilydd Mewnol a'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol, penderfynodd yr Adran beidio â chynyddu nifer ei gyfarwyddwyr anweithredol. Teimlir bod yr aelodaeth bresennol yn gymesur â maint yr Adran (tua 50 o staff). Roedd gan y cyfarwyddwyr anweithredol sgiliau a phrofiad gwerthfawr dros ben sy'n arbennig o berthnasol i'r Swyddfa. Ystadegydd yw'r cyfarwyddwr anweithredol arweiniol ac mae wedi treulio'r rhan fwyaf o'i gyrfa yng Nghymru yn gweithio ar draws gwasanaethau cyhoeddus. Mae ganddi brofiad o fod yn aelod annibynnol o bwyllgorau archwilio a risg ac o fod yn aelod anweithredol a gweithredol o fyrdau sefydliadau'r sector cyhoeddus. Mae gan yr ail gyfarwyddwr anweithredol brofiad helaeth yn y sectorau cyhoeddus, preifat ac addysg uwch yng Nghymru ac mae wedi dal nifer o benodiadau cyhoeddus gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU.
- Ystyriwyd yn benodol a allai gwrthdaro rhwng buddiannau godi yn rolau'r Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg sy'n cael eu dal gan yr un person; nid yw'r Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol yn cadeirio'r Bwrdd Adrannol, felly mae'r risg o unrhyw wrthdaro yn isel. Mae unrhyw fudd sydd i'w chael o ymgysylltu â thrydydd Cyfarwyddwr Anweithredol am y rheswm hwn yn parhau i gael ei wrthbwysu gan y ddadl ar gymesuredd a amlinellir uchod.
- Er mwyn sicrhau bod y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn cynnwys o leiaf dri aelod, mae aelod annibynnol a arferai fod yn swyddog yn y Weinyddiaeth Amddiffyn ac sydd bellach yn gweithio yn y Sector Preifat yn gwasanaethu ar y pwyllgor.
- Dylai aelodaeth y Bwrdd gynnwys y Cyfarwyddwr Cyllid: – Oherwydd maint y Swyddfa, ac i sicrhau cydbwysedd yr aelodaeth rhwng Gweinidogion a Swyddogion, nid yw'r Prif Swyddog Cyllid yn aelod o'r Bwrdd ond mae'n mynychu holl gyfarfodydd y Bwrdd mewn swyddogaeth ymgynghorol.

Diogelwch a diogelwch gwybodaeth

Ymdrinnir â hyn yn Adroddiad y Cyfarwyddwr. Gweler tudalen 36.

Risg a Sicrwydd Gwybodaeth

Asedau Gwybodaeth

Nid yw'r Swyddfa'n darparu gwasanaethau'n uniongyrchol i'r cyhoedd ac nid yw'n cynnal cronfeydd data mawr o ddata personol. Ychydig o ddaliadau data personol sydd ar gael ar ffurf cofnodion personél a chyllid, a gohebiaeth gan aelodau o'r cyhoedd ac Aelodau Seneddol, Aelodau'r Senedd ac Arglwyddi. Mae gwybodaeth arall a gedwir gan yr Adran yn cynnwys papurau polisi a chorfforaethol, a phapurau Pwyllgor y Cabinet.

Mae'r Swyddfa'n cydymffurfio â'r Rheoliad Ewropeaidd ar Ddiogelu Data (GDPR) a ddaeth i rym ar 25 Mai 2018.

Gwybodaeth Reolaethol

Mae'r Bwrdd a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn derbyn gwybodaeth reolaethol o ansawdd am berfformiad y Swyddfa er mwyn eu galluogi i asesu, herio a gyrru gwelliannau yn ôl yr angen.

Risgiau a Rheoli Risgiau

O ystyried y daliadau cyfyngedig o wybodaeth sensitif, nid yw'r Swyddfa'n wynebu'r mesur o risg sy'n gofyn am strategaethau rheoli helaeth neu arbennig.

Canlyniadau yn ystod 2025-26

Ni chollwyd unrhyw ddata yn ystod 2025-26. (2024-25 Dim)

Cyfarwyddiadau Gweinidogol

Nid oedd unrhyw gyfarwyddiadau Gweinidogol yn ystod y flwyddyn.

Adroddiad cryno gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg

Ar sail ei waith dros y cyfnod adrodd hwn, gall y Pwyllgor ddarparu sicrwydd rhesymol ar ddigonolrwydd trefniadau archwilio'r Adran ac ar y sicrwydd a roddir i'r Swyddog Cyfrifyddu mewn perthynas â'r trefniadau llywodraethu a rheoli risg. Mae hefyd yn gallu rhoi sicrwydd bod y prosesau sydd ar waith i gynhyrchu cyfrifon ariannol yr Adran yn gadarn.

Asesiad o'r system reoli fewnol

Ar sail y adolygiad hwn, a'r sicrwydd a dderbyniwyd gan y Swyddog Archwilio blaenorol, gallaf gadarnhau bod y system reoli mewnol o fewn y Swyddfa yn ddigonol i gefnogi cyflawni amcanion y Adran. Rhoddir y sicrwydd hwn ar sail, lle y cafodd risgiau eu hadnabod, fod camau priodol wedi'u cymryd i'w lliniaru, neu fod natur y risg yn cael ei deall yn llawn ac yn cael ei derbyn yn ffurfiol.

Ciarán Hayes
Swyddog Cyfrifyddu
10 Gorffennaf 2026

Adroddiad Tâl a Staff

Adroddiad Tâl

Mae'r Adroddiad Tâl a Staff yn crynhoi taliadau Gweinidogion, Aelodau Gweithredol o'r Bwrdd, Aelodau Anweithredol o'r Bwrdd a staff; mae hefyd yn cynnwys manylion costau gwirioneddol a threfniadau cytundebol.

Paratowyd yr Adroddiad Tâl a Staff yn unol â gofynion y llawlyfr adroddiadau ariannol 2025-26 a gyhoeddwyd gan Drysorlys EF. Mae rhai o'r tablau yn yr adroddiad hwn wedi bod yn destun archwiliad gan yr archwilydd allanol, y Rheolwr a'r Archwilydd Cyffredinol, a benodwyd o dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000. Nodir yn glir pan fydd tablau wedi bod yn destun archwiliad.

Polisi Tâl

Pennir tâl uwch weision sifil gan y Prif Weinidog yn dilyn cyngor annibynnol gan y Corff Adolygu ar Gyflogau Uwch-swyddogion.

Mae'r Corff Adolygu hefyd yn cyngori'r Prif Weinidog o bryd i'w gilydd ar y canlynol

- tâl a phensiynau Aelodau Seneddol a'u lwfansau; lwfansau Arglwyddi; a
- tâl, pensiynau a lwfansau Gweinidogion ac eraill y pennir eu cyflog gan Ddeddf Cyflogau Gweinidogion ac Eraill 1975.

Wrth wneud ei argymhellion, mae'r Corff Adolygu wedi ystyried y canlynol:

- yr angen i recriwtio, cadw a chymell pobl sydd â'r gallu a'r cymwysterau priodol i gyflawni eu cyfrifoldebau gwahanol.
- amrywiadau rhanbarthol/lleol mewn marchnadoedd llafur a'u heffaith ar recriwtio a chadw staff.
- Polisiâu'r Llywodraeth i wella gwasanaethau cyhoeddus, gan gynnwys y gofyniad ar Adrannau i gyrraedd y targedau allbwn ar gyfer darparu gwasanaethau Adrannol.
- yr arian sydd ar gael i Adrannau fel y nodir yn Nherfynau Gwariant Adrannol y Llywodraeth; a
- tharged chwyddiant y Llywodraeth.

Mae'r Corff Adolygu'n ystyried y dystiolaeth a gaiff am ystyriaethau economaidd ehangach a fforddiadwyedd ei argymhellion. Ceir rhagor o wybodaeth am waith y Corff Adolygu yn: <https://www.gov.uk/government/organisations/review-body-on-senior-salaries>

Tâl aelodau'r Bwrdd ac uwch weision sifil

Nid yw'r Swyddfa yn gyflogwr uniongyrchol. Mae'r holl staff naill ai'n cael eu cyflogi gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder neu ar fenthyg gan Adrannau eraill y Llywodraeth. Pennir cyflogau Uwch Weision Sifil yn unol â pholisi Gwobrwy Uwch Wasanaeth Sifil Swyddfa'r Cabinet.

Contractau Gwasanaethau

Mae Deddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010 yn mynnu bod penodiadau'r Gwasanaeth Sifil yn cael eu gwneud ar sail teilyngdoda hynny wedi'i seilio ar gystadleuaeth deg ac agored. Mae'r Egwyddorion Recriwtio a gyhoeddwyd gan Gomisiwn y Gwasanaeth Sifil yn nodi'r amgylchiadau pan ellir gwneud penodiadau fel arall.

Oni nodir yn wahanol isod, mae'r swyddogion a gwmpesir gan yr adroddiad hwn yn dal penodiadau agored. Byddai terfynu swydd, ac eithrio am gamymddwyn, yn golygu y byddai'r unigolyn yn derbyn iawndal fel y nodir yng Nghynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil.

Ceir rhagor o wybodaeth am waith Comisiwn y Gwasanaeth Sifil yn <https://civilservicecommission.independent.gov.uk/>

Cyflogau a hawliau pensiwn Gweinidogion

Mae'r adran hon a'r tablau cysylltiedig isod wedi cael eu harchwilio.

Dangosir cyflogau, buddiannau trethadwy mewn nwyddau a hawliau pensiwn Gweinidogion yn y tablau canlynol.

O ran Gweinidogion yn Nhŷ'r Cyffredin, dim ond cost y tâl ychwanegol i Weinidogion a ysgwyddir gan adrannau; mae cyflog eu gwasanaethau fel AS £93,904 (o 1 Ebrill 2025) a'r lwfansau amrywiol y mae ganddynt hawl iddynt yn cael eu talu'n ganolog. Fodd bynnag, mae'r trefniant ar gyfer Gweinidogion yn Nhŷ'r Arglwyddi yn wahanol gan nad ydynt yn cael cyflog ond yn hytrach tâl ychwanegol, na ellir ei fesur ar wahân i gyflogau Gweinidogion. Yr Adran sy'n talu cyfanswm y tâl hwn, yn ogystal â'r lwfansau y mae ganddynt hawl iddynt, ac felly dangosir hyn yn llawn yn y ffigurau isod.

Buddion o fath arall

Mae gwerth ariannol unrhyw fuddion o fath arall yn cynnwys unrhyw fuddion a ddarparwyd gan yr Adran ac sy'n cael ei drin gan Gyllid a Thollau EF fel enillion trethadwy. Ni chafodd yr un Gweinidog yn Swyddfa Ysgrifennydd Gwladol Cymru fuddion o fath arall yn 2025-26 na 2024-25.

Tâl (cyflog, buddion o fath arall a phensiynau)

(Yn destun archwiliad)

Cyfanswm tâl unigol							
Gweinidogion	Cyflog (£)	Buddion o Fath Arall (i'r £100 agosaf)		Buddion pensiwn i'r £1000 agosaf)1		Cyfanswm (i'r £1000 agosaf)	
		2025-26	2024-25	2025-26	2024-25	2025-26	2024-25
Y Gwir Anrhydeddus Jo Stevens AS, Ysgrifennydd Gwladol ers 5 Gorffennaf 2024†	67,505	49,721	dim	17,000	13,000	85,000	62,000
Y Gwir Anrhydeddus David TC Davies AS, Ysgrifennydd Gwladol hyd at 5 Gorffennaf 2024†	amh.	34,659	dim	amh.	4,000	amh.	39,000
Anna McMorrin AS – Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol o 7 Medi 2025 ymlaen††	11,485	amh.	dim	3,000	amh.	15,000	amh.
Claire Hughes AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol o 16 Medi 2026 ymlaen†††	amh.	amh.	amh.	amh.	amh.	amh.	amh.
Y Fonesig Nia Griffith AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol rhwng 9 Gorffennaf 2024 a 7 Medi 2025††††	9,758	16,300	dim	2,000	4,000	12,000	20,000
Fay Jones AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol hyd at 5 Gorffennaf 2024†††††	amh.	11,487	dim	amh.	1,000	amh.	12,000

Nodiadau i'r tabl:

1. Cyfrifir gwerth y buddion pensiwn a gronnydd yn ystod y flwyddyn fel (y cynnydd real mewn pensiwn wedi'i luosi ag 20) llai (y cyfraniadau a wneir gan yr unigolyn). Nid yw'r cynnydd real yn cynnwys cynnydd oherwydd chwyddiant nac unrhyw gynnydd neu ostyngiad oherwydd trosglwyddo hawliau pensiwn.
- † Yn dilyn Etholiad Cyffredinol y DU a gynhaliwyd ar 4 Gorffennaf 2024, penodwyd y Gwir Anrhydeddus Jo Stevens AS yn Ysgrifennydd Gwladol Cymru ar 5 Gorffennaf 2024. Roedd ei chyflog cyfwerth â llawn amser yn y rôl hon yn 2024-25 yn £67,505.
- Gwasanaethodd y Gwir Anrhydeddus David TC Davies fel Ysgrifennydd Gwladol Cymru hyd at 5 Gorffennaf 2024. Mae cyfanswm ei gyflog ar gyfer 2024-25 yn cynnwys taliad diswyddo o £16,876. Roedd ei chyflog cyfwerth â llawn amser yn y rôl hon yn 2024-25 yn £67,505.

- † † Ar 7 Medi 2025, penodwyd Anna McMorris AS yn Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru yn lle'r Fonesig Nia Griffith AS. Roedd ei chyflog cyfwerth â llawn amser yn y rôl hon yn 2025-26 yn £22,375.
- † † † Ar 16 Medi 2025, penodwyd Claire Hughes AS yn Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru ac yn Chwip Cynorthwyol, Tŷ'r Cyffredin. Y Gronfa Gyfunol sy'n ysgwyddo costau tâl y swydd hon.
- Rhoddodd y Fonesig Nia Griffith AS y gorau i'w rôl fel Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru ar 7 Medi 2025. Roedd ei chyflog cyfwerth â llawn amser yn y rôl hon yn 2025-26 yn £22,375.
- Yn dilyn Etholiad Cyffredinol y DU ar 4 Gorffennaf 2024, penodwyd y Fonesig Nia Griffith AS yn Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru ar 9 Gorffennaf. Roedd ei chyflog cyfwerth â llawn amser yn y rôl hon yn 2024-25 yn £22,375.
- † † † † † Gwasanaethodd Fay Jones AS fel Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol Cymru hyd at 5 Gorffennaf 2024 Mae cyfanswm ei chyflog ar gyfer 2024-25 yn cynnwys taliad diswyddo o £5,593. Roedd ei chyflog cyfwerth â llawn amser yn y rôl hon yn 2024-25 yn £22,375.

(Yn destun archwiliad)

Buddion Pensiwn	Pensiwn Cronedig yn 65 oed ar 31 Mawrth 2026	Cynnydd real mewn pensiwn yn 65 oed	CETV ar 31 Mawrth 2026	CETV ar 31 Mawrth 2025	Cynnydd/ gostyngiad real mewn CETV £000
Gweinidogion	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Y Gwir Anrhydeddus Jo Stevens AS, Ysgrifennydd Gwladol ers 5 Gorffennaf 2024	0-5	0-2.5	38	16	14
Y Gwir Anrhydeddus David TC Davies AS, Ysgrifennydd Gwladol hyd at 5 Gorffennaf 2024	amh.	amh.	amh.	98	amh.
Anna McMorris AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol o 7 Medi 2025 ymlaen	0-5	0-2.5	10	6	2
Claire Hughes AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol o 16 Medi 2026 ymlaen	amh.	amh.	amh.	amh.	amh.
Y Fonesig Nia Griffith AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol rhwng 9 Gorffennaf 2024 a 7 Medi 2025	0-5	0-2.5	9	6	2
Fay Jones AS, Is-ysgrifennydd Gwladol Seneddol o 13 Tachwedd 2023 i 5 Gorffennaf 2024	amh.	amh.	amh.	6	amh.

Pensiynau Gweinidogol

Darperir buddion pensiwn i Weinidogion gan Gronfa Bensiwn Gyfrannol y Senedd (PCPF). Mae'r cynllun yn cael ei wneud dan statud ac mae'r rheolau wedi'u nodi yng Nghynllun Pensiwn y Gweinidog ac ati 2015, sydd ar gael yn <https://mypcpfpension.co.uk/wp-content/uploads/2019/09/ministerial-pension-scheme-rules.pdf>.

Caiff y Gweinidogion hynny sy'n Aelodau Seneddol hefyd gronni pensiwn AS o dan y PCPF (nid yw'r manylion wedi'u cynnwys yn yr adroddiad hwn). Cyflwynwyd cynllun pensiwn Aelodau Seneddol newydd o fis Mai 2015 ymlaen, er bod gan aelodau a oedd yn Aelodau Seneddol ac yn 55 oed neu hŷn ar 1 Ebrill 2013 warchodaeth drosiannol i aros yng nghynllun pensiwn cyflog terfynol yr AS blaenorol.

Mae buddion i Weinidogion yn daladwy o oedran Pensiwn y Wladwriaeth o dan gynllun 2015. Caiff pensiynau eu hailbrisi'n flynyddol yn unol â deddfwriaeth Cynyddu Pensiynau cyn ac ar ôl ymddeol. Y gyfradd cyfrannu o fis Mai 2015 ymlaen yw 11.1% a'r gyfradd cronni yw 1.775% o enillion pensiynadwy.

Mae'r ffigur a ddangosir ar gyfer gwerth pensiwn yn cynnwys cyfanswm y pensiwn sy'n daladwy i'r aelod o dan y cynlluniau pensiwn Gweinidogol cyn ac ar ôl 2015.

Gwerth trosglwyddo sy'n cyfateb i arian parod (CETV)

Dyma werth buddion y cynllun pensiwn wedi'i gyfalafu a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol. Buddion a gronnwyd gan yr aelod yw'r buddion a brisir ynghyd ag unrhyw bensiwn wrth gefn i briod sy'n daladwy o'r cynllun. CETV yw taliad a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i sicrhau buddiannau pensiwn mewn cynllun pensiwn neu drefniant arall pan fydd yr aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddiannau pensiwn y maent wedi eu cronni yn eu cynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a nodir yn ymwneud â buddion y mae'r unigolyn wedi ei gronni o ganlyniad i gyfanswm ei wasanaeth Gweinidogol, nid dim ond ei benodiad cyfredol fel Gweinidog. Cyfrifir CETV yn unol â Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Galwedigaethol (Gwerthoedd Trosglwyddo) (Diwygiad) 2008 ac nid ydynt yn ystyried unrhyw ostyngiad gwirioneddol neu bosibl i fuddion o ganlyniad i Dreth Lwfans Oes a allai fod yn daladwy pan gymerir buddion pensiwn.

Mae ffigurau CETV yn cael eu cyfrifo gan ddefnyddio'r canllawiau ar gyfraddau gostyngol ar gyfer cyfrifo cyfraddau cyfraniadau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus heb eu hariannu a oedd yn bodoli ar 31 Mawrth 2023. Cyhoeddodd Trysorlys EF ganllawiau wedi'u diweddarau ar 27 Ebrill 2023.

Y cynnydd real yng ngwerth y CETV

Dyma elfen y cynnydd mewn pensiwn cronedig a ariennir gan y Trysorlys. Nid yw'n cynnwys cynnydd oherwydd chwyddiant a chyfraniadau a dalwyd gan y Gweinidog. Mae'n cael ei gyfrifo gan ddefnyddio ffactorau prisio cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Cyflog a hawliau pensiwn Aelodau'r Bwrdd

Mae'r adran hon a'r tablau cysylltiedig isod wedi cael eu harchwilio

Mae cyflog yn cynnwys cyflog gros; tâl perfformiad neu fonysau; goramser; hawliau neilltuedig i bwysoliad Llundain neu lwfansau Llundain; lwfansau recriwtio a chadw; lwfansau swyddfa breifat ac unrhyw lwfans arall i'r graddau y mae'n destun trethiant yn y DU. Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig ar daliadau cronodig a wnaed gan y Swyddfa ac felly wedi'u cofnodi yn y cyfrifon hyn.

Mae ffigurau cyflog yn cynnwys yr holl lwfansau sy'n daladwy gan yr Adran, ond mae'r hyn sy'n cyfateb i flwyddyn lawn yn cael ei gyfrifo'n net o lwfansau, bonysau a thaliadau ex gratia. Mae bonysau'n seiliedig ar lefelau perfformiad ac yn cael eu talu fel rhan o'r broses werthuso. Mae'r bonysau a gofnodwyd yn 2025-26 yn ymwneud â pherfformiad yn 2024-24 ac mae'r bonysau cymharol a gofnodwyd ar gyfer 2024-25 yn ymwneud â pherfformiad yn 2023-24.

Dangosir cyflogau, bonysau, buddiannau trethadwy o fath arall a hawliau pensiwn Aelodau'r Bwrdd yn y tablau canlynol: –

(Yn destun archwiliad)

Cyfanswm tâl unigol											
Swyddogion		Cyflog (£'000)		Taliadau bonws (£'000)		Buddion o fath arall (i'r £100 agosaf)		Buddion pensiwn Ail-ddatganwyd (i'r £1000 agosaf)		Cyfanswm (£,000)	
		2025-26	2024-25	2025-26	2024-25	2025-26	2024-25	2025-26	2024-25	2025-26	2024-25
Ciarán Hayes, Cyfarwyddwr o 1 Ionawr 2026 ymlaen (1)		25-30	amh.	dim	amh.	dim	amh.	4,000	amh.	25-30	amh.
Glynne Jones CBE, Cyfarwyddwr hyd at 31 Rhagfyr 2025 (2)		80-85	105-110	10-15	10-15	dim	dim	30,000	68,000	120-125	195-200

Nodiadau i'r tabl:

Cyfrifir gwerth y buddion pensiwn a gronwyd yn ystod y flwyddyn fel (y cynnydd real mewn pensiwn wedi'i luosi ag 20) a'r (cynnydd real mewn unrhyw gyfandaliad) llai (y cyfraniadau a wneir gan yr unigolyn). Nid yw'r cynnydd real yn cynnwys cynnydd oherwydd chwyddiant nac unrhyw gynnydd neu ostyngiad oherwydd trosglwyddo hawliau pensiwn.

Gwerthoedd negyddol – Aelod cyflog terfynol (clasurol/clasurol a mwy/premiwm) sydd wedi trosglwyddo i alffa. Cyfrifir pensiwn cyflog terfynol unigolyn mewn cyflogaeth trwy gyfeirio at ei gyflog a hyd ei wasanaeth. Bydd y pensiwn yn cynyddu o un flwyddyn i'r llall yn rhinwedd unrhyw godiad cyflog yn ystod y flwyddyn. Lle nad oes codiad cyflog neu lle mae codiad cyflog bach, mae'n bosibl na fydd y cynnydd mewn pensiwn oherwydd gwasanaeth ychwanegol yn ddigon i wrthbwysu'r cynnydd mewn chwyddiant – hynny yw, mewn termau real, gall gwerth y pensiwn ostwng, a dyna pam y mae gwerthoedd negyddol.

Mewn blynyddoedd blaenorol, roedd datgeliadau tal yn cynnwys Dirprwyon Cyfarwyddwyr a oedd yn aelodau o'r Bwrdd Adranol. Ar ôl adolygiad o swyddogaethau a chyfrifoldebau aelodau'r Bwrdd, penderfynodd y rheolwyr nad yw Dirprwyon Cyfarwyddwyr yn bodloni diffiniad o benderfynwyr allweddol ar gyfer dibenion datgelu talu. Er eu bod yn cyfrannu at drafodaethau'r Bwrdd ac yn darparu arweinyddiaeth o fewn eu meysydd busnes perthnasol, nid oes ganddynt awdurdod na chyfrifoldeb dros gyfarwyddo a rheoli gweithgareddau mawr yr Adran. Felly, nid yw Dirprwyon Cyfarwyddwyr bellach yn cael eu cynnwys yn y datgelion tal ar gyfer penderfynwyr allweddol.

- (1) Penodwyd Ciarán Hayes yn Gyfarwyddwr Swyddfa Cymru ar 1 Ionawr 2026. Roedd y cyflog cyfwerth ag amser llawn ar gyfer 2025-26 rhwng £100,000 a £105,000.
- (2) Gadawodd Glynne Jones CBE Swyddfa Cymru ar 31 Rhagfyr 2025. Roedd y cyflog cyfwerth ag amser llawn yn 2025-26 rhwng £110k a £115k. Mae buddion pensiwn 2024-25 i Glynne Jones wedi cael eu hail-ddatgan ar ôl i'r aelod benderfynu cymryd opsiynau adfer.

Cyfarwyddwyr Anweithredol

(Yn destun archwiliad)

Tâl	Cyflog ac eithrio bonws (gan gynnwys lwfansau (£'000))		Buddion o fath arall (i'r £100 agosaf)		Cyfanswm (£'000)	
	2025-26	2024-25	2025-26	2024-25	2025-26	2024-25
Dr Kathryn Chamberlain OBE, Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a'r Cyfarwyddwr Anweithredol Arweiniol	10-15	10-15	dim	dim	10-15	10-15
Dr Rhian Hayward MBE, Cyfarwyddwr Anweithredol ers 1 Chwefror 2025*	5-10	0-5	dim	dim	5-10	0-5
Alun Evans CBE, Cyfarwyddwr Anweithredol hyd at 30 Mehefin 2024**	amh.	0-5	amh.	amh.	amh.	0-5

*Penodwyd Dr Rhian Hayward MBE yn Gyfarwyddwr Anweithredol ar 1af Chwefror 2025. Roedd FTE yn y swydd hon rhwng £5k a £10k

**Daeth terfyn Alun Evans CBE fel Cyfarwyddwr Anweithredol i ben ar 30ain Mehefin 2024. Roedd FTE yn y rôl hon rhwng £5k a £10k.

Buddion Pensiwn

(Yn destun archwiliad)

Uwch Reolwyr	Pensiwn cronedig a chyfandaliad cysylltiedig ar oedran pensiwn ar 31 Mawrth 2026	Cynnydd real mewn pensiwn a chyfandaliad cysylltiedig ar oedran pensiwn 31 Mawrth 2026	CETV ar 31 Mawrth 2026	CETV ar 31 Mawrth 2025 Ail-ddatganwyd	Cynnydd/ gostyngiad real mewn CETV
	£000	£000	£000	£000	£000
Ciarán Hayes, Cyfarwyddwr o 1 Ionawr 2026 ymlaen	30-35	0-2.5	563	557	0
Glynne Jones CBE, Cyfarwyddwr hyd at 31 Rhagfyr 2025 ¹	65-70 ynghyd â chyfandaliad o 105 – 110	0-2.5 ynghyd â chyfandaliad o 0	1398	1319	22

Nodiadau i'r tabl:

(1) Mae ffigur CETV yn 31 Mawrth 2025 ar gyfer Glynne Jones wedi'i ail-ddatgan ar ôl ailgyfrifiad gan Capita.

Pensiynau'r Gwasanaeth Sifil

Darperir buddion pensiwn drwy drefniadau pensiwn y Gwasanaeth Sifil. O 1 Ebrill 2015 cyflwynwyd cynllun pensiwn newydd ar gyfer gweision sifil – sef Cynllun Pensiwn Gweision Sifil ac Eraill neu **alffa**, sy'n darparu buddion yn seiliedig ar gyfartaledd gyrfa gydag oedran pensiwn arferol sy'n cyfateb i Oedran Pensiwn y Wladwriaeth yr aelod (neu 65 os yw'n uwch). O'r dyddiad hwnnw, roedd pob gwas sifil newydd, ynghyd â'r rhan fwyaf o'r bobl sydd eisoes mewn swydd, yn ymuno ag **alffa**. Cyn hynny, roedd gweision sifil yn rhan o Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS). Mae gan gynllun PCSPS bedair adran: 3 sy'n rhoi buddion ar sail cyflog terfynol (**clasurol**, **premiwm** neu **clasurol a mwy**) gydag oed pensiwn arferol o 60; ac un sy'n rhoi buddion ar sail gyrfa gyfan (**nuvos**) gydag oed pensiwn arferol o 65.

Nid yw'r trefniadau statudol hyn wedi'u cyllido ac mae cost y buddion yn cael ei thalu gan swm a benderfynir drwy bleidlais gan y Senedd bob blwyddyn. Mae pensiynau sy'n daladwy dan y cynlluniau **clasurol**, **premiwm**, **clasurol a mwy**, **nuvos** ac **alffa** yn cael eu cynyddu'n flynyddol yn unol â deddfwriaeth Cynyddu Pensiynau. Arhosodd aelodau sy'n rhan o'r prif gynllun pensiwn y gwasanaeth sifil a oedd o fewn 10 mlynedd o'u hoed pensiwn arferol ar 1 Ebrill 2012 yn y cynllun pensiwn ar ôl 1 Ebrill 2015. Bydd y rhai sydd rhwng 10 mlynedd a 13 mlynedd a 5 mis o'u hoed pensiwn arferol ar 1 Ebrill 2012 yn newid i **alffa** rywbryd rhwng 1 Mehefin 2015 ac 1 Chwefror 2022. Oherwydd bod y Llywodraeth yn bwriadu dileu'r gwahaniaethu a nodwyd gan y llysoedd yn y ffordd y cyflwynwyd diwygiadau pensiwn 2015 ar gyfer rhai aelodau, disgwylir y bydd gan aelodau cymwys, maes o law, sydd â gwasanaeth perthnasol rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Mawrth 2022, hawl i wahanol fuddion pensiwn mewn perthynas â'r cyfnod hwnnw (a gallai hyn effeithio ar y Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod yn yr adroddiad hwn – gweler isod). Bydd buddion PCSPS pob aelod sy'n newid i gynllun **alffa** yn cael eu 'bancio', gyda'r rheini sydd â buddion cynt yn un o adrannau cyflog terfynol y PCSPS yn cael y buddion hynny ar sail eu cyflog terfynol pan fyddant yn gadael cynllun **alffa**. (Mae'r ffigurau pensiwn a ddyfynnir ar gyfer swyddogion yn dangos y pensiwn a enillwyd yn y PCSPS neu **alffa** – fel sy'n briodol. Os oes gan y swyddog fuddion yn PCSPS ac **alffa**, y ffigur a nodir yw gwerth cyfun eu buddion yn y ddau gynllun.) Gall aelodau sy'n ymuno o Hydref 2002 ymlaen ddewis naill ai'r trefniant buddion diffiniedig priodol neu gyfraniad wedi'i ddiffinio, pensiwn (prynu arian) gyda chyfraniad cyflogwr (cyfrif pensiwn **partneriaeth**).

Mae cyfraniadau'r cyflogai'n gysylltiedig â chyflog ac maent yn amrywio rhwng 4.6% a 8.05% ar gyfer aelodau'r cynllun **clasurol**, **premiwm**, **clasurol a mwy**, **nuvos** ac **alffa**. Mae'r buddion yn y cynllun **clasurol** yn cronni ar gyfradd o 1/80fed o enillion pensiynadwy terfynol am bob blwyddyn o wasanaeth. Yn ogystal, telir cyfandaliad sydd gyfwerth â thair blynedd o bensiwn cychwynnol pan fydd cyflogai'n ymddeol. Gyda'r cynllun **premiwm**, mae'r buddion yn cronni ar gyfradd o 1/60fed o enillion pensiynadwy terfynol am bob blwyddyn o wasanaeth. Yn wahanol i **glasurol**, nid oes cyfandaliad awtomatig. Mae **Clasurol a Mwy** yn ei hanfod yn gynllun hybrid gyda buddion yng nghyswllt gwasanaeth cyn 1 Hydref 2002 yn cael eu cyfrifo'n fras fel y cynllun **Clasurol**, a buddion am wasanaeth ar ôl mis Hydref 2002 yn cael eu cyfrifo fel yn y cynllun **Premiwm**. Gyda **nuvos**, mae'r aelod yn cronni pensiwn ar sail ei enillion pensiynadwy tra bo'n aelod o'r cynllun. Ar ddiwedd blwyddyn y cynllun (31 Mawrth) mae cyfrif pensiwn a enillwyd yr aelod yn cael ei gredydu gyda 2.3% o'i enillion pensiynadwy ym mlwyddyn honno'r cynllun ac mae'r pensiwn cronedig yn cael ei

gynyddu yn ôl deddfwriaeth Cynyddu Pensiynau. Mae'r buddion yn **alffa** yn cronni mewn ffordd debyg i **nuvos**, ond mae'r gyfradd gronni yn 2.32%. Ym mhob achos, gall aelodau ddewis rhoi rhan o'u pensiwn heibio (cyfnewid) i gael cyfandaliad hyd at y terfynau a bennir gan Ddeddf Cyllid 2004.

Mae cyfrif pensiwn y **bartneriaeth** yn drefniant pensiwn cyfraniadau galwedigaethol diffiniedig sy'n rhan o Mastertrust Legal & General. Mae'r cyflogwr yn gwneud cyfraniad sylfaenol o rhwng 8% a 14.75% (yn dibynnu ar oed yr aelod). Nid oes raid i'r cyflogai gyfrannu, ond os bydd yn gwneud cyfraniadau, bydd y cyflogwr yn talu swm cyfatebol hyd at derfyn o 3% o gyflog pensiynadwy (yn ogystal â chyfraniad sylfaenol y cyflogwr). Mae cyflogwyr hefyd yn cyfrannu 0.5% o gyflog pensiynadwy i dalu cost yswiriant buddion risg a ddarperir yn ganolog (marw yn y swydd ac ymddeoliad ar sail afiechyd).

Y pensiwn cronedig a ddyfynnir yw'r pensiwn y mae gan yr aelod hawl i'w gael pan fydd yn cyrraedd oed pensiwn, neu'n syth ar ôl peidio â bod yn aelod gweithredol o'r cynllun os yw wedi cyrraedd oed pensiwn neu dros yr oedran hwnnw. 60 yw'r oedran pensiwn ar gyfer aelodau cynlluniau **clasurol**, **premiwm** a **chlasurol a mwyl**, a 65 ar gyfer aelodau **nuvos**, a 65 neu Oedran Pensiwn y Wladwriaeth, pa bynnag yw'r uchaf, ar gyfer aelodau cynllun **alffa**. (Mae'r ffigurau pensiwn a ddyfynnir ar gyfer swyddogion yn dangos y pensiwn a enillwyd yn PCSPS neu alffa – fel sy'n briodol. Os oes gan y swyddog fuddion yn PCSPS ac alffa, mae'r ffigur a ddyfynnir yn gyfystyr â gwerth cyfunol y buddion yn y ddau gynllun, ond sylwer y gallai rhan o'r pensiwn hwnnw fod yn daladwy o oedranau gwahanol.)

Mae rhagor o fanylion am drefniadau pensiwn y Gwasanaeth Sifil ar gael ar y wefan www.civilservicepensionscheme.org.uk

Gwerth trosglwyddo sy'n cyfateb i arian parod (CETV)

Gwerth Trosglwyddo sy'n cyfateb i Arian Parod (CETV) yw gwerth buddion y cynllun pensiwn wedi'i gyfalafu a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol. Buddion a gronnwyd gan yr aelod yw'r buddion a brisir ynghyd ag unrhyw bensiwn wrth gefn i briod sy'n daladwy o'r cynllun. CETV yw taliad a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i sicrhau buddiannau pensiwn mewn cynllun pensiwn neu drefniant arall pan fydd yr aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddiannau y mae wedi eu cronni yn ei gynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a nodir yn ymwneud â buddion y mae'r unigolyn wedi eu cronni o ganlyniad i gyfanswm ei aelodaeth yn y cynllun pensiwn, nid dim ond ei wasanaeth mewn swydd uwch y mae'r datgeliad yn berthnasol iddo.

Mae'r ffigurau'n cynnwys gwerth unrhyw fuddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall y mae'r aelod wedi ei drosglwyddo i drefniadau pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fuddion pensiwn ychwanegol a gronnwyd i'r aelod o ganlyniad iddo'n prynu buddion pensiwn ychwanegol ar ei gost ei hun. Cyfrifir CETV yn unol â Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Galwedigaethol (Gwerthoedd Trosglwyddo) (Diwygio) 2008 ac nid yw'n ystyried unrhyw ostyngiad gwirioneddol neu bosibl i fuddion o ganlyniad i Dreth Lwfans Oes a allai fod yn daladwy pan gymerir buddion pensiwn.

Mae ffigurau CETV yn cael eu cyfrifo gan ddefnyddio'r canllawiau ar gyfraddau gostyngol ar gyfer cyfrifo cyfraddau cyfraniadau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus heb eu hariannu a oedd yn bodoli ar 31 Mawrth 2023. Cyhoeddodd Trysorlys EF ganllawiau wedi'u diweddarau ar 27 Ebrill 2023.

Y cynnydd real yng ngwerth y CETV

Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd yn y CETV sy'n cael ei ariannu gan y cyflogwr. Nid yw'n cynnwys cynnydd yn y pensiwn cronedig oherwydd chwyddiant, cyfraniadau'r cyflogai (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisio cyffredin y farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

lawndal am golli swydd

Mae'r adran hon wedi cael ei harchwilio.

Ni adawodd unrhyw aelod o'r Bwrdd Swyddfa Cymru o dan delerau Ymadael Gwirfoddol yn 2025-26 na 2024-25.

Gweinidogion

Mae'r adran hon wedi cael ei harchwilio.

Ni chafodd unrhyw daliadau diswyddo eu gwneud yn 2025-26. Yn 2024-25 yn dilyn Etholiad Cyffredinol y DU yn 2024, talwyd taliadau diswyddo gwerth £23,469 i gyn-Weinidogion yn unol ag adran 4 o Ddeddf Pensiynau a Chyflogau Gweinidogion ac eraill 1991.

Lluosrifau Tâl

Mae'r adran hon wedi cael ei harchwilio.

Mae'n ofynnol i gyrff adrodd ddatgelu'r berthynas rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n cael y cyflog mwyaf yn eu sefydliad â thâl chwarterel isaf, canolrifol a chwarterel uchaf gweithlu'r sefydliad.

Tâl band y cyfarwyddwr sy'n cael y tâl uchaf yn y Swyddfa ym mlwyddyn ariannol 2025-26 oedd £120k i £125k (2024-25, £120k-£125k) (Gweler y tabl cyfanswm tâl unigol). Roedd hyn 2.5 gwaith (2024-25, 2.5 gwaith) yn fwy na thâl canolrifol y gweithlu, a oedd yn £49,325 (2024-25, £49,410). Cydran gyflog y canolrif oedd £49,325k

Roedd gweithredu dyfarniad cyflog yr Adran yn 2025-26 wedi cynyddu tâl cyfartalog staff.

Yn 2025-26 doedd dim (2024-25, Dim) aelod o staff yn cael tâl (cyflog, lwfansau a bonysau) yn fwy na'r cyfarwyddwr sy'n cael y cyflog uchaf. Roedd y taliadau'n amrywio o £29,300 i £125,000 (2024-25 £22,400 i £120,000).

Roedd newid o 2.5 % yng nghyflog a lwfans y cyfarwyddwr sy'n cael y tâl uchaf. Roedd hyn oherwydd dyfarniad cyflog yr Uwch Wasanaeth Sifil. Cafodd y cyfarwyddwr sy'n cael y cyflog uchaf fonws o £11.6k yn 2025-26 (2024-25 £11k), dyma newid o 5.5% yn bonws y cyfarwyddwr o 2024-25.

Ar gyfer staff yr endid yn ei gyfarwydd, yr amcangyfrif o newid canrannol cyfartalog o'r flwyddyn ariannol flaenorol o ran cyflog a lwfansau oedd - 0.4% a'r newid canrannol mewn taliadau perfformiad a thaliadau bonws oedd 2.6%

Mae'r gymhareb rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n cael y tâl uchaf a thâl a buddion y cyflogai ar y 25ain canradd a 75 canradd cyflog a buddion cyflogeion yr endid ar gyfer y flwyddyn ariannol i'w gweld yn y tabl isod.

Tâl y chwarter isaf (sy'n cynrychioli 25ain canradd y dosbarthiad llinol) oedd £35,808 (elfen gyflog hyn oedd £35,808) a thâl y chwarter uchaf (sy'n cynrychioli 75ain canradd y dosbarthiad llinol) oedd £64,635 (elfen gyflog hyn oedd £64,635). Mae cyfanswm cyflog a buddion ar gyfer y chwarter canolrifol, y chwarter isaf a'r chwarter uchaf yr un fath â'r elfen gyflog.

Mae'r cyfanswm tâl yn cynnwys cyflog, tâl seiliedig ar berfformiad heb ei gyfuno, a buddion o fath arall. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau pensiwn y cyflogwr na gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian pensiynau.

Tabl i ddangos y tâl a'r gymhareb canolrifol, 25ain canradd a'r 75ain canradd yn erbyn band y Cyfarwyddwr sy'n cael y tâl uchaf yn Swyddfa Cymru.

Disgrifiad	2025-26	2024-25
Band cyfanswm tâl y Cyfarwyddwr sy'n cael y tâl uchaf (£000)	£120k i £125k	£120k i £125k
Tâl canolrifol (£)	£49,325	£49,410
Cymhareb	2.5	2.5
25ain canradd tâl (£)	£35,808	£35,668
Cymhareb	3.4	3.4
75ain canradd tâl (£)	£64,635	£67,918
Cymhareb	1.9	1.8

Adroddiad Staff

Costau Staff

(Mae'r adran hon a'r tablau cysylltiedig isod wedi cael eu harchwilio)

Dangosir gwariant Swyddfa Cymru ar staff yn ystod 2025-26 yn y tabl isod: –

	Staff a Gyflo-gir yn Barhol Secondeion I mewn	Eraill	Gweinidogion	31 Mawrth 20265	31 Mawrth 2025
				Cyfanswm	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000
Cyflogau	3,048	-	89	3,137	3,190
Costau nawdd cymdeithasol	354	-	12	366	303
Costau pensiwn eraill	719	-	-	719	719
Cyfanswm costau	4,121	-	101	4,222	4,212

Mae Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS) a'r Cynllun Pensiwn Gweision Sifil ac Eraill (CSOPS) – a elwir yn “alfa” yn gynlluniau buddion diffiniedig sawl-cyflogwr nas cyllidir ond nid yw Swyddfa Cymru yn gallu nodi ei gyfran o'r asedau a'r rhwymedigaethau sy'n sail iddo. Roedd Actiwari'r Cynllun yn priso'r PCSPS ar 31 Mawrth 2020. Mae manylion ar gael yng nghyfrifon adnoddau Swyddfa'r Cabinet: Blwydd-daliadau Sifil.

Ar gyfer 2025-26, roedd cyfraniadau pensiwn cyflogwr o £719k (2024-25: £719k) yn daladwy i'r PCSPS ar 28.97% (2024-25: 28.97%) o gyflog pensiynadwy, yn seiliedig ar fandiau cyflog. Bydd Actiwari'r Cynllun yn adolygu cyfraniadau cyflogwyr, fel arfer bob pedair blynedd yn dilyn prisiad llawn o'r cynllun. Pennir cyfraddau'r cyfraniadau i gwrdd â chost buddiannau sy'n cronni yn ystod 2025-26 i'w talu pan fydd yr aelod yn ymddeol ac nid y buddion a delir yn ystod y cyfnod hwn i rai sydd eisoes yn bensiynwyr.

Gall cyflogeion ddewis agor cyfrif pensiwn partneriaeth, pensiwn cyfranddeiliaid gyda chyfraniad gan y cyflogwr. Talwyd cyfraniadau cyflogwr o £Dim (2024-25 £Dim) i un neu ragor o'r panel o dri darparwr pensiwn cyfranddeiliaid penodedig. Mae cyfraniadau'r cyflogwr yn seiliedig ar oedran, ac maent yn amrywio o 8% i 14.75%. (2024-25: 8.0% i 14.75%)

Mae cyflogwyr hefyd yn rhoi cyfraniad sy'n cyfateb i gyfraniadau'r cyflogeion hyd at 3% o enillion pensiynadwy. Ar ben hynny, roedd cyfraniadau y cyflogwr o £Dim (2024-25 £Dim) 0.5% o gyflog pensiynadwy, yn daladwy i'r PCSPS ar gyfer darparu buddion cyfandaliad yn y dyfodol ar ôl marwolaeth mewn gwaith neu ymddeol oherwydd afiechyd y gweithwyr hyn.

Y cyfraniadau sy'n ddyledus i'r darparwyr pensiynau partneriaeth ar ddyddiad y fantolen oedd £Dim (2024-25 £Dim). Y cyfraniadau a dalwyd ymlaen llaw ar y dyddiad hwnnw oedd £Dim. Ni chafwyd unrhyw ymddeoliadau yn ystod 2025-26 ar sail iechyd gwael. (2024-25: Dim)

Nifer y staff

(Mae'r adran hon a'r tabl cysylltiedig isod wedi cael ei harchwilio)

Mae nifer gyfartalog y staff cyfwerth amser llawn a gyflogir yn ystod y flwyddyn wedi ei ddangos yn y tabl isod:

	31 Mawrth 2026	31 Mawrth 2025
Staff Parhaol	46	48
Eraill	0	0
Gweinidogion	3	2
Cynghorwyr Arbennig*	2	2
Cyfanswm	51	52

*Cymerwyd niferoedd cynghorwyr arbennig ar 31 Mawrth 2026.

Mae Cynghorwyr Arbennig yn weision sifl dros dro. Er mwyn gwella effeithlonrwydd, mae'r gwaith o weinyddu costau staff yr holl Gynghorwyr Arbennig ar draws y Llywodraeth yn cael ei reoli gan Swyddfa'r Cabinet, gyda'r gyllideb gyfatebol yn cael ei throsglwyddo. Felly, adroddir ar holl gostau Cynghorwyr Arbennig yn Adroddiad a Chyfrifon Blynnyddol Swyddfa'r Cabinet. Mae Cynghorwyr Arbennig yn parhau i gael eu cyflogi gan adran y Gweinidog sy'n eu penodi.

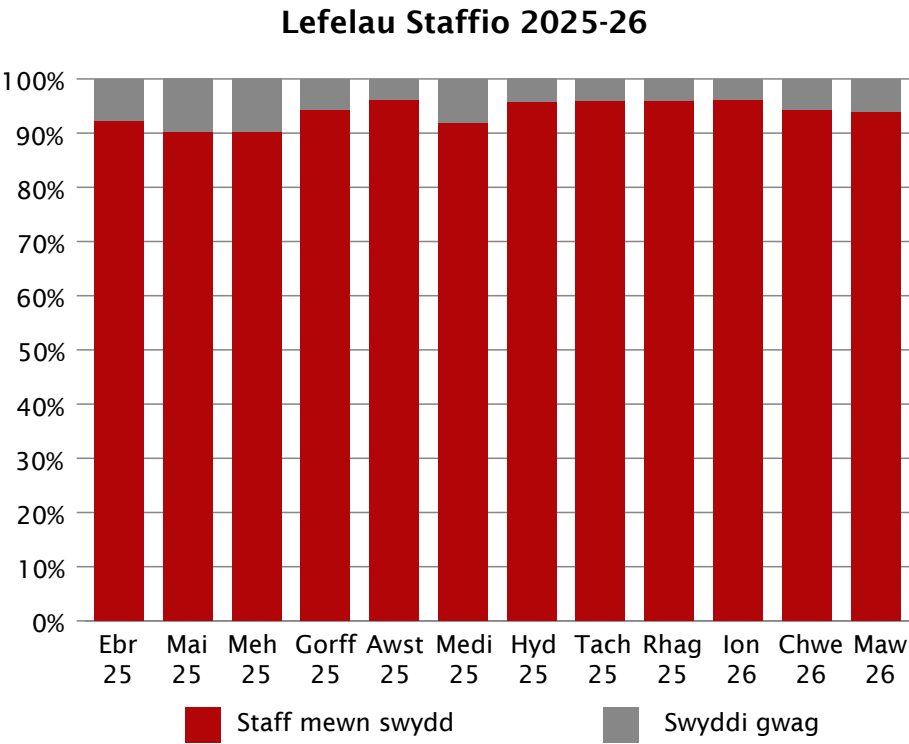
Yn unol â Deddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010 a'r Contract Enghreifftiol ar gyfer Cynghorwyr Arbennig, daw penodiad Cynghorydd Arbennig i ben yn awtomatig pan fydd y Gweinidog sy'n ei benodi'n gadael ei swydd. Nid oes gan Gynghorwyr Arbennig hawl i gyfnod rhybudd ond maent yn derbyn buddion terfynu cytundebol i wneud iawn am hyn.

Mae buddion terfynu yn seiliedig ar hyd gwasanaeth ac wedi'u capio ar gyflog chwe mis. Os bydd Cynghorydd Arbennig yn dychwelyd i weithio i Lywodraeth EF ar ôl cael taliad diswyddo, mae'n rhaid ad-dalu'r taliad, llai didyniad yn lle cyflog am y cyfnod nes y bydd yn dychwelyd. Mae costau terfynu ar gyfer Cynghorwyr Arbennig yn cael eu hadrodd yn Adroddiad a Chyfrifon Blynnyddol Swyddfa'r Cabinet.

Nid yw Swyddfa Cymru erioed wedi cyflogi staff yn uniongyrchol. Mae'n parhau i dderbyn gwasanaethau cyflogaeth gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder sy'n neilltuo staff i ni.

Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder yn rhwym wrth Egwyddorion Recriwtio Comisiynwyr y Gwasanaeth Sifil ac mae staff yn cael eu recriwtio ar ein rhan drwy gystadleuaeth deg ac agored.

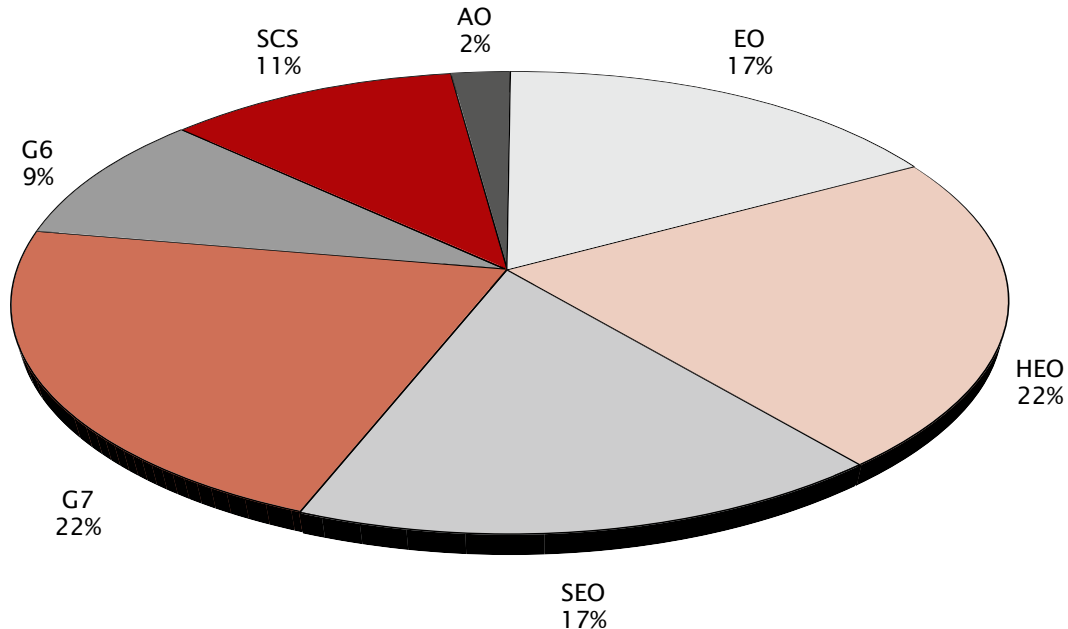
Dangosir dadansoddiad misol o'r lefelau staffio parhaol (fel canran o'r nifer a ddyrannwyd i ni) yn y siart isod:

Roedd gan Swyddfa Cymru 46 aelod staff erbyn diwedd cyfnod adrodd blwyddyn ariannol 2025-26. Y gyfradd gadael staff ar gyfer 2025-26 oedd 22%.

Dangosir dadansoddiad o'r staff yn ôl gradd y gwasanaethau sifil yn y siart isod:

Rhaniad Graddau ar 31 Mawrth 2026

Adrodd am gynlluniau Gwasanaeth Sifil a chynlluniau iawndal eraill – pecynnau ymadael

(Mae'r adran hon wedi cael ei harchwilio)

Telir costau dileu swydd a chostau ymadael eraill yn unol â darpariaethau Cynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil, sy'n gynllun statudol a luniwyd o dan Ddeddf Blwydd-daliadau 1972. Cyfrifir y costau ymadael yn llawn yn y flwyddyn ymadael berthnasol. Pan fydd yr adran wedi cytuno ar ymddeoliadau cynnar, yr adran sy'n talu'r costau ychwanegol ac nid cynllun pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Mae costau ymddeoliadau ar sail afiechyd yn cael eu talu gan y cynllun pensiwn ac nid ydynt wedi'u cynnwys yn y gwerthoedd isod.

Roedd gan Swyddfa Cymru un pecyn ymadael gwirfoddol yn 2025-26 o £54k (2024-25 dim). Mae cyfanswm cost pecynnau ymadael ar gyfer staff a gyflogir yn barhaol wedi'i gynnwys yn y costau staff yn nodyn 2.

Polisiau Staff a Ddatganiadau eraill

Rheoliadau Undebau Llafur (Gofynion Cyhoeddi Amser Cyfleuster) 2017 (Offerynnau Statudol 328)

Nid yw'r Rheoliadau Amser Cyfleuster Undeb Llafur yn berthnasol i Swyddfa Cymru gan nad ydym yn gyflogwr. Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder, fel y cyflogwr, yn darparu cynrychiolaeth undeb llafur i staff.

Uwch Wasanaeth Sifil

Ar 31 Mawrth 2026, roedd pump o bobl mewn pedair swydd uwch was sifil barhaol yn Swyddfa Cymru.

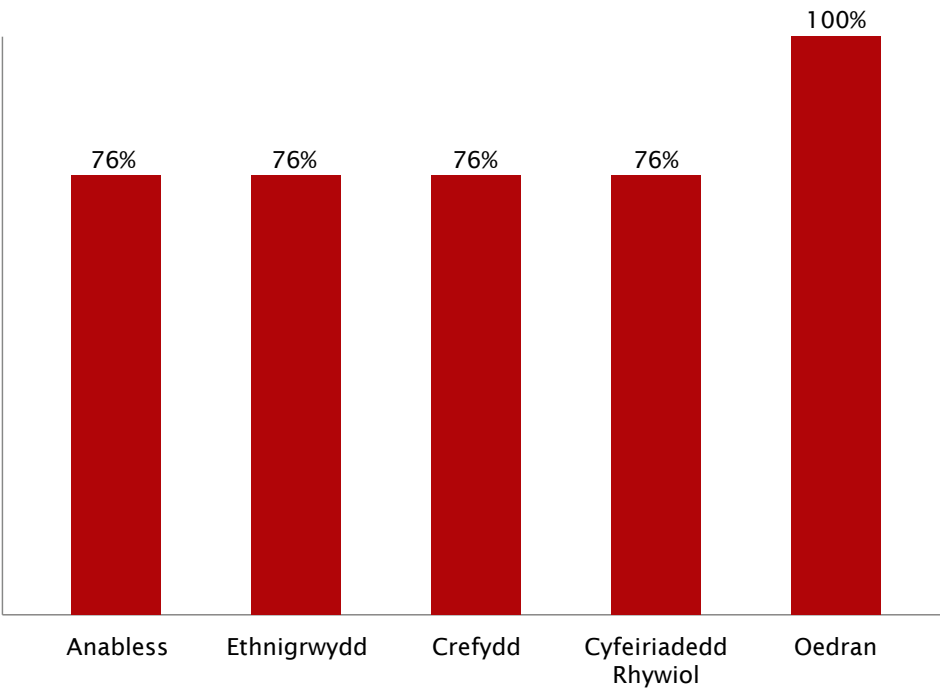
Staff Parhaol mewn swyddi ar lefel yr Uwch Wasanaeth Sifil	Mawrth 2026	Mawrth 2025
Canran menywod	60%	50%
Cyfran y menywod ar Fand Cyflog 2 ac uwch	0%	0%
Canran Pobl Ddu, Asiaidd ac ethnig leiafrifol (BAME) a ddatgelwyd	0%	0%
Canran y staff Anabl a ddatgelwyd	0%	0%

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Cofnodir nodweddion personol drwy system Adnoddau Dynol y Weinyddiaeth Gyfiawnder lle caiff staff eu hannog i wneud datganiadau personol yn wirfoddol, yn rheolaidd yn ystod y flwyddyn.

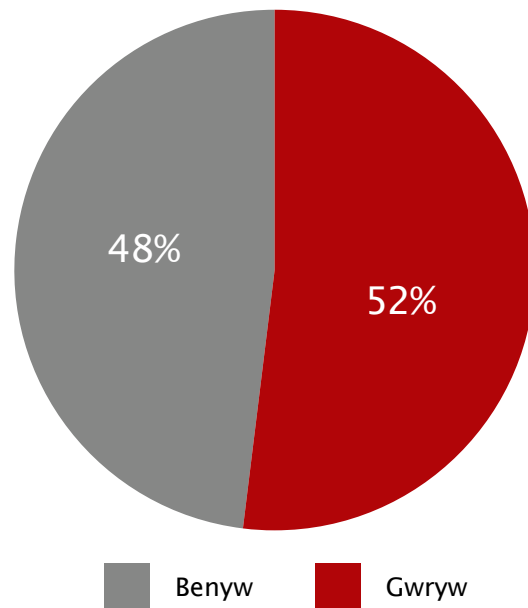
Dangosir cyfraddau ymateb sy'n dangos canrannau'r staff sydd wedi diweddarau eu cofnod Adnoddau Dynol yn wirfoddol ar gyfer pob nodwedd, ar 31 Mawrth 2026, yn y siart isod:

Canran y Staff a oedd wedi Datgan ar 31 Mawrth 2026

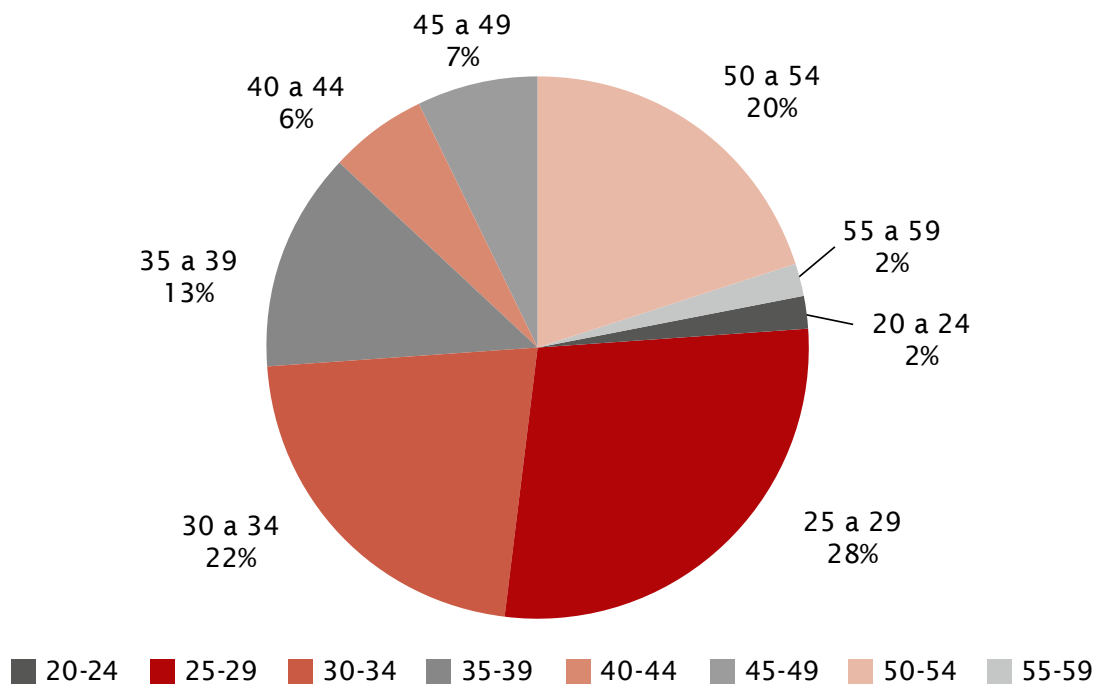

Mae'r siartiau isod yn dangos y proffil rhywedd ac oedran, yn seiliedig ar ddata Adnoddau Dynol ar 31 Mawrth 2026.

Proffil Rhywedd ar 31 Mawrth 2026

Proffil Oedran ar 31 Mawrth 2026

O ran Ethnigrwydd, Anabledd, Cyfeiriadedd Rhywiol, a Chrefydd a Chred, mae ein data'n ymwneud â llai na phum aelod o staff ac er mwyn diogelu anhysbysrwydd, ni fydd dadansoddiad pellach o'r data hwn yn cael ei gyhoeddi.

Cyflogi pobl anabl

Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder yn cymryd rhan yn y Cynllun Cyflogwyr Hyderus o ran Anabledd ac yn cynnig y Cynllun Gwarantu Cyfweliad (GIS) i ymgeiswyr sy'n ystyried eu hunain yn anabl.

Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder fel y cyflogwr yn defnyddio ceisiadau dienw fel rhan o'i phroses recriwtio i leihau rhagfarn.

Materion lechyd a Llesiant Eraill

3.5 oedd nifer cyfartalog y diwrnodau gwaith a gollwyd (AWDL) oherwydd salwch staff ar gyfer blwyddyn galendr 2025.

Mae Swyddfa Cymru yn cymryd rhan mewn digwyddiadau Llesiant, ac rydym wedi cynnig hyfforddiant Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl i'n staff.

Hawliau Dynol a Gwrthgaethwasiaeth

Mae Swyddfa Cymru wedi ymrwymo i barchu hawliau dynol ac mae wedi'i chynnwys yn Natganiad Gwrthgaethwasiaeth y Weinyddiaeth Gyfiawnder.

Gwariant ar staff ymgynghorol a staff dros dro

Nid oedd unrhyw wariant ar wasanaethau ymgynghori yn 2025-26. (2024-25 £dim).

Cyfanswm y gwariant ar staff asiantaeth dros dro yn 2025-26 oedd dim (2024-25 £dim).

Penodiadau oddi ar y Gyflogres

Yn 2025-26, ni wnaeth Swyddfa Cymru unrhyw benodiadau oddi ar y gyflogres am fwy na £245 y diwrnod ac am gyfnod o chwe mis neu fwy. (2024-25 dim)

Arolwg Ymgysylltu â Staff

Ein mynegai ymgysylltu cyffredinol oedd 61% yn 2025, o'i gymharu â chyfartaledd y Gwasanaeth Sifil o 65%.

Y Gymraeg

Mae gan Swyddfa Cymru ei Chynllun Iaith Gymraeg ei hun ac mae'n adrodd yn flynyddol i Gomisiynydd y Gymraeg ar ei berfformiad o ran y targedau a bennir yn y Cynllun.

Rydym yn sicrhau bod cyfran resymol o staff yn cael eu recriwtio sydd â gallu dwyieithog. Mae'r staff hyn yn gallu ymateb i ymholiadau ffôn a gohebiaeth ysgrifenedig yn Gymraeg, pan fo angen.

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd y Gymraeg yn ein gwaith o ddydd i ddydd, ac yn darparu hyfforddiant ac arweiniad i staff yn unol â hynny.

Ar 31 Mawrth 2026: Roedd deg aelod o staff wedi datgan eu bod yn rhugl o ran gwrando, darllen a siarad Cymraeg.

A handwritten signature in black ink that reads "Ciarán Hayes". The script is cursive and fluid, with the first name "Ciarán" and the surname "Hayes" clearly distinguishable.

Ciarán Hayes
Swyddog Cyfrifyddu
10 Gorffennaf 2026

Atebolrwydd Seneddol ac adroddiad archwilio

Mae'r wybodaeth hon wedi cael ei harchwilio.

Datganiad am Alldro yn erbyn Cyflenwad Seneddol (SOPS)

Yn ogystal â'r datganiadau sylfaenol a baratowyd o dan IFRS, mae Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth (FReM) yn ei gwneud yn ofynnol i Swyddfa Cymru baratoi Datganiad Cyflenwad Seneddol a nodiadau ategol.

Mae'r SOPS a'r nodiadau cysylltiedig wedi'u harchwilio, fel y nodir yn Nhystysgrif ac Adroddiad y Rheolydd a'r Archwilydd Cyffredinol i'r Tŷ Cyffredin.

Mae'r SOPS yn ddatganiad atebolrwydd allweddol sy'n dangos, yn fanwl, sut mae endid wedi gwario o'i gymharu ag Amcangyfrif y Cyflenwad. Cyflenwi yw'r sefyllfa ariannol (at ddibenion adnoddau a chyfalaf) ac arian parod (a gaiff ei dynnu'n bennaf o'r Gronfa Gyfunol), y mae'r Senedd yn rhoi awdurdod statudol i endidau ei ddefnyddio. Mae'r Amcangyfrif yn nodi cyflenwad, ac mae'r Senedd yn pleidleisio arno ar ddechrau'r flwyddyn ariannol.

Petai endid yn mynd dros y terfynau a osodwyd yn Amcangyfrif y Cyflenwad, sef y terfynau rheoli, bydd ei gyfrifon yn derbyn barn amodol.

Mae fformat y SOPS yn adlewyrchu Amcangyfrifon y Cyflenwad a gyhoeddwyd ar gov.uk, er mwyn galluogi tynnu cymhariaeth rhwng yr hyn mae'r Senedd yn ei gymeradwyo a'r alldro terfynol.

Mae'r SOPS yn cynnwys tabl cryno, sy'n nodi perfformiad yn erbyn y terfynau rheoli mae'r Senedd wedi pleidleisio arnynt, yr arian a wariwyd (mae cyllidebau'n cael eu llunio ar sail cronïadau ac felly ni fydd alldro yn cyd-fynd yn union â'r arian a wariwyd) a gweinyddu.

Mae'r nodiadau ategol yn nodi'r canlynol: Alldro yn ôl llinell Amcangyfrif, gan ddarparu dadansoddiad manylach (nodyn 1); cysoni alldro â gwariant gweithredol net yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, i gysylltu'r SOPS â'r datganiadau ariannol (nodyn 2); cysoni'r alldro â'r gofyniad arian parod net (nodyn 3); a dadansoddi'r incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol (nodyn 4).

Mae'r SOPS a'r Amcangyfrifon yn cael eu llunio yn erbyn y fframwaith cyllidebu, sy'n debyg i IFRS ond yn wahanol iddo. Ceir dealltwriaeth o'r fframwaith cyllidebu ac esboniad o dermau allweddol ar dudalen 31 yn adran adolygiad ariannol yr adroddiad perfformiad. Mae rhagor o wybodaeth am y Fframwaith Gwario Cyhoeddus a'r rhesymau pam mae rheolau cyllidebu yn wahanol i IFRS ar gael ym mhennod 1 y Canllawiau ar Gyllidebu Cyfunol, sydd ar gael ar gov.uk.

Mae SOPS yn rhoi darlun manwl o berfformiad ariannol, ar ffurf y pleidleisir arni ac a gydnabyddir gan y Senedd. Mae'r adolygiad ariannol, yn yr Adroddiad Perfformiad, yn darparu trafodaeth gryno ar alldro yn erbyn yr amcangyfrif fel cyflwyniad i ddatgeliadau'r SOPS.

Crynodeb o Alldro Adnoddau a Chyfalaf 2023-24 (darparwyd yr holl ffigurau mewn £000s)

Math o Wariant	SOPS Nodyn	2025-26				2025-26				2025-26				2024-25			
		Alldro		Heb ei bleidleisio		Pleidleisi- wyd		Heb ei bleidleisio		Amcangyfrif		Pleidleisi-wyd		Amcangyfrif Alldro v arbedion (gormodedd)		Alldro'r Flwyddyn Flaenorol	
		Cyfanswm	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	Cyfanswm	£000	£000	£000	Cyfanswm	£000	Cyfanswm	£000
Terfyn Gwariant Adrannol Adnoddau Cyfalaf Cyfanswm	1.1		6,025	-	6,025	6,532	-	-	-			507	507			5,773	5,773
	1.2		-	-	-	975	-	-	-			975	975			0	0
			6,025	-	6,025	7,507	-	-	-			1,482	1,482			5,773	5,773
Cyfanswm y Gyllideb Adnoddau Cyfalaf			6,025	-	6,025	6,532	-	-	-			507	507			5,773	5,773
			-	-	-	975	-	-	-			975	975			0	0
			6,025	-	6,025	7,507	-	-	-			1,482	1,482			5,773	5,773
Cyfanswm Gwariant y Gyllideb			24,467,623	-	24,467,623	24,671,414	-	-	-			203,791	203,791			22,344,636	22,344,636
			24,473,648	-	24,473,648	24,678,921	-	-	-			205,273	205,273			22,350,409	22,350,409
Cyfanswm y Gyllideb ac Anghyllidebol			24,473,648	-	24,473,648	24,678,921	-	-	-			205,273	205,273			22,350,409	22,350,409

Mae y ffigurau yn y darnau sydd wedi'u hamlinellu gyda llinell drwchus yw'r terfynau rheoli a bleidleisiwyd gan y Senedd. Edrychwch ar lawlyfr Amcangyfrifon y Cyflenwad, sydd ar gael ar gov.uk, i gael rhagor o fanylion am y terfynau rheoli a bleidleisiwyd gan y Senedd.

Gofynion arian parod net 2025-26 holl ffigurau wedi'u cyflwyno mewn £000's

	Eitem	SOPS Nodyn	Alldro	Amcangyfrif	Alldro o'igymharu agz Amcangyfrif arbediad/ (dros ben)	Cyfanswm Alldro'r Flwyddyn Flaenorol 2024-25
Gofyniad arain parod net		3	24,473,670	24,679,616	205,946	22,350,133

Costau gweinyddu 2025-26

	Math o Variant	SOPS Nodyn	Alldro	Amcangyfrif	Alldro o'igymharu agz Amcangyfrif arbediad/ (dros ben)	Cyfanswm Alldro'r Flwyddyn Flaenorol 2024-25
Costau gweinyddu		1.1	5,990	6,471	482	5,746

Er nad yw'n terfyn pleidlais ar wahân, bydd unrhyw torriad o'r gyllideb gweinyddol hefyd yn arwain at bleidlais ormodol.

SSOPS1. Manylion alldro, fesul llinell Amcangyfrif

SOPS1.1 Dadansoddiad o'r alldro fesul llinell Amcangyfrif 2025-26 (£000's)

	Adnoddau Alldro			Amcangyfrif			Alldro o'i gymharu ag Amcangyfrif rbedion/ (dros ben)	Flwyddyn Flaenorol Alldro Cyfanswm 2024-25
	Gweinyddu		Rhaglen	Cyfanswm		Cyfanswm Trosglwyddiad yn cynnwys trosglwyddiadau		
	Gros	Incwm	Net	Gros	Incwm			
Math o Wariant (Adnoddau)	Gros	Incwm	Net	Gros	Incwm	Net	Cyfanswm	
Gwariant o fewn Terfynau Gwariant Adrannol (DEL)								
Gwariant a Bleidleisiwyd								
A – Swyddfa Cymru	5,990	-	5,990	35	-	35	6,025	6,532
Cyfanswm y DEL a bleidleisiwyd	5,990	-	5,990	35	-	35	6,025	6,532
Cyfanswm y gwariant yn y DEL	5,990	-	5,990	35	-	35	6,025	6,532
Gwariant Heb fod yn y Gyllideb								
C – Grant yn daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru	-	-	-	20,864,907	-	20,864,907	20,864,907	21,068,698
D – Talu Cyfraddau Treth Incwm Cymru i Gronfa Gyfunol Cymru	-	-	-	3,602,716	-	3,602,716	3,602,716	3,602,716
Cyfanswm y Gwariant Anghyllidebol	-	-	-	24,467,623	-	24,467,623	24,467,623	24,671,414
Cyfanswm Adnoddau	5,990	-	5,990	24,467,658	-	24,467,658	24,473,648	24,677,946

SOPS1.2 Dadansoddiad o'r alldro cyfalaf fesul llinell Amcangyfrif (£000's)

Math o Wariant (Cyfalaf)	Alldro		Amcangyfrif		Alldro o'i gymharu ag Amcangyfrif o'r arbedion	Y Flwyddyn Flaenorol Alldro 2024-25
	Gros	Incwm	Net	Cyfanswm yn ynnwys		
Gwariant o fewn Terfynau Gwariant Adrannol (DEL)						
Gwariant a Bleidleisiwyd						
A - Cyfalaf	-	-	-	975	-	-
Cyfanswm y DEL a Bleidleisiwyd	-	-	-	975	-	-
Cyfanswm y gwariant yn y DEL	-	-	-	975	-	-
Cyfanswm Cyfalaf						
	-	-	-	975	-	-

Mae'r colofnau cyfanswm Amcangyfrif yn cynnwys trosglwyddiadau. Trosglwyddiadau yw alldyrannu darpariaeth yn yr Amcangyfrifon heb fod angen awdurdod seneddol (am nad yw'r Senedd yn pleidleisio i lefel manyldeb o'r fath ac yn dirprwyo i Drysorlys EM), mae rhagor o wybodaeth am drosglwyddiadau yn Llawlyfr Amcangyfrifon y Cyflenwad, sydd ar gael ar gov.uk Mae'r golofn alldro o'i gymharu ag amcangyfrif yn seiliedig ar y cyfanswm gan gynnwys trosglwyddiadau. Mae'r cyfanswm amcangyfrif cyn trosglwyddiadau wedi cael ei gynnwys fel bod defnyddwyr yn gallu cysylltu'r amcangyfrif yn ôl â'r Amcangyfrifon a gyflwynwyd gerbron y Senedd.

SOPS2. Cysoni'r alldro â'r gwariant gweithredu net

Eitem	Cyfeirnod	Y Flwyddyn Flaenoro Cyfanswm Alldro 2024-25	
		Cyfanswm alldro £000	Cyfanswm Alldro £000
Cyfanswm alldro adnoddau	SOPS 1.1		
Cyllidebt		6,025	5,773
Anghyllidebol		24,467,623	22,344,636
Cyfanswm		24,473,648	22,350,409
Gwariant Gweithredu Net yn y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr	SOCNE	24,473,648	22,350,409

Fel y nodwyd yn y cyflwyniad i'r Datganiad Alldro yn erbyn y Cyflenwad Seneddol (SOPS), caiff alldro a'r Amcangyfrifon eu llunio yn erbyn y fframwaith cyllidebu, sy'n debyg i Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) ond sy'n wahanol iddyn. Felly, mae'r cysoniad hwn yn pontio'r alldro adnoddau â'r gwariant gweithredu net, ac yn cysylltu'r SOPS â'r datganiadau ariannol.

SOPS3 Cysoni'r Alldro Adnoddau Net â'r Gofyniad Arian Parod Net

Eitem	Reference	Cyfanswm alldro £000	Amcangyfrif £000	Alldro o'i gymharu ag arbediad/ (dros ben) £000
Cyfanswm alldro Adnoddau	SOPS1.1	24,473,648	24,677,946	204,298
Cyfanswm alldro Cyfalaf	SOPS1.2	-	975	975
<i>Addasiadau i gael gwared ar eitemau nad ydynt yn arian parod:</i>				
Dibrisiant		(269)	(395)	(126)
Eitemau anariannol eraill		(86)	-	86
<i>Addasiadau i adlewyrchu symudiadau mewn balansau gweithio:</i>				
Cynnydd mewn symiau derbyniadwy		18	-	(18)
Gostyngiad mewn symiau taladwy		42	-	(42)
Gostyngiad mewn symiau credydwy*		317	1,090	773
Cyfanswm		22	695	673
Gofyniad arian parod net		<u>24,473,670</u>	<u>24,679,616</u>	<u>205,946</u>

Fel y nodwyd yn y cyflwyniad i'r SOPS uchod, mae alldro a'r Amcangyfrifon yn cael eu llunio yn erbyn y fframwaith cyllidebu, ac nid ar sail arian parod. Felly, mae'r cysoniad hwn yn pontio'r alldro adnoddau a chyfalaf â'r gofyniad arian parod net.

*Taliad ar gyfer Rhenti IFRS 16 (Prif Faint).

SOPS4 Swm o incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol

Casglodd yr Adran y symiau canlynol lle'r oedd yn gweithredu fel asiant ar gyfer y Gronfa Gydgrynodeg yn hytrach na'r prif bartien (gyda thrafodion wedi'u heithrio o'r datganiadau ariannol):

Dangosir yr incwm a gasglwyd gan Lywodraeth Cymru ac sy'n ddyledus i'r Gronfa Gyfunol yn y tabl isod

	Alldro Cyfanswm 2025-26	Blwyddyn Blaenorol Allbwn 2024-25
	£000	£000
Benthyciadau i Fyfyrwyr	69,943	31,980
Llog Banc	2,901	2,638
Arall	26	18,815
Swm yn daladwy i'r Gronfa Gyfunol	72,870	53,433
Balansau a ddelid ar ymddiriedaeth ddechrau y flwyddyn	-	-
Taliadau i'r Gronfa Gyfunol	72,870	53,433
Balansau a ddelid ar ymddiriedaeth ddiwedd y flwyddyn	-	-

Cyfanswm yr incwm a dalwyd i'r Gronfa Gyfunol ar 31 Mawrth 2025 a 31 Mawrth 2026 oedd:

	Alldro Cyfanswm	Y Flwyddyn Flaenorol Alldro 2024-25
	£000	£000
Incwm o 2024-25	-	53,433
Incwm o 2025-26	72,870	-
	72,870	53,433

3. Datgeliadau Atebolrwydd Seneddol

3.1 Rheoleidd-dra Gwariant

Rydym yn geidwad cronfeydd trethdalwyr ac mae gennym ddyletswydd i'r Senedd i sicrhau rheoleidd-dra a phriodoldeb ein gweithgareddau a'n gwariant. Rydym yn rheoli arian cyhoeddus yn unol â Rheoli Arian Cyhoeddus Trysorlys EM. Mae'r datgeliadau a wnaed yn yr Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol yn arwydd o hyn.

Mae pwysigrwydd gweithredu'n rheolaidd a'r angen am effeithlonrwydd, darbodusrwydd, effeithiolrwydd a darbodusrwydd wrth weinyddu adnoddau cyhoeddus i sicrhau gwerth am arian cyhoeddus, yn gyfrifoldeb ar ein Swyddog yfrifyddu y mae ei gyfrifoldebau hefyd wedi'u nodi yn Rheoli Arian Cyhoeddus.

Manylir ar y modd y mae'r Swyddog Cyfrifyddu a'r adran ehangach yn cyflawni eu cyfrifoldebau o ran gweinyddu adnoddau cyhoeddus yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu a'r Datganiad Llywodraethu.

3.2 Colledion a Thaliadau Arbennig (Yn destun archwiliad)

Nid yw Swyddfa Cymru wedi colli neu wedi gwneud taliadau arbennig yn 2025-26 (2024-25 Dim).

3.3 Taliadau Eraill (Yn destun archwiliad)

Nid yw Swyddfa Cymru wedi gwneud unrhyw daliadau sylweddol i mewn 2025-26 (2024-25 Dim).

3.4 Ffioedd a Thaliadau (Yn destun archwiliad)

Nid oedd gan Swyddfa Cymru unrhyw ffioedd a thaliadau yn 2025-26. (2024-25 Dim).

3.5 Rhwymedigaethau Digwyddiadol Pell (Yn destun archwiliad)

Nid oes gan Swyddfa Cymru unrhyw rwymedigaethau digwyddiadol pell. (2024-25 dim).

Ciarán Hayes
Swyddog Cyfrifo
10 Gorffennaf 2026

Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i Dŷ'r Cyffredin

Barn ar y datganiadau ariannol

Ardystiaf fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Swyddfa Cymru am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2026 o dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000.

Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys y canlynol gan Swyddfa Cymru:

- Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth 2026;
- Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, Datganiad o Lifoedd Arian Parod a Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; a'r
- nodiadau cysylltiedig gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu arwyddocaol.

Y gyfraith gymwys a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol a fabwysiadwyd gan y Deyrnas Unedig yw'r fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r datganiadau ariannol.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o gyflwr materion Swyddfa Cymru ar 31 Mawrth 2026 ac o'i gwariant net am y flwyddyn ddaeth i ben bryd hynny; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â Deddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000 a chyfarwyddiadau Trysorlys Ei Fawrhydi a ddyroddwyd odani.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol:

- mae'r Datganiad Alldro o'i gymharu â Chyflenwad y Senedd yn cyflwyno'r alldro o'i gymharu â'r cyfansymiau rheolaeth Seneddol a bleidleisiwyd am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026 yn briodol ac yn dangos nad aed y tu hwnt i'r cyfansymiau hynny; ac
- mae'r incwm a'r gwariant a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodiadau ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (UK) (ISAs UK), y gyfraith gymwys a Nodyn Ymarfer 10 *Audit of Financial Statements and Regularity of Public Sector Bodies in the United Kingdom* (2024). Mae fy nghyfrifoldebau o dan y

safonau hynny wedi'u disgrifio ymhellach yn yr adran *Cyfrifoldebau'r archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol* yn fy nhystysgrif.

Mae'r safonau hynny yn ei gwneud yn ofynnol i mi a'm staff gydymffurfio â *Revised Ethical Standard 2024* y Cyngor Adrodd Ariannol. Rwy'n annibynnol ar Swyddfa Cymru yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig. Mae fy staff a mi wedi cyflawni'n cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn.

Rwy'n credu bod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi'i sicrhau yn ddigonol ac yn briodol i roi sail i'm barn.

Casgliadau ynglŷn â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi casglu bod defnydd Swyddfa Cymru o'r sail busnes gweithredol ar gyfer cyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Ar sail y gwaith rwyf wedi'i wneud, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol ynglŷn â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth arwyddocaol ar allu Swyddfa Cymru i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau i a chyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu mewn perthynas â busnes gweithredol yn yr adrannau perthnasol o'r dystysgrif hon.

Mae'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu ar gyfer Swyddfa Cymru wedi'i fabwysiadu drwy ystyried y gofynion a nodir yn *The Government Financial Reporting Manual* gan Drysorlys Ei Fawrhydi, sy'n ei gwneud yn ofynnol i endidau fabwysiadu'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol lle rhagwelir y bydd y gwasanaethau y maent yn eu darparu yn parhau i'r dyfodol.

Gwybodaeth arall

Gwybodaeth arall yw'r wybodaeth a gynhwysir yn yr Adroddiad Blynyddol, ond nid yw'n cynnwys y datganiadau ariannol a'm tystysgrif a'm hadroddiad archwilio i ar y rhain. Y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall.

Nid yw fy marn i ar y datganiadau ariannol yn ymdrin â'r wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau a nodir yn benodol yn fy nhystysgrif, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arni.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson mewn modd perthnasol â'r datganiadau ariannol neu â'm gwybodaeth i a sicrhawyd yn yr archwiliad, neu fel arall yn ymddangos fel pe bai wedi'i cham-ddatgan mewn modd perthnasol.

Os byddaf yn nodi anghysonderau perthnasol neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol o'r fath, mae'n ofynnol imi benderfynu a yw hyn yn arwain at

gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, ar sail y gwaith yr wyf wedi'i wneud, yn dod i'r casgliad bod yna gamddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol imi adrodd y ffaith honno.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, ar sail y gwaith a wnaed yn ystod yr archwiliad:

- mae'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sy'n destun archwiliad wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys Ei Fawrhydi a ddyroddwyd o dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000; ac
- mae'r wybodaeth a roddwyd yn yr Adroddiad ar Berfformiad a'r Adroddiad Atebolrwydd am y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac yn cyd-fynd â'r gofynion cyfreithiol cymwys.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt fel eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth o Swyddfa Cymru a'i hamgylchedd a sicrhawyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad ar Berfformiad a'r Adroddiad Atebolrwydd.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd o ran y materion canlynol, sef materion yr wyf yn eu hadrodd i chi os, yn fy marn i:

- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi'u cadw gan Swyddfa Cymru neu nad oes ffurflenni digonol ar gyfer fy archwiliad wedi dod i law gan ganghennau nad ymwelodd fy staff â nhw; neu
- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau y mae arnaf eu hangen ar gyfer fy archwiliad; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol a'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sy'n destun archwiliad yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- na wnaed datgeliadau penodol o gydnabyddiaeth ariannol a bennir gan The Government Financial Reporting Manual gan Drysorlys Ei Fawrhydi neu nad yw'r rhannau o'r Adroddiad ar Gydabyddiaeth a Staff sydd i'w harchwilio yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu; neu
- nad yw'r Datganiad Llywodraethu yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiau Trysorlys Ei Fawrhydi.

Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu dros y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am y canlynol:

- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol;
- darparu mynediad i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i'r holl wybodaeth y mae'r rheolwyr yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol ar gyfer paratoi'r datganiadau ariannol megis cofnodion, dogfennau a materion eraill;
- rhoi gwybodaeth ac esboniadau ychwanegol i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol sydd eu hangen ar gyfer ei archwiliad;
- darparu mynediad anghyfyngedig i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i bersonau o fewn Swyddfa Cymru y mae'r archwilydd yn penderfynu bod angen cael tystiolaeth archwilio ganddynt;
- sicrhau bod unrhyw reolaethau mewnol ar waith y bernir bod eu hangen i alluogi datganiadau ariannol i gael eu paratoi sy'n rhydd rhag camddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad;
- paratoi datganiadau ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg, yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys Ei Fawrhydi a ddyroddwyd o dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000;
- paratoi'r adroddiad blynyddol, sy'n cynnwys yr Adroddiad ar Gydabyddiaeth a Staff, yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys Ei Fawrhydi a ddyroddwyd o dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000; ac
- asesu gallu Swyddfa Cymru i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel y bo'n gymwys, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail busnes gweithredol cyfrifyddu oni bai bod y Swyddog Cyfrifyddu yn rhag-weld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan Swyddfa Cymru yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio ac ardystio'r datganiadau ariannol ac adrodd arnynt yn unol â Deddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000.

Fy amcanion i yw sicrhau sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol ar y cyfan yn rhydd rhag camddatganiad perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad, a dyroddi tystysgrif sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gyflawnir yn unol ag ISAs (UK) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau godi oherwydd twyll neu gamgymeriad a bernir eu bod yn berthnasol os byddai'n rhesymol disgwyl iddyn nhw, yn unigol neu ar y cyd, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a gymerir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

I ba raddau y barnwyd bod yr archwiliad yn gallu canfod diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll

Rwy'n dylunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas â diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll. Manylir isod ar i ba raddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod diffyg cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll.

Nodi ac asesu risgiau posibl sy'n gysylltiedig â diffyg cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll

Wrth nodi ac asesu risgiau o gamddatganiad perthnasol mewn perthynas â diffyg cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll, yr wyf:

- wedi ystyried natur y sector, yr amgylchedd rheoli a'r perfformiad gweithredol gan gynnwys dyluniad polisiâu cyfrifyddu Swyddfa Cymru;
- wedi holi'r rheolwyr, y pennaeth archwilio mewnol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys sicrhau ac adolygu dogfennau ategol ynglŷn â pholisiâu a gweithdrefnau Swyddfa Cymru ar y canlynol:
 - nodi a gwerthuso chyfreithiau a rheoliadau a chydymffurfio â nhw;
 - canfod risgiau twyll ac ymateb iddyn nhw; a'r
 - rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu ddiffyg cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau gan gynnwys rheolaethau Swyddfa Cymru ynglŷn â chydymffurfiaeth Swyddfa Cymru â Deddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000, Deddf Llywodraeth Cymru 2006, *Managing Public Money* a Deddf Cyflenwadau a Dyraniadau (Prif Amcangyfrifon) 2024;
- wedi holi'r rheolwyr, y pennaeth archwilio mewnol a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu:
 - a oeddent yn ymwybodol o unrhyw enghreifftiau o ddiffyg cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau;
 - a oeddent yn gwybod am unrhyw dwyll gwirioneddol, twyll a amheuir neu dwyll honedig;
- wedi trafod gyda'r tîm archwilio sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw arwyddion twyll posibl.

O ganlyniad i'r gweithdrefnau hyn, ystyriais y cyfleoedd a'r cymhellion a allai fodoli o fewn Swyddfa Cymru ar gyfer twyll a nodais y potensial mwyaf ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol: cydnabod refeniw a gwariant, postio cyfnodolion anarferol a thrafodiadau cymhleth a rhagfarn yn amcangyfrifon y rheolwyr. Yn yr un modd â phob archwiliad o dan ISAs (UK), mae'n ofynnol imi gyflawni gweithdrefnau penodol i ymateb i'r risg y bydd rheolaethau'n cael eu diystyru gan y rheolwyr.

Sicrheais ddealltwriaeth o fframwaith awdurdod Swyddfa Cymru a fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Swyddfa Cymru yn gweithredu o'u mewn. Canolbwyntiais ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar symiau a datgeliadau perthnasol yn y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Swyddfa Cymru. Roedd y cyfreithiau a'r rheoliadau allweddol a ystyriwyd gennyf yn y cyd-destun hwn yn cynnwys Deddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000, Deddf Llywodraeth Cymru 2006, *Managing Public Money*, Deddf Cyflenwadau a Dyraniadau (Prif Amcangyfrifon) 2025, y gyfraith gyflogaeth, y ddeddfwriaeth bensïynau a'r ddeddfwriaeth dreth.

Ymateb yr archwiliad i'r risgiau a nodwyd

I ymateb i'r risgiau a nodwyd o ganlyniad i'r gweithdrefnau uchod:

- adolygais y datgeliadau yn y datganiadau ariannol a'r profion ar y dogfennau ategol i asesu'r gydymffurfiaeth â darpariaethau'r cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol a ddisgrifir uchod fel rhai sy'n cael effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol;
- holais y rheolwyr a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg ynghylch ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- adolygais gofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r Bwrdd ac adroddiadau archwilio mewnol;
- rhoddais sylw i'r risg o dwyll am fod y rheolwyr yn diystyru rheolaethau drwy brofi priodoldeb cofnodion mewn dyddlyfrau ac addasiadau eraill; trwy asesu a yw'r dyfarniadau ar amcangyfrifon yn awgrymu rhagfarn bosibl; a thrwy werthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodiadau arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs busnes arferol.

Mynegais gyfreithiau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau twyll posibl i holl aelodau'r tîm archwilio gan barhau'n effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Mae disgrifiad pellach o'm cyfrifoldebau dros archwilio'r datganiadau ariannol i'w gael ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm tystysgrif.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Mae'n ofynnol imi sicrhau tystiolaeth briodol sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y Datganiad Alldro o'i gymharu â Chyflenwad y Senedd yn cyflwyno'r alldro o'i gymharu â'r cyfansymiau rheolaeth Seneddol a bleidleisiwyd yn briodol ac nad aed y tu hwnt i'r cyfansymiau hynny. Y cyfansymiau rheolaeth Seneddol a bleidleisiwyd yw Terfynau Gwariant Adrannol (Adnoddau a Chyfalaf), Gwariant a Reolir yn Flynyddol (Adnoddau a Chyfalaf), Gofynion Heblaw'r Gyllideb (Adnoddau) ac Arian Parod Net.

Mae'n ofynnol imi sicrhau tystiolaeth archwilio briodol ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at

y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodiadau ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Rwy'n cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymhlith materion eraill, rychwant ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio arwyddocaol, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol a nodaf yn ystod fy archwiliad.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Cyfieithiad Cymraeg

Rwyf wedi ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol hyn yn eu ffurf wreiddoel. Mae'r fersiwn hon yn gyfieithiad o'r fersiwn Saesneg wreiddiol. Mae Swyddfa Cymru yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad hyn.

Gareth Davies 13 Gorffennaf 2026
Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

Y Swyddfa Archwilio Genedlaethol
157-197 Buckingham Palace Road
Victoria
London
SW1W 9SP

3 Datganiadau ariannol

Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr
Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026

Mae'r cyfrif hwn yn crynhoi'r gwariant a'r incwm a gynhyrchir ac a ddefnyddir ar sail cronïadau. Mae hefyd yn cynnwys incwm cynhwysfawr arall, sy'n cynnwys newidiadau i werthoedd asedau anghyfredol ac offerynnau ariannol eraill nad oes modd eto'u cydnabod yn incwm neu wariant.

		2025-26	2024-25
		Adran Graidd	Adran Graidd
	Nodyn	£000	£000
Incwm		-	-
Cyfanswm incwm gweithredu		-	-
Costau Staff	2	4,222	4,212
Adeiladau, cynnal a chadw a chyfleustodau	2	693	739
Dibrisiant a thaliadau amhariad	2	269	277
Gwariant gweithredu arall	2	730	437
Grant sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol Gymreig (WCF)	2	20,864,907	18,853,505
Taliaday cyfraddau Treth Incwm Cymraeg i'r WCF	2	3,602,716	3,491,131
Treuliau Arglwydd Raglawiaid		35	27
Cyfanswm gwariant gweithredu		24,473,572	22,350,328
Costau cyllid ar brydlesi	2	76	81
Llog NLF yn daladwy		16,249	12,255
Llog NLF yn dderbyniadwy		(16,249)	(12,255)
Gwariant Net Cynhwysfawr Arall		24,473,648	22,350,409
Gwariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn		24,473,648	22,350,409

Mae'r holl incwm a gwariant yn ymwneud â gweithgareddau sy'n parhau.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 90 i 106 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol Ar 31 Mawrth 2026

Mae'r datganiad hwn yn cyflwyno sefyllfa ariannol Swyddfa Cymru. Mae'n cynnwys tair prif gydran: asedau a berchnogir neu a reolir; rhwymedigaethau sy'n ddyledus i gyrff eraill; ac ecwiti, gweddill gwerth yr endid.

		31 Mawrth 2026	31 Mawrth 2025
	Nodyn	£000	£000
Asedau anghyfredol:			
Eiddo, offer a chyfarpar	3	10	39
Hawl i Ddefnyddio Asedau ar Brydles	4	2,908	3,148
Asedau ariannol	7	511,429	399,555
Cyfanswm asedau anghyfredol		514,347	402,742
Asedau cyfredol:			
Masnach a symiau derbyniadwy eraill	8	15,914	12,721
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	5	75	22
Cyfanswm asedau cyfredol		15,989	12,743
Cyfanswm Asedau		530,336	415,485
Rhwymedigaethau cyfredol			
Masnach a symiau taladwy eraill	9	(17,550)	(14,463)
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol		(17,550)	(14,463)
Asedau llai'r rhwymedigaethau cyfredol net		512,786	401,022
Rhwymedigaethau anghyfredol			
Rhwymedigaethau prydles	9	(2,809)	(3,028)
Rhwymedigaethau ariannol	9	(511,429)	(399,555)
Cyfanswm rhwymedigaethau anghyfredol		(514,238)	(402,583)
Asedau llai'r rhwymedigaethau		(1,452)	(1,561)
Ecwiti trethdalwyr:			
Y gronfa gyffredinol		(1,454)	(1,566)
Y gronfa ailbrisio wrth gefn		2	5
Cyfanswm ecwiti		(1,452)	(1,561)

Mae'r nodiadau ar dudalennau 90 i 106 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Ciaran Hayes
Swyddog Cyfrifyddu
10 Gorffennaf 2026

Datganiad Llifau Arian

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026

Mae'r Datganiad Llifau Arian yn dangos y newidiadau mewn arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod yn yr adran yn ystod y cyfnod adrodd.

Mae'r datganiad yn dangos sut y bydd yr adran yn cynhyrchu ac yn defnyddio arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod drwy gategoreiddio llifau arian yn weithgareddau gweithredu, buddsoddi ac ariannu.

Mae swm y llifau arian parod net sy'n deillio o weithgareddau gweithredu yn ddangosydd allweddol o gostau gwasanaeth ac i ba raddau y mae'r gweithrediadau hyn yn cael eu hariannu drwy gyfrwng incwm derbynwyr gwasanaethau sy'n cael eu darparu gan yr adran. Mae gweithgareddau buddsoddi'n cynrychioli i ba raddau y mae'r llifau arian i mewn ac allan wedi'u gwneud ar gyfer adnoddau y bwriedir iddynt gyfrannu at ddarparu gwasanaeth cyhoeddus yr adran yn y dyfodol.

	Nodyn	2025-26 £000	2024-25 £000
Llif arian o weithgareddau gweithredol			
Gwariant gweithredu net	SOCNE	(24,473,648)	(22,350,409)
Addasiadau ar gyfer trafodion nad ydynt yn arian parod	2	355	346
Cynnydd mewn masnach a symiau derbyniadwy eraill	8	(3,193)	(3,456)
<i>Llai: Symudiadau yn y symiau derbyniadwy sy'n berthnasol i eitemau nad ydynt yn mynd drwy'r Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr¹</i>	8	3,175	3,415
Cynnydd mewn masnach a symiau taladwy eraill	9	114,742	72,735
<i>Llai: Symudiadau yn y symiau taladwy sy'n berthnasol i eitemau nad ydynt yn mynd drwy'r Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr¹</i>	9	(114,708)	(72,645)
All-llif arian parod net o weithgareddau gweithredu		(24,472,277)	(22,350,014)
Llif arian parod o weithgareddau buddsoddi			
Ad-daliadau benthyciad gan gyrff eraill (cyfalaf)	8	10,602	7,998
Ad-daliadau benthyciad gan gyrff eraill (llog)	SOCNE	16,249	12,255
Mewnlif arian parod net o weithgareddau buddsoddi		26,851	20,253
Llif arian o weithgareddau ariannu			
O'r Gronfa Gyfunol (Cyflenwad) – Blwyddyn Gyfredol ²		24,473,723	22,350,086
Talu Rhwymedigaethau Prydles (Pennaeth)		(317)	(38)
Tâl cyllid ar brydles	2	(76)	(81)
Ad-dalu benthyciadau gan yr NLF (cyfalaf) ³	8	(10,602)	(7,998)
Ad-dalu benthyciadau gan yr NLF (llog) ³	SOCNE	(16,249)	(12,255)
Mewnlif arian net o weithgareddau ariannu		24,446,479	22,329,714
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod yn y cyfnod cyn eu haddasu ar gyfer derbyniadau a thaliadau i'r Gronfa Gyfunol			
Derbyniadau sy'n ddyledus i'r Gronfa Gyfunol sydd y tu allan i gwmpas gweithgareddau'r Adran	5	53	(47)
Taliadau o symiau sy'n ddyledus i'r Gronfa Gyfunol ⁴		72,870	53,433
		(72,870)	(53,434)
Cynnydd/(gostyngiad) net mewn arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod yn y cyfnod ar ôl eu haddasu ar gyfer derbyniadau a thaliadau i'r Gronfa Gyfunol	5	53	(48)
Arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r cyfnod	5	22	70
Arian parod a symiau cyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y cyfnod	56	75	22

Mae'r nodiadau ar dudalennau 90 i 106 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

1. Mae'r symudiadau'n cynnwys: balansau adrannol gyda'r Gronfa Gyfunol: a symiau taladwy sy'n gysylltiedig ag ariannu – benthyciadau'r NLF (prifswm a llog), dyledwyr cyfalaf, a phrydles.
2. Dyma'r swm a dderbyniwyd o'r Gronfa Gyfunol ar gyfer y flwyddyn gyfredol.

3. Mae hyn yn cynnwys benthyciadau a ad-dalwyd gan endidau ar gyfer eu trosglwyddo ymlaen i'r NLF a llog a dderbyniwyd gan endidau i'w trosglwyddo i'r NLF.
4. Arian parod a dalwyd drosodd i'r Gronfa Gyfunol dan unrhyw gategori.

Datganiad Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr
Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026

Mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiad yn y fl wyddyn ar y gwahanol gronfeydd

wrth gefn a ddelir gan Swyddfa Cymru wedi'u dadansoddi'n 'gronfeydd cyff redinol wrth gefn' (h.y. y cronfeydd wrth gefn hynny sy'n adlewyrchu cyfraniad o'r Gronfa Gyfunol). Mae'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn yn adlewyrchu'r newid yng ngwerthoedd yr asedau nad ydynt wedi cael eu cydnabod yn incwm nac yn wariant. Mae'r Gronfa Gyff redinol yn adlewyrchu cyfanswm yr asedau llai rhwymedigaethau adran, i'r graddau nad yw'r cyfanswm wedi'i gynrychioli gan gronfeydd cadw eraill ac eitemau ariannu.

		Cronfa Gyffredinol	Gwarchodfa Ailbrisio	Cyfanswm Ecwiti Trethdalwyr
	Nodyn	£000	£000	£000
Balans at 1 Ebrill 2024		(1,366)	11	(1,355)
Cyllido Seneddol Net				
– Tynnwyd i lawr	SCF	22,350,086	–	22,350,086
– Tybiwyd		70	–	70
Cyflenwad heb ei Wario a dynnwyd i lawr sy'n ad-daladwy i'r Gronfa Gyfunol	9	(22)	–	(22)
Gwariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	SOCNE	(22,350,409)	–	(22,350,409)
Taliadau nad ydynt yn arian parod				
Taliadau i'r Archwilydd	2	69	–	69
Symudiadau Eraill yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
– Eiddo, Offer a Chyfarpar		–	–	–
– Arall		–	–	–
Symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
– Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd wrth gefn		6	(6)	–
Balans ar 31 Mawrth 2025		(1,566)	5	(1,561)
Balans at 1 Ebrill 2025		(1,566)	5	(1,561)
Cyllido Seneddol Net				
– Tynnwyd i lawr	SCF	24,473,723		24,473,723
– Tybiwyd	9	22		22
Cyflenwad heb ei Wario a dynnwyd i lawr sy'n ad-daladwy i'r Gronfa Gyfunol	9	(75)		(75)
Gwariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn	SOCNE	(24,473,648)		(24,473,648)
Taliadau nad ydynt yn arian parod				
Taliadau i'r Archwilydd	2	86		86
Symudiadau Eraill yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
– Arall		–	1	1
Symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn				
– Trosglwyddiadau rhwng cronfeydd wrth gefn		4	(4)	–
Balans ar 31 Mawrth 2026		(1,454)	2	(1,452)

Mae'r nodiadau ar dudalennau 90 i 106 yn rhan o'r cyfrifon hyn

Nodiadau i'r Cyfrifon ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026

1a) Datganiad polisïau cyfrifyddu

1.1 Sail y paratoi

Yn unol â'r cyfarwyddyd a dderbyniwyd gan Trysorlys Ei Mawrhydi o dan Ddeddf Adnoddau a Chyfrifon y Llywodraeth 2000 (GRAA), mae'r datganiadau ariannol hyn wedi cael eu paratoi yn unol â Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth 2025-26 a gyhoeddwyd gan Drysorlys EF. Mae'r polisïau cyfrifo a gynhwysir yn y Llawlyfr Adroddiadau Ariannol yn dilyn Safonau Adroddiadau Ariannol Rhyngwladol (IFRS) fel y'u haddaswyd neu y'u dehonglwyd ar gyfer cyd-destun y sector cyhoeddus.

Lle mae'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol yn caniatáu dewis o ran polisi cyfrifyddu, dewiswyd y polisi cyfrifyddu a ystyrir iddo fod yr un mwyaf priodol i amgylchiadau penodol Swyddfa Cymru ("y Swyddfa") at ddiben rhoi darlun gwir a theg. Mae'r polisïau penodol a fabwysiadwyd gan Swyddfa Cymru wedi'u disgrifio isod. Maent wedi'u rhoi ar waith yn gyson wrth ymdrin â'r eitemau a ystyriwyd yn berthnasol yng nghyswllt y cyfrifon hyn.

Arian cyfred swyddogaethol a chyflwyniadol y Swyddfa yw'r Bunt Sterling Brydeinig (£).

1.2 Busnes hyfyw

Mae'r cyfrifon ar gyfer 2025-26 wedi'u paratoi ar sail busnes hyfyw, y cyfnod yr ystyrir ei fod yn 12 mis o gymeradwyo'r cyfrifon hyn hyd at fis Gorffennaf 2027. Mae gan yr Adran sail statudol i'w swyddogaeth a chyllid cysylltiedig ac nid oes rheswm pam na fyddai hyn yn parhau. Yn yr un modd ag Adrannau eraill y Llywodraeth, bydd cyllid rhwymedigaethau'r Adran yn y dyfodol yn cael ei ddiwallu gan grantiau Cyflenwi ac Incwm yn y dyfodol – y ddau i'w cymeradwyo'n flynyddol gan y Senedd. Bydd y cyllid diweddaraf hyd at 31 Mawrth 2027 yn cael ei gymeradwyo gan y Senedd yn ystod haf 2026.

Cadarnhawyd y cyllid ar gyfer yr Adran yn 2026-27 yn Adolygiad Gwariant 2025.

Hyd nes y bydd cyllid Adrannol 2026-27 yn cael ei gymeradwyo gan y Senedd, mae Trysorlys EF yn cyhoeddi "Pleidlais ar Gyfrif" gerbron y Senedd sy'n rhoi awdurdod i adrannau wario ar wasanaethau parhaus yn rhan gyntaf y flwyddyn ariannol ganlynol (hyd nes y bydd y ddeddfwriaeth sy'n awdurdodi'r Prif Amcangyfrifon yn cael Cydsyniad Brenhinol). Mae'r symiau sydd eu hangen yn y Bleidlais ar Gyfrif fel arfer yn 45 y cant safonol o'r symiau sydd eisoes wedi pleidleisio dros y gwasanaethau cyfatebol yn y flwyddyn gyfredol, gan ystyried y Prif Amcangyfrifon ac unrhyw Amcangyfrifon Diwygiedig neu Atodol sydd eisoes wedi'u cymeradwyo gan y Senedd.

Mae'r sail cyfrifyddu busnes hyfyw ar gyfer yr Adran yn cael ei mabwysiadu wrth ystyried y gofynion a nodir yn Llawlyfr Adroddiadau Llywodraeth Trysorlys EF sy'n mynnu bod endidau'n mabwysiadu'r sail cyfrifyddu busnes hyfyw wrth baratoi'r datganiadau ariannol lle'r oedd yn rhagweld y byddai'r gwasanaethau a ddarperir ganddynt yn parhau. Am y rhesymau uchod, ystyriwyd ei bod yn briodol mabwysiadu sail busnes hyfyw ar gyfer paratoi'r datganiadau ariannol hyn.

1.3 Confensiwn cyfrifyddu

Paratowyd y Cyfrifon hyn o dan y confensiwn cost hanesyddol a addaswyd i ystyried lle bo'n berthnasol ar gyfer ailbrisio eiddo, offer a chyfarpar, a rhai asedau a rhwymedigaethau ariannol.

1.4. Newidiadau mewn polisïau cyfrifyddu

Nid yw polisïau cyfrifyddu wedi newid o'u cymharu â'r rheini yn natganiadau ariannol 2025-26 ac eithrio'r newidiadau a esbonnir yn adrannau 1.5.

1.5. Safonau cyfrifyddu newydd a fabwysiadwyd yn ystod y flwyddyn a newidiadau i'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol

Mae'r Adran wedi adolygu'r safonau, y dehongliadau a'r diwygiadau i safonau cyhoeddedig a ddaeth i rym yn ystod 2025-26 ac sy'n berthnasol i'w gweithrediadau. Does dim newidiadau sylweddol wedi codi, heblaw am rhenni wedi'u hadlewyrchu yn y Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth 2025-26.

Yn unol gyda gofynion Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth ar gyfer asedau nad ydynt wedi'u fuddsoddi, mae'r Adran yn barhau i ddosbarthu ei asedau yn ôl eu capasiti gweithredol.

Mae'r Adran yn dal cyfaint bacj o asedau gwerth iseal, yn bennaf offer TG ag offer swyddfa. Mae'r rheolwyr wedi defnyddio eu barn i benderfynu bod cost hanesyddol wedi'i ddisgrifiad rhesymol o'r gwerth cyfredol wrth ei ddefnyddio. Ar y sail hon, nid yw gwerthusiadau ffurfiol yn cael eu cynnal, gan nad ydynt yn debygol o arwain at addasiadau sylweddol i'r datganiadau ariannol.

1.6 Cyhoeddwyd safonau cyfrifyddu perthnasol ond nid ydynt wedi cael eu mabwysiadu eto.

IFRS 18 'Cyflwyno a Datgelu mewn Datganiadau Ariannol'

Bydd IFRS 18 Cyflwyno a Datgelu mewn Datganiadau Ariannol yn disodli IAS 1 Cyflwyno Datganiadau Ariannol ac mae mewn grym ar gyfer cyfnodau adrodd blynyddol sy'n dechrau ar 1 Ionawr 2027 neu ar ôl hynny yn y sector preifat. Mae effaith IFRS 18 ar y Sector Cyhoeddus yn dal i gael ei hasesu, ac nid oes penderfyniad wedi'i wneud eto ar ddyddiad gweithredu. Bydd yr Adran yn dilyn unrhyw ofynion yn y dyfodol a nodir yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth mewn perthynas â'r safon newydd hon.

IFRS 19 'Is-gwmnïau heb Atebolrwydd Cyhoeddus: Datgeliadau'

Mae IFRS 19, "Is-gwmnïau heb Atebolrwydd Cyhoeddus: Datgeliadau", yn caniatáu i is-gwmnïau cymwys ddefnyddio Safonau Cyfrifyddu IFRS gyda llai o ofynion datgelu ac mae'n weithredol ar gyfer cyfnodau adrodd blynyddol sy'n dechrau ar 1 Ionawr 2027 neu ar ôl hynny yn y sector preifat. Mae effaith IFRS 19 ar y Sector Cyhoeddus yn dal i gael ei hasesu, ac nid oes penderfyniad wedi'i wneud eto ar ddyddiad gweithredu.

Ni fydd IFRS 19 yn cael unrhyw effaith ar gyfrifon Swyddfa Cymru.

1.7 Segmentau gweithredu

Ystyrir bod y Swyddfa yn darparu un swyddogaeth ac, o ran adroddiadau IFRS, ystyrir ei bod yn un segment gweithredu.

1.8 Eiddo, offer a chyfarpar

Sail prisio

Mae asedau ar ffurf eiddo, offer a chyfarpar (PPE) yn cael eu nodi ar sail gwerth teg. Pan gânt eu cydnabod i ddechrau mae asedau o'r fath yn cael eu mesur ar sail cost gan gynnwys unrhyw gostau a briodolir yn uniongyrchol i'r gwaith o sicrhau eu bod mewn cyflwr sy'n gweithio.

Nid oes gan y Swyddfa unrhyw asedau tir ac adeiladau.

Ailbrisio

Oherwydd fod y Swyddfa yn dal ychydig iawn o asedau gyda gwerth isel, mae'r rheolwyr wedi defnyddio eu barn ac wedi penderfynu bod cost hanesyddol wedi'i ostwng yn rhoi amcangyfrif rhesymol o'r gwerth cyfredol wrth eu defnyddio, gan fod gan yr asedau hyn fywyd defnyddiol byr ac nid ydynt yn agored i newidiadau mawr mewn pris.

Ar y sail hon, nid yw gwerthusiadau ffurfiol i ailbrisio yn cael ei wneud, gan nad yw disgwyl iddo olygu addasiadau sylweddol i'r datganiadau ariannol.

Trothwy cyfalafu – asedau unigol

Trothwy cyfalafu asedau unigol Swyddfa Cymru yw £1,000 (gan gynnwys TAW).

Trothwy cyfalafu – asedau wedi'u grwpio

Mae gan Swyddfa Cymru gronfa fach o asedau ar gyfer dodrefn a ffitiadau sydd wedi'u cyfalafu.

Bydd Swyddfa Cymru yn rhoi trothwy cyfalafu ar waith ar gyfer asedau wedi'u grwpio o £10,000 (gan gynnwys TAW).

Trothwy cyfalafu – Asedau Anniriaethol

Mae gwariant ar drwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol sy'n para mwy na blwyddyn ac sy'n costio mwy na £1,000 yn cael ei gyfalafu a'i ddosbarthu fel asedau anniriaethol.

Nid oes gan Swyddfa Cymru unrhyw Asedau Anniriaethol.

Dibrisiant

Priodolir dibrisiant ar sail llinell syth ar gyfraddau sydd wedi'u cyfrifo i ddileu gwerth asedau llai'r amcangyfrif o'r gwerth gweddilliol yn gyson dros eu hoes fuddiol yn ôl yr amcangyfrifon neu ar gyfer asedau sydd dan les, dros oes y les neu'r cyfnod sydd ymhlyg yn yr amserlen ad-dalu. Bydd oes fuddiol asedau neu gategoriâu o asedau'n cael eu hadolygu bob blwyddyn a bydd unrhyw newidiadau'n cael eu trafod gyda'r awdurdodau perthnasol i sicrhau bod goblygiadau cyllidebu wedi'u hystyried yn briodol. Os cytunir ar newid i oes ased, bydd yr ased yn cael ei dibrisio ar sail llinell syth dros weddill ei hoes yn unol â'r asesiad. Mae dibrisiant yn dechrau yn y mis ar ôl caffael ased anghyfredol ar gyfer tir, adeiladau ac anheddau ac yn ystod y mis ar gyfer pob ased anghyfredol arall.

Amcangyfrifir oes fuddiol asedau o fewn yr ystodau a ganlyn:

Amcangyfrifir oes fuddiol asedau o fewn yr ystodau a ganlyn:	
Asedau wedi'u grwpio	Amrywiol ac yn dibynnu ar y mathau o asedau unigol
Technoleg gwybodaeth	Pa un bynnag yw'r byrraf – gweddill cyfnod y les neu 3 i 15 mlynedd
Offer a chyfarpar	Pa un bynnag yw'r byrraf – gweddill cyfnod y les neu 3 i 20 mlynedd
Dodrefn a ffitiadau	Pa un bynnag yw'r byrraf – gweddill cyfnod y les neu 5 i 20 mlynedd
Asedau wrthi'n cael eu hadeiladu	Ni chânt eu dibrisio

Bydd y gwerthoedd cario'n cael eu hadolygu ar gyfer eu lleihau os bydd digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau'n dangos nad yw'r gwerth cario o bosibl yn un y gellir ei adfer. Os pennir bod gwerth ased wedi gostwng, bydd hynny'n cael ei gofnodi ar unwaith a'i ostwng i'r swm adferadwy.

Gwaredu asedau anghyfredol

Bydd enillion a cholledion wrth waredu asedau anghyfredol yn cael eu pennu drwy gymharu'r elw â'r swm cario ymlaen ac fe'u cydnabyddir o fewn costau Gweinyddu, fel sy'n briodol, yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr.

Pan werthir asedau sydd wedi'u hailbrisio, bydd y symiau sydd wedi'u cynnwys yn y Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn yn cael eu trosglwyddo i'r Gronfa Gyffredinol.

1.9 Lesoedd

Ers 1 Ebrill 2022, mae'r Swyddfa wedi mabwysiadu IFRS 16 "lesoedd", yn unol â'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol.

Cydnabyddiaeth gychwynnol

Ar ddechraules, mae'r Swyddfa'n cydnabod ased hawl-i-ddefnyddio a rhwymedigaeth les.

O dan IFRS 16 roedd y diffiniad o contract wedi cael ei ehangu i gynnwys cytundebau o fewn Llywodraeth y DU lle mae'n bosibl nad oes modd gorfodi diffyg perfformiad drwy gyfraith. Mae hyn yn cynnwys, er enghraifft, cytundebau Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth.

Rhwymedigaeth les

Mesurir y rhwymedigaeth les ar werth y taliadau les sy'n weddill wedi'u disgowntio naill ai gan y gyfradd llog sydd ymhlyg yn y les neu, lle nad yw hyn yn hawdd ei bennu, cyfradd fenthycy gynyddrannol yr adran. Mae'r gyfradd hon yn cael ei hargymell yn flynyddol gan Drysorlys EF (0.95% ar gyfer lesoedd sydd wedi dechrau, wedi trawsnewid, neu wedi cael eu hailfesur ym mlwyddyn galendr 2022, 4.81% ar gyfer y rheini sy'n dechrau neu wedi'u hailfesur yn 2025).

Ased hawl-i-ddefnyddio

Mae'r ased hawl-i-ddefnyddio yn cael ei fesur yn ôl gwerth rhwymedigaeth les, wedi'i addasu ar gyfer:

- unrhyw daliadau les a wnaed cyn y dyddiad cychwyn.
- unrhyw gymhellion les a gafwyd.
- unrhyw gostau cynyddrannol o ganlyniad i gael y les, ac
- unrhyw gostau o gael gwared ar yr ased ac adfer y safle ar ddiwedd y les.

Fodd bynnag, yn unol â'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol, lle mae'r les yn gofyn am ddim ystyriaeth neu ystyriaeth enwol (a elwir fel arfer yn les 'rad'), bydd yr ased yn cael ei fesur yn ôl ei werth defnydd sy'n bodoli, gan ddefnyddio prisiau'r farchnad neu renti ar gyfer tir ac eiddo cyfatebol, gyda'r gwahaniaeth rhwng swm cario'r ased hawl-i-ddefnyddio a rhwymedigaeth les yn cael ei drin, wrth drosglwyddo, fel incwm tybiannol.

Mesur dilynol

Mae asedau hawl-i-ddefnyddio wedyn yn cael eu mesur yn unol â dosbarth yr ased PPE y mae'r les yn berthnasol iddo. Defnyddir y model cost ar gyfer IFRS 16 fel procsi ar gyfer priso ac eithrio:

- Pan fo contract tymor hwy nad oes ganddo unrhyw ddarpariaethau i asesu taliadau les ar gyfer amodau'r farchnad.

- Pan fo cryn dipyn o amser rhwng yr asesiadau hyn.
- Pan fo prisio'r ased sylfaenol yn debygol o amrywio'n sylweddol oherwydd newidiadau ym mhrisiau'r farchnad.

Bydd gwerth yr ased yn cael ei addasu ar gyfer dibrisiant ac amhariad dilynol, ac ar gyfer ailasesu ac addasu rhwymedigaeth y les fel y disgrifir isod. Os yw swm gostyngiad i'r ased yn fwy na gwerth cario ymlaen yr ased, cydnabyddir y swm dros ben fel gwariant yn y datganiad o wariant net cynhwysfawr (SoCNE).

Bydd y rhwymedigaeth les yn cael ei haddasu ar gyfer cronni llog, ad-daliadau, ailasesiadau, ac addasiadau. Ailwerthusiadau yw ailasesiadau o debygolrwydd yr opsiynau a roddir gan gontract y les bresennol, er enghraifft lle nad ydym yn disgwyl ymarfer opsiwn mwyach; mae addasiadau'n newidiadau i gontract y les. Mae ailasesiadau ac addasiadau yn cael eu cyfrif naill ai drwy:

- ail-gyfrifo cyfnod y les o dan unrhyw delerau contract newydd, gan ystyried y sicrwydd rhesymol neu fel arall drwy ymarfer opsiwn; neu
- ddefnyddio cyfradd ddisgownt newydd lle bo hynny'n berthnasol.

Mae gwariant a godir ar y SoCNE ar gyfer pob blwyddyn ariannol yn cynnwys llog ar rwymedigaeth les a thâl dibrisiant llinell syth ar yr hawl i ddefnyddio. Caiff taliadau les eu debydu yn erbyn y rhwymedigaeth.

Dibrisiant asedau hawl-i-ddefnyddio

Caiff asedau hawl-i-ddefnyddio eu dibrisio ar sail llinell syth o'r dyddiad cychwyn tan y cynharaf o ddiwedd:

- Oes ddefnyddiol yr ased hawl-i-ddefnyddio, a asesir fel yr un fath â dosbarth yr ased PPE y mae'r les yn berthnasol iddo.
- Cyfnod y les.

Mesur rhwymedigaeth lesoedd

Mae lesoedd newydd yn cael eu mesur yn y ffordd a nodir uchod.

Lesydd

Pan fydd y Swyddfa'n gweithredu fel lesydd, mae'n penderfynu ar ddechrau'r les a yw'n les gyllidol neu'n les weithredol.

I ddosbarthu pob les, mae'r Swyddfa'n asesu'n gyffredinol a yw'r les yn trosglwyddo'r holl risgiau a'r manteision sy'n gysylltiedig â pherchnogaeth ar yr ased sylfaenol. Os felly, yna les gyllidol yw hi. Os nad, yna les weithredol yw hi.

Mae'r Swyddfa'n cydnabod taliadau les o dan les weithredol fel incwm ar sail llinell syth dros hyd telerau'r les.

Mae'r polisïau cyfrifyddu sy'n berthnasol i'r lesydd wedi'u newid i raddau helaeth gan IFRS 16.

1.11 Buddsoddiadau

Y Gronfa Benthyciadau Gwladol

Caiff rhagdaliadau gan y Gronfa Benthyciadau Gwladol eu trin fel benthyciadau a'u datgelu ar sail cost wedi'i hamorteiddio. Mae'r balansau yn y cyfrifon hyn yn cynrychioli benthyciadau gan y Gronfa Benthyciadau Gwladol a fenthycwyd ymlaen gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn wreiddiol i Gorfforaeth Datblygu'r Canolbarth. Yna, fe'u trosglwyddwyd i Fwrdd Datblygu Cymru Wledig yn y 1980au; ac i Awdurdod Datblygu Cymru pan ddiddymwyd Bwrdd Datblygu Cymru Wledig ym 1998. Ar ôl diddymu Awdurdod Datblygu Cymru yn 2006, Llywodraeth Cymru sy'n gyfrifol am ad-dalu'r prifswm a'r llog ac fe'i priodolir i Gronfa Gyfunol Cymru. Caiff symiau a dderbynnir gan Swyddfa Cymru eu hildio i'r Gronfa Benthyciadau Gwladol. Bydd balansau benthyciadau sydd heb eu talu'n cael eu cynnwys yn y symiau Masnach a Symiau Taladwy Eraill a Rhwymedigaethau Ariannol.

O dan adran 122A o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, gall Llywodraeth Cymru fenthyc hyd at £1bn ar gyfer gwariant cyfalaf.

1.12 Buddion i weithwyr

Gwyliau wedi'u cronni

O dan IAS 19 'Buddion i Weithwyr', bydd gwyliau blynyddol a gwyliau hyblyg sydd heb eu cymryd yn cronni. Ni fydd bonysau am berfformiad yn cael eu cronni oherwydd ni fydd y broses arfarnu flynyddol sy'n pennu cyflogau ar sail perfformiad wedi'i chwblhau adeg paratoi'r Cyfrifon hyn.

Pensiynau

Mae gweithwyr y gorffennol a'r presennol yn dod o dan ddarpariaethau Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS). Mae'r cynlluniau buddion diffiniedig heb eu hariannu.

Mae'r Adran yn cydnabod cost ddisgwyliedig yr elfennau hyn ar sail systematig a rhesymol dros y cyfnod pan fydd yn elwa o wasanaethau gweithwyr drwy dalu i'r PCSPS y symiau a gyfrifir ar sail gronnus. Mae'r rhwymedigaeth i dalu buddion yn y dyfodol yn cael ei phriodoli i'r PCSPS. Gyda golwg ar y cynlluniau cyfraniadau diffiniedig, mae'r adran yn cydnabod y cyfraniadau sy'n daladwy ar gyfer y flwyddyn.

Costau ymadael yn gynnar

Nid yw Swyddfa Cymru yn gyflogwr uniongyrchol. Mae'r staff i gyd naill ai'n staff y Weinyddiaeth Gyfiawnder neu'n staff Llywodraeth Cymru a chyfrifoldeb yr Adrannau hyn yw talu costau ychwanegol y buddion y tu hwnt i PCSPS arferol staff sy'n ymddeol yn gynnar. O dan amgylchiadau penodol, lle bydd Swyddfa Cymru wedi cytuno i dalu'r costau, mae costau ymadael yn gynnar yn cael eu darparu'n llawn ar y pwynt y mae'r cytundeb yn eu cyfrwymo. Caiff y llifau arian parod amcangyfrifedig sydd wedi'u

haddasu ar gyfer risg eu disgowntio gan ddefnyddio cyfradd disgownt Trysorlys EF mewn termau real os ydynt yn berthnasol.

1.13 Incwm gweithredu

Nid oes gan Swyddfa Cymru unrhyw incwm gweithredu.

1.14 Derbyniadau Ychwanegol y Gronfa Gyfunol (CFERs)

Mae balansau CFERs yn cael eu cyfrifo ar sail croniadau, oni ddywedir yn wahanol. Mae'r rhain yn berthnasol yn bennaf i symiau a dderbyniwyd yn wreiddiol gan gyrff datganoledig penodol yng Nghymru sydd wedi'u dynodi gan y Trysorlys o dan Adran 120 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Telir y symiau hyn gan Weinidogion Cymru i'r Ysgrifennydd Gwladol a'u priodoli i Gronfa Gyfunol Cymru. Bydd Swyddfa Cymru hefyd yn derbyn symiau drwy adfer blaendaliadau a gollwyd o etholiadau'r Cynulliad.

Bydd Swyddfa Cymru yn talu'r symiau a dderbynnir i Gronfa Gyfunol y DU. Mae Swyddfa Cymru yn gweithredu fel Asiant i'r Gronfa Gyfunol. Mae'r CFERs a dderbyniwyd ac a dalwyd drosodd yn mynd drwy'r datganiad o sefyllfa ariannol (SoFP). Gweler nodyn Gweithdrefnau Gweithredu Safonol 4.

1.15 Gwariant ar Weinyddu a Rhaglenni

Mae'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr yn cynnwys gwariant ar weinyddu ar gyfer costau cynnal Swyddfa Cymru ynghyd â gwariant ar raglenni ar gyfer treuliau'r Arglwydd Raglaw a'r grant sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru o dan Adran 118 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

1.16 Darpariaethau

Cydnabyddir darpariaethau pan fydd gan Swyddfa Cymru rwymedigaeth gyfreithiol neu ddeongliadol bresennol, o ganlyniad i ddigwyddiadau yn y gorffennol, ac mae'n debygol y bydd all-lif o fuddion economaidd yn ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth, ac y gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy ar gyfer swm y rhwymedigaeth.

Mae'r darpariaethau'n adlewyrchu'r amcangyfrif gorau o'r gwariant sy'n ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth. Os bydd effaith y disgowntio'n berthnasol, bydd y darpariaethau'n cael eu mesur yn ôl eu gwerth presennol, gan ddefnyddio'r gyfradd wirioneddol a bennir gan Drysorlys EF.

Nid oedd gan Swyddfa Cymru unrhyw ddarpariaethau yn 2025-26 (Dim 2024-25).

1.17 Treth ar Werth (TAW)

Priodolir TAW anadferadwy i'r categori gwariant perthnasol neu fe'i cynhwysir yng nghostau pryniant wedi'u cyfalafu'r asedau anghyfredol. Lle codir treth wrth werthu neu lle bydd treth wrth brynu yn adferadwy, bydd y symiau'n cael eu datgan net o TAW.

1.18 Offerynnau ariannol

Mae IFRS 9 yn ei gwneud yn ofynnol i endid gydnabod ased ariannol neu rwymedigaeth ariannol yn ei Ddatganiad o'r Sefyllfa Ariannol pan fydd yn dod yn barti i ddarpariaethau contract yr offeryn. Bydd asedau ariannol a rhwymedigaethau ariannol sy'n codi yn sgil contractau ar gyfer prynu a gwerthu eitemau anariannol (megis nwyddau neu wasanaethau), a drefnir yn unol â gofynion prynu, gwerthu neu ddefnyddio arferol Swyddfa Cymru, yn cael eu cydnabod pan, ac i'r graddau y bydd y perfformiad yn digwydd. Bydd pob ased a rhwymedigaeth ariannol arall yn cael ei chydabod pan fydd Swyddfa Cymru yn dod yn barti i ddarpariaethau contract i dderbyn neu wneud taliadau arian parod. Bydd rhwymedigaethau ariannol yn cael eu dadgydnabod pan fydd y contract sydd wedi arwain atynt yn cael ei setlo, ei werthu, ei ganslo neu pan fydd yn dod i ben.

Asedau Ariannol

Benthyciadau a symiau derbyniadwy

Mae benthyciadau a symiau derbyniadwy yn cynnwys symiau masnach derbyniadwy, symiau derbyniadwy eraill a benthyciadau sydd â thaliadau sefydlog neu ganfyddadwy nad ydynt yn cael eu dyfynnu mewn marchnad weithredol. Caiff benthyciadau a symiau derbyniadwy eu cydnabod i ddechrau ar sail gwerth teg ac wedyn cânt eu mesur ar sail cost wedi'i hamorteiddio gan ddefnyddio'r dull llog effeithiol net o unrhyw amhariad. Caiff llog ei gydnabod drwy ddefnyddio'r gyfradd llog effeithiol. Mae'r gyfradd llog effeithiol yn ddull o gyfrifo cost wedi'i hamorteiddio ased ariannol ac o ddyrannu'r referniw neu'r gwariant llog dros y cyfnod perthnasol gan ddefnyddio'r amcangyfrif o'r llif arian yn y dyfodol.

Mae IFRS 9 yn ei gwneud yn ofynnol i endid gynhyrchu model colled amhariad ddisgwyliedig ar gyfer yr offerynnau ariannol a ddelir. O dan y Llawlyfr Adroddiadau Ariannol, mae balansau gydag adrannau craidd y llywodraeth ganolog, Cronfeydd Trysorlys y Llywodraeth (gan gynnwys y Gronfa Benthyciadau Gwladol) wedi'u heithrio rhag cydnabod amhariadau.

Y prif offeryn ariannol yw'r benthyciadau o'r Gronfa Benthyciadau Gwladol. Nid oes lwfans colled ar gyfer y benthyciadau hyn gan mai dim ond lle mae disgwyliad rhesymol y cânt eu gwasanaethu a'u had-dalu ar y dyddiadau dyledus y gellir gwneud benthyciadau'r Gronfa Benthyciadau Gwladol gan nad oes gan y Gronfa Benthyciadau Gwladol ganiatâd cyfreithiol i wneud colled (adran 5 (3) o Ddeddf Benthyciadau Gwladol 1968).

Mae Swyddfa Cymru, gan weithredu fel Adran Noddi, yn darparu llythyr gwarant wedi'i lofnodi gan ei Chyfarwyddwr, i Gyfrifydd y Trysorlys yn Nhrysorlys Ei Fawrhydi, yn sefyll y tu ôl i bob benthyciad y Gronfa Benthyciadau Gwladol a wneir i Lywodraeth Cymru ac yn cadarnhau y bydd y Gronfa Benthyciadau Gwladol yn cael ei ad-dalu'n llawn gan Swyddfa Cymru rhag ofn y bydd Llywodraeth Cymru'n methu talu. Mae hyn yn golygu i bob pwrpas y bydd benthyciadau'r Gronfa Benthyciadau Gwladol yn cael eu had-dalu o Amcangyfrif yr Adran.

Arian parod ac sy'n cyfateb i arian parod

Mae arian parod ac sy'n cyfateb i arian parod a gofnodwyd yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol a'r Datganiad Llif Arian yn cynnwys arian parod mewn llaw, arian cadw ar alw gyda banciau, buddsoddiadau hylifol iawn tymor byr eraill gyda chyfnodau aeddfedu gwreiddiol o dri mis neu lai, a gorddrafftiau banc.

Rhwymedigaethau Ariannol

Masnach a symiau taladwy eraill

Mae rhwymedigaethau ariannol mewn masnach a symiau taladwy eraill yn cael eu cydnabod ar sail gwerth teg, sef swm gwreiddiol yr anfoneb fel arfer.

Benthyciadau

Caiff benthyciadau eu cydnabod i ddechrau ar sail gwerth teg ynghyd â chostau trafodion y gellir eu priodoli'n uniongyrchol.

1.19 Amcangyfrifon a thybiaethau cyfrifyddu sylweddol

Mae amcangyfrifon a dyfarniadau'n cael eu gwerthuso'n barhaus ac fe'u seilir ar brofiad hanesyddol a ffactorau eraill, gan gynnwys disgwyliadau ynghylch digwyddiadau yn y dyfodol y credir eu bod yn rhesymol o dan yr amgylchiadau.

Amcangyfrifon a thybiaethau cyfrifyddu critigol

Mae paratoi'r datganiadau ariannol yn gofyn am ddefnyddio dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy'n effeithio ar y symiau o asedau a rhwymedigaethau a gofnodwyd ar ddyddiad y datganiadau ariannol a'r symiau incwm a gwariant a gofnodwyd yn ystod y cyfnod adrodd. Nid oes unrhyw amcangyfrifon a thybiaethau wedi'u hadrodd sydd â risg sylweddol o achosi addasiad perthnasol i symiau cario asedau a rhwymedigaethau o fewn y flwyddyn ariannol nesaf.

2. Gwariant

	31 Mawth 2026	31 Mawth 2025
	£000	£000
*Costau Staff:		
Cyflogau Wythnosol a Misol	3,137	3,190
Costau Nawdd Cymdeithasol	366	303
Costau Pensiwn Eraill	719	719
Nwyddau a Gwasanaethau:		
Adeiladau, cynnal a chadw a chyfl eustodau	693	739
Cyfathrebu, cyflenwadau swyddfa a gwasanaethau	55	40
Llogi Ceir Swyddogol	55	33
Gwasanaethau TG a thelathrebu (trefniadau consesiwn nad ydynt yn wasanaethau)	14	53
Gwasanaethau eraill sy'n cael eu contracti o allan	17	22
Gwasanaethau proff esiynol	44	29
Teithio a chynhaliaeth	127	91
Hyff orddiant a chostau eraill sy'n gysyllti edig â staff	29	11
Ffiedd a thaliadau banc	2	3
Gwariant arall ar weinyddu	1	4
Digwyddiadau a Chynadleddau	12	16
Dyrannu gorbenion	288	66
Treuliau Arglwydd Raglawiaid	35	27
Eitemau nad ydynt yn arian parod		
Dibrisiant	269	277
***Taliadau a threuliau archwilwyr	86	69
Costau cyllid ar brydlesi	76	81
Cronfa Gyfunol Cymru		
Grant sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol Gymreig (WCF)	20,864,907	18,853,505
Taliaday cyfraddau Treth Incwm Cymraeg i'r WCF	3,602,716	3,491,131
Cyfanswm Gwariant Gweithredu	24,473,648	22,350,409

* Mae dadansoddiad pellach o gostau staff wedi'i leoli yn yr Adroddiad Atebolrwydd (tudalen 61).

*** Ni brynodd Swyddfa Cymru unrhyw wasanaethau heblaw archwilio gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol (2024-25 Dim).

3. Eiddo, Offer a Chyfarpar

	Technoleg Gwybodaeth £000	Offer a Chyfarpar £000	Dodrefn a Ffitiadau £000	Cyfanswm £000
2025-26				
Cost neu brisant				
Ar 1 Ebrill 2025	46	133	71	250
Gwarediadau	-	-	(3)	(3)
Ailbrisio	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2026	46	133	68	247
Dibrisant				
Ar 1 Ebrill 2025	(38)	(102)	(71)	(211)
Priodolwyd yn ystod y flwyddyn	(6)	(23)	-	(29)
Gwarediadau	-	-	3	3
Ailwerthusiadau	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2026	(44)	(125)	(68)	(237)
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2026	2	8	-	10
Gwerth net ar y llyfrau ar 1 Ebrill 2025	8	31	-	39
Mae'r holl asedau'n eiddo i Swyddfa Cymru	2	8	-	10

Nid oes gan y Swyddfa unrhyw asedau eiddo.

3.a Eiddo, Offer a Chyfarpar

	Technoleg Gwybodaeth £000	Offer a Chyfarpar £000	Dodrefn a Ffitiadau £000	Cyfanswm £000
2024-25				
Cost neu brisiant				
Ar 1 Ebrill 2024	46	154	253	453
Gwarediadau	-	(22)	(187)	(209)
Ailwerthusiadau	-	1	5	6
Ar 31 Mawrth 2025	46	133	71	250
Dibrisiant				
Ar 1 Ebrill 2024	(31)	(93)	(253)	(377)
Priodolwyd yn ystod y flwyddyn	(7)	(30)	-	(37)
Gwarediadau	-	22	187	209
Ailwerthusiadau	-	(1)	(5)	(6)
Ar 31 Mawrth 2025	(38)	(102)	(71)	(211)
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2025	8	31	-	39
Gwerth net ar y llyfrau ar 1 Ebrill 2024	15	61	-	76
Mae'r holl asedau'n eiddo i Swyddfa Cymru	8	31	-	39

Nid oes gan y Swyddfa unrhyw asedau eiddo.

4. Hawl i Ddefnyddio Asedau ar Brydles

Mae asedau prydles yr Hawl i Ddefnyddio yn cynnwys adeiladau ar brydles gan Asiantaeth Eiddo'r Llywodraeth (GPA).

	Adeiladau	Cyfanswm
	£000	£000
Cost neu brisiant		
Ar 1 Ebrill 2025	3,949	3,949
Ar 31 Mawrth 2026	3,949	3,949
Dibrisiant		
Ar 1 Ebrill 2025	(801)	(801)
Priodolwyd yn ystod y flwyddyn	(240)	(240)
Ar 31 Mawrth 2026	(1,041)	(1,041)
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2026	2,908	2,908
Gwerth net ar y llyfrau ar 1 Ebrill 2025	3,148	3,148
	Adeiladau	Cyfanswm
	£000	£000
2024-25		
Cost neu brisiant		
Ar 1 Ebrill 2024	3,949	3,949
Ar 31 Mawrth 2025	3,949	3,949
Dibrisiant		
Ar 1 Ebrill 2024	(561)	(561)
Priodolwyd yn ystod y flwyddyn	(240)	(240)
Ar 31 Mawrth 2025	(801)	(801)
Gwerth net ar y llyfrau ar 31 Mawrth 2025	3,148	3,148
Gwerth net ar y llyfrau ar 1 Ebrill 2024	3,388	3,388

Mabwysiadodd yr Adran 'Brydlesi' IFRS 16 o 1 Ebrill 2022, mewn cytundeb â Thrysorlys EM.

5. Arian parod a chyfwerth ag arian parod

	31 Mawrth 2026	31 Mawrth 2025
	£000	£000
Balans ar 1 Ebrill 2025	22	70
Newid net mewn arian parod a symiau cyfwerth ag arian	53	(48)
Balans ar 31 Mawrth 2026	75	22

Roedd pob balans yn cael ei ddal yng Ngwasanaeth Bancio'r Llywodraeth.

6. Offerynnau Ariannol

Gan fod gofynion arian parod yr adran yn cael eu bodloni drwy'r broses Amcangyfrifon, nid yw offerynnau ariannol yn chwarae cymaint o rôl wrth greu a rheoli risg ag y byddent mewn corff tebyg o ran maint heb fod yn y sector cyhoeddus. Mae'r rhan fwyaf o'r offerynnau ariannol yn ymwneud â chontractau ar gyfer eitemau anariannol yn unol â gofynion prynu a defnyddio disgwylledig yr Adran ac o ganlyniad nid yw'r Adran fel arfer yn agored i lawer o risgiau credyd, hylifedd neu risgiau'r farchnad.

7. Buddsoddiadau a Benthyciadau mewn Cyrff Sector Cyhoeddus Eraill Cronfa Benthyciadau Cenedlaethol (NLF)

	Benthyciadau a ariennir drwy Gronfa'r Benthyciadau Gwladol £000
Cost neu brisant	
Ar 1 Ebrill 2024	330,157
Benthyciadau sy'n ad-daladwy o fewn 12 mis a drosglwyddwyd i symiau derbyniadwy	(10,602)
*Ychwanegiadau – Benthyciad Cyfalaf Newydd gan yr NLF ar gyfer Llywodraeth Cymru	80,000
Balans ar 31 Mawrth 2025	399,555
Ar 1 Ebrill 2025	399,555
Benthyciadau sy'n ad-daladwy o fewn 12 mis a drosglwyddwyd i symiau derbyniadwy	(13,126)
*Ychwanegiadau – Benthyciad Cyfalaf Newydd gan yr NLF ar gyfer Llywodraeth Cymru	125,000
Balans ar 31 Mawrth 2026	511,429

*O dan Adran 122a o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (GOWA) gall Llywodraeth Cymru fenthycha hyd at £1bn ar gyfer gwariant cyfalaf. Ym mis Mawrth 2026 gofynnodd Llywodraeth Cymru am fenthych £125m ar gyfer gwariant cyfalaf o'r Gronfa Fenthyciadau Genedlaethol

Mae Adran 122 Deddf Llywodraeth Cymru 2006 yn nodi y gall y Trysorlys roi i'r Ysgrifennydd Gwladol o Gronfa'r Benthyciadau Gwladol y cyfryw symiau y mae ar yr Ysgrifennydd Gwladol eu hangen ar gyfer gwneud benthyciadau dan adran 121 Deddf Llywodraeth Cymru 2006.

8. Symiau Masnach Derbyniadwy ac asedau cyfredol eraill

	31 Mawrth 2026	31 Mawrth 2025
	£000	£000
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn:		
Symiau masnach derbyniadwy	3	3
Symiau TAW derbyniadwy	71	36
Adneuon a blaendaliadau	7	9
Symiau derbyniadwy eraill	17	17
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	-	15
Rhan gyfredol o fenthyciad NLF – llog derbyniadwy	2,690	2,039
Rhan gyfredol o fenthyciad NLF – cyfalaf	13,126	10,602
Cyfanswm symiau derbyniadwy	15,914	12,721

Nid oes symiau yn dod yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn.

9. Symiau Masnach Taladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill

	31 Mawrth 2026	31 Mawrth 2025
	£000	£000
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn:		
Trethi a nawdd cymdeithasol arall	159	153
Symiau masnach taladwy	1	92
Symiau taladwy eraill	251	17
Croniadau	942	1,057
Rhan bresennol o rwymedigaethau prydles	306	481
Rhan gyfredol o fenthyciad NLF - cyfalaf	13,126	10,602
Rhan gyfredol o fenthyciad NLF - llog yn daladwy	2,690	2,039
Symiau a ddarparwyd o'r Gronfa Gyfunol ar gyfer y cyflenwad ond nad oeddent wedi'u gwario erbyn diwedd y flwyddyn	75	22
Cyfanswm symiau taladwy	17,550	14,463

	31 Mawrth 2026	31 Mawrth 2025
Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy nag un flwyddyn:		
Rhwymedigaethau prydles	2,809	3,028
Benthyciadau NLF	511,429	399,555
Cyfanswm symiau taladwy	514,238	402,583

10. Rhwymedigaethau Prydlesi

Rhoddir cyfanswm y rhwymedigaethau prydles yn y dyfodol o dan rhwymedigaethau prydles yn y tabl isod ar gyfer pob un o'r cyfnodau canlynol

	31 Mawrth 2026	31 Mawrth 2025
	£000	£000
Adeiladau:		
Dim hwyrach na blwyddyn	376	557
Yn hwyrach na blwyddyn ond dim hwyrach na 5 mlynedd	1,152	1,152
Yn hwyrach na 5 mlynedd	1,996	2,284
Cyfanswm symiau taladwy	3,524	3,993
Llai elfen lludd-daliad	409	485
Gwerth presennol rhwymedigaethau ar y 31 Mawrth 2026	3,115	3,508

11. Ymrwymadau cyfalaf ac ymrwymadau eraill

Nid oes gan Swyddfa Cymru unrhyw gyfalaf nac ymrwymadau eraill. (2024-25 Dim)

12. Trafodion partïon cysylltiedig

Adrannau Cysylltiedig a chyrrff eraill y Llywodraeth ganolog

Mae Swyddfa Cymru yn ariannu Llywodraeth Cymru. Ystyrir bod Llywodraeth Cymru yn barti cysylltiedig y mae Swyddfa Cymru wedi cael trafodion perthnasol amrywiol ag ef yn ystod y flwyddyn.

Yn ogystal, mae Swyddfa Cymru wedi cael nifer o drafodion sylweddol ag adrannau eraill y llywodraeth, yn bennaf y Weinyddiaeth Gyfiawnder, HMRC ac Asiantaeth Eiddo'r Llywodraeth.

Nid oes yr un gweinidog, aelod o'r bwrdd, rheolwr allweddol na pharti cysylltiedig arall wedi gwneud unrhyw drafodion perthnasol gyda'r Adran yn ystod y flwyddyn. Mae'r holl iawndaliadau ar gyfer uwch reolwyr yn cael eu datgelu'n llawn yn yr Adroddiad Tâl.

13. Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd

Yn unol â gofynion IAS 10 'Events After the reporting Period', ystyrir digwyddiadau ar ôl y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol hyd at y dyddiad pan awdurdodir y Cyfrifon i'w cyhoeddi gan y Swyddog Cyfrifyddu. Dehonglir bod hyn ar yr un dyddiad ag yr ardystir y Cyfrifon gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol. Nid oedd materion perthnasol i sôn amdanynt.

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd.

Atodiad 1: Tablau Ariannol Craidd Gwariant Cyhoeddus

TABL 1

Gwariant Swyddfa Cymru a Llywodraeth Cymru 2019-20 to 2026-27									
	2019-20 Alldro £'000	2020-21 Alldro £'000	2021-22 Alldro £'000	2022-23 Alldro £'000	2023-24 Alldro £'000	2024-25 Alldro £000	2025-26 Alldro £'000	2025-26 Alldro (?) £'000	2026-27 Cynlluniau £'000
Gwariant Swyddfa Cymru a Llywodraeth Cymru 2019-20 to 2026-27									
Gwariant ar adnoddau o fewn Costau Gweinyddu	4,486	4,406	5,887	5,295	5,555	5,746	6,471	5,990	5,295
Gwariant arall ar adnoddau	195	276	77	25	30	27	61	35	1,442
Adnoddau Swyddfa Cymru + DEL Cyfalaf ⁽²⁾	4,681	4,682	5,964	5,320	5,585	5,773	6,532	6,025	6,737
Cyfalaf Swyddfa Cymru	45	73	0	39	-1,050	0	975	0	30
Wales Office Resource + Capital DEL ⁽²⁾	4,726	4,755	5,964	5,359	4,535	5,773	7,507	6,025	6,767
llai dibrisiant ac amhariad	-157	-163	-49	-366	-277	-277	-395	-269	0
DEL Swyddfa Cymru ⁽³⁾	4,569	4,592	5,915	4,993	4,258	5,496	7,112	5,756	6,767

Gwariant Llywodraeth Cymru (Bloc Cymru)⁽⁶⁾

Adnoddau ⁽⁸⁾	12,858,683	18,623,377	16,252,301	15,962,245	16,874,661	18,092,519	22,113,971	21,389,840	18,951,986
Cyfalaf	2,131,160	3,297,143	2,938,766	2,644,881	3,047,012	3,209,911	3,437,702	3,306,168	3,607,478
Cyfanswm Adnoddau a Cyfalaf	14,989,843	21,920,520	19,191,067	18,607,126	19,921,673	21,302,430	25,551,673	24,696,008	22,559,464
llai dibrisiant ac amhariad ⁽⁹⁾	-768,478	-1,057,423	174,661	-523,806	-406,142	-1,112,039	-3,693,686	-3,086,710	0
DEL Llywodraeth Cymru ⁽³⁾⁽⁵⁾	14,221,365	20,863,097	19,365,728	18,083,320	19,515,531	20,190,391	21,857,987	21,609,298	22,559,464

(1) Efallai nad yw'r cyfansymiau'n adio'n union oherwydd talgrynnu ffigurau.

(2) Gan gynnwys dibrisiant ac amhariadau.

(3) Adnoddau + cyfalaf - dibrisiant ac amhariadau (gan gynnwys amhariadau Benthyciadau Myfyrwyr).

(4) Yn ôl confensiwn, mynegir cyllidebau Terfyn Gwariant Adranol fel adnoddau a chyfalaf llai dibrisiant a namau. Felly ni fydd yr adnoddau a rhifau cyfalaf yn y tabl hwn yn cyfyngu ar y terfyn gwariant adranol: y gwahaniaeth yn ddibrisiant a namau.

(5) Mae ffigurau DEL ar gyfer blynyddoedd alldro wedi cael eu haddasu i adlewyrchu newidiadau cyllidebu dilynol.

(6) O Adolygiad Gwariant 2015, nid yw gwariant Swyddfa Cymru bellach yn rhan o bloc Cymru.

(7) Mae data alldro Swyddfa Cymru yn cynrychioli'r alldro terfynol a byddant yn cyd-fynd â'r cyfrifon a gyhoeddwyd mewn manau eraill yn y ddogfen hon. Mae data Llywodraeth Cymru yn dangos alldro dros dro gan nad yw Llywodraeth Cymru wedi cwblhau eu cyfrifon eto.

(8) O 2018-19 ymlaen mae Cyllideb Adnoddau Llywodraeth Cymru wedi'i haddasu i lawr mewn perthynas â datganolli trethi, gyda Llywodraeth Cymru yn lle hynny'n cadw referniw o drethi datganolledig.

TABL 2

Grant arian parod a dalwyd i Gronfa Gyfunol Cymru 2024-25: Darpariaeth ac Alldro Terfynol

	Darpariaeth Wreiddiol £000	Darpariaeth Derfynol £000	Alldro Terfynol £000
Gwariant a Ddosberthwyd fel DEL	20,585,731	21,669,425	21,302,430
Gwariant a Ddosbarthwyd fel Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)	1,786,611	2,248,344	1,618,195
Gwariant a Gyllidir gan Drethi Cymru	3,753,292	3,833,324	3,857,883
Gwariant a Ariennir gan Benthycia Cyfalaf	150,000	150,000	80,000
Ardrethi Annomestig	1,139,000	1,079,000	1,082,842
Cyfanswm y Gwariant a Reolir	27,414,634	28,980,093	27,941,350
<i>Llai:</i>			
<i>Gwariant Nas Dyfarnwyd (non-voted):</i>			
Cymeradwyaethau Credyd LA	88,800	88,800	88,800
Arall Nas Dyfarnwyd	6,078	6,078	6,078
<i>Trafodiadau Deddf Cymru 2014:</i>			
<i>Incwm o drethi Cymru:</i>			
Treth Incwm	3,491,131	3,491,131	3,491,131
Treth Trafodiadau Tir	243,731	319,459	340,612
Treth Gwarediadau Tirlenwi	28,340	30,732	34,138
Ad-dalu prifswm benthyciadau	(9,910)	(7,998)	(7,998)
Benthycia Cyfalaf	150,000	150,000	80,000
<i>Nad yw'n arian parod:</i>			
Adnoddau wedi'u Clustnodi Anariannol	1,049,686	1,237,929	1,112,039
AME Non-cash	916,766	1,328,692	618,147
CYFANSWM AMSER HEB BLEIDLEISIO TME	5,964,622	6,644,823	5,762,947
CYFANSWM A BLEIDLEISIWYD TME	21,450,012	22,335,270	22,178,403
Llai Derbynebaw a bleidleisiwyd			
Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol	1,613,366	1,655,670	1,655,670
Derbyniadau NDR	1,122,627	1,089,554	1,089,554
Addio Addasiadau Amseru			
Cynnydd/Costyngiad mewn Dyledwyr a Credydwyr	608,010	176,630	(383,073)
Defnydd o Ddarpariaethau	0	0	(196,601)
Grant Arian Barod yn daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru gan Swyddfa Cymru	19,322,029	19,766,676	18,853,505
<i>Cyfradd Treth Incwm Cymru</i>	<i>3,491,131</i>	<i>3,491,131</i>	<i>3,491,131</i>
	22,813,160	23,257,807	22,344,636

Nodyn

(1) DEL Adnoddau a chyfalaf yn cynnwys dibrisiant.

(2) Efallai na fydd cyfanswm yn cyfateb oherwydd rowndio.

TABL 3

**Grant arian parod a dalwyd i Gronfa Gyfunol Cymru 2025-26:
Darpariaeth ac Alldro Dros Dro**

	Darpariaeth Wreiddiol £000	Darpariaeth Derfynol £000	Alldro dros do £000
Gwariant a Ddosbarthwyd fel DEL⁽¹⁾	22,638,841	25,210,781	24,696,008
Gwariant a Ddosbarthwyd fel Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)	1,656,038	2,177,284	1,327,357
Gwariant a Gyllidir gan Drethi Cymru	3,967,047	3,967,859	3,978,114
Gwariant a Ariennir gan Benthycia Cyfalaf	150,000	150,000	125,000
Ardrethi Annomestig	1,078,000	1,078,000	1,076,323
Cyfanswm y Gwariant a Reolir	29,489,926	32,583,924	31,202,802
<i>Llai:</i>			
<i>Gwariant Nas Dyfarnwyd (non-voted):</i>			
Cymeradwyaethau Credyd LA	88,800	88,800	88,800
Arall Nas Dyfarnwyd	6,078	6,078	6,078
<i>Trafodiadau Deddf Cymru 2014:</i>			
<i>Incwm o drethi Cymru:</i>			
Treth Incwm	3,602,716	3,602,716	3,602,716
Treth Trafodiadau Tir	342,912	342,912	352,905
Treth Gwarediadau Tirlenwi	32,833	32,833	33,095
Ad-dalu prifswm benthyciadau	(11,414)	(10,602)	(10,602)
Benthycia Cyfalaf	150,000	150,000	125,000
<i>Nad yw'n arian parod:</i>			
Adnoddau wedi'u Clustnodi Anariannol	1,237,929	3,693,685	3,086,710
AME Anariannol	792,069	1,270,376	62,369
CYFANSWM AMSER HEB BLEIDLEISIO TME	6,241,923	9,176,798	7,347,071
CYFANSWM A BLEIDLEISIWYD TME	23,248,003	23,407,126	23,855,731
Llai Derbyniadau a ddyfarnwyd			
Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol	1,166,251	1,724,724	1,724,724
Derbyniadau Ardrethi Annomestig	1,715,158	1,144,699	1,144,699
Addio Addasiadau amseru			
Cynnydd / Gostyngiad mewn Dyledwyr a Chredydwyr	500,000	530,995	87,681
Defnyddio darpariaethau	0	0	(209,082)
Grant Arian Parod sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru gan Swyddfa Cymru	20,866,594	21,068,698	20,864,907
<i>Cyfradd Treth Incwm Cymru</i>	<i>3,602,716</i>	<i>3,602,716</i>	<i>3,602,716</i>
	24,469,310	24,671,414	24,467,623

Nodyn

(1) DEL Adnoddau a chyfalaf yn cynnwys dibrisiant.

TABL 4**Cyfrifo'r Grant Arian Parod sy'n Daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru 2026-27**

	2026-27 £000
Gwariant a Ddosbarthwyd fel DEL (Grant Bloc) ⁽¹⁾	22,559,463
Gwariant a Ddosbarthwyd fel Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)	3,063,099
Gwariant a Gyllidir gan Drethi Cymru	4,399,380
Gwariant a Gyllidir drwy Fenthg Cyfalaf	165,000
Gwariant a Gyllidir gan Ardrethi Annomestig	1,101,000
Cyfanswm y Gwariant a Reolir	31,287,942
<i>Llai:</i>	
<i>Gwariant Nas Dyfarnwyd (non-voted):</i>	
Benthycia â Chymorth gan Awdurdodau Lleol Cymru	88,800
Costau casglu ar gyfer Cyfraniadau Yswiriant Gwladol ac Ardrethi Annomestig	6,078
<i>Trafodiadau Deddf Cymru 2016:</i>	
<i>Incwm o drethi Cymru:</i>	
Treith Incwm	3,976,926
Treth Trafodiadau Tir	399,017
Treth Gwarediadau Tirlenwi	36,563
Ad-dalu prifswm benthyciadau	(13,126)
Benthycia Cyfalaf	165,000
Adnoddau heb fod yn Arian Parod	1,366,654
AME Anariannol	878,439
<i>Is-gyfanswm</i>	6,904,351
GWARIANT CYFLENWAD CYFANSWM	24,383,591
<i>Llai derbyniadau</i>	
Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol	1,769,869
Derbynneb NDR	1,127,616
Addasiadau amseru	
Cynyddu / Lleihau yn y Dyledwyr a'r Credydwyr	382,000
Grant Arian Parod sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru gan Swyddfa Cymru	21,868,106
<i>Cyfradd Treth Incwm Cymru</i>	<i>3,976,926</i>
Cyfanswm y gofyniad arian parod gan gynnwys Cyfradd Treth Incwm Cymru	25,845,032

Nodyn

(1) DEL Adnoddau a chyfalaf yn cynnwys dibrisiant.

ISBN 978-1-5286-6411-0

E03589971